

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

El Comercio marítimo de Barcelona entre 1630-1665: hombres, técnicos y direcciones del tráfico

Emili Giralt i Raventós, 1927-2008

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tdx.cat) i a través del Dipòsit Digital de la UB (deposit.ub.edu) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX ni al Dipòsit Digital de la UB. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX o al Dipòsit Digital de la UB (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tdx.cat) y a través del Repositorio Digital de la UB (deposit.ub.edu) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR o al Repositorio Digital de la UB. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR o al Repositorio Digital de la UB (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tdx.cat) service and by the UB Digital Repository (deposit.ub.edu) has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized nor its spreading and availability from a site foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository is not authorized (framing). Those rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

U
Universitat de Barcelona

CRAI Biblioteca
Filosofia, Geografia i Història

R. 708.840

Avís legal

Material exclòs de préstec i no reproduïble.
Si voleu còpia heu de presentar permís
signat per l'autor.

EL CONSEJO MANTENIO DE BARCELONA ENTRE 1850-1865.

HISTÓRICO, CRÍTICAS Y DISCUSIONES DEL DR. SAKHOV.

Leida esta Memoria el dia 8 de
junio de 1857 en la Facultad de
Filosofía y Letras, ante el siguien-
te Tribunal..

PRESIDENTE

do. L. Pericot

VOCALES

dr. Joaquín Vicens
dr. Alberto del Castillo
dr. Luis Sureda,
dr. Faustino Estapé

fue calificada de

Estudio que presentó el licenciando
en Filosofía y Letras (sección His-
toria) Don Guillermo Giménez y Raventós
para la obtención del grado de Doctor.

BIBLIOTECA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

0700236825

Barcelona, Abril de 1.957

SERIE ESTADÍSTICA VIII

Comercio de Exportación, 1630-1865

COMERCIO DE EXPORTACION. 1630-1665.

Las estadísticas que siguen, dispuestas en un orden geográfico parecido al de las correspondientes al comercio de importación, resumen los datos contenidos en 2121 pólizas de seguros efectuadas sobre mercancías salidas de Barcelona entre 1630 y 1665. La disposición del encasillado es también análogo al de las estadísticas de importación, con la sola diferencia de contar, además, con el total de embarcaciones registradas cada año. En cuanto a valoración crítica de la documentación utilizada, véase la nota que precede a la Serie Estadística VII. El valor de las mercaderías o de la moneda va expresada en libras barcelonesas.

Abreviaturas empleadas: P = Número de pólizas. E = Número de embarcaciones salidas.

- A -

TRAFFICO BARCELONA - ROSELLON

Años	P	E	Moneda	No consta	Otras mercaderías
1636	1	1	--	600	-----
1637	13	9	--.	--	12.065, pesca salada, vino, municiones, azúcar, queso, ajos, bizcochos, ropa
1638	6	7	--	925	16.725, ceba, municiones, drogas
1639	20	21	--	300	56.026, arroz, vino, cebada, habas, trigo, arenques, ruedas de molino, ropas
1640	1	1	10.200	--	-----
1644	1	1	900	--	-----
1645	9	7	7.100	--	-----
1646	5	4	900	600	900, arenques, toneles aceiteros, libros y papel
1647	2	2	900	150	-----
1648	1	1	--	--	100, ruedas de molino
1650	4	4	--	600	1.050, esparto obrado

- B -

TRAFFICO BARCELONA - ARAGÓN Y COSTA DE LEVANTE

1632	1	1	--	--	200, drogas
1637	6	7	--	--	5.000, vino, vinagre, atún, arroz, tocino, aceite
1639	3	3	--	--	3.600, cebada y bizcocho
1644	2	2	--	--	600, avena
1645	2	1	--	--	120, lana, alfarería
1646	4	4	200	400	1.200, ceba, arenques
1647	7	9	800	200	2.600, cueros, bacalao, arenques
1648	4	4	150	--	1.650, "buch y arracus", arenques
1649	4	3	--	--	3.900, "cottons bleus", goma arábiga, alfarería, polvora
1650	3	3	--	200	850, cueros

- C -

TRAFFICO BARCELONA - COSTA DE PODER

<u>Años</u>	<u>P.</u>	<u>E.</u>	<u>Moneda</u>	<u>No consta</u>	<u>Otras mercaderías</u>	
1631	1	1	--	--	600,	trigo
1634	1	1	--	--	150,	nuebles
1636	1	1	300	--		
1638	2	2	100	--	3.000,	atún
1639	4	3	50	50	1.000,	arconques
1640	1	1	--	--	600,	queso
1641	4	3	--	--	700,	"buch y arreus"
1642	2	2	--	--	150,	"buch y arreus"
1643	3	2	100	50	50,	"buch y arreus"
1644	1	1	--	--	600,	bacalao
1645	8	7	--	250	700,	trigo, pesca salada, arroz, habas, "buch y arreus"
1646	27	26	100	763	12.690,	cereales, vino, pesca salada, mercería, "buch y arreus"
1647	26	22	--	3.890	6.372,	ropas, pesca salada, trigo, azúcar, "buch y arreus"
1648	13	12	--	4.400	2.500,	telas, mercería, pesca sa- lada
1649	10	10	--	3.600		
1650	6	6	50	3.075	50,	"buch y arreus"
1651	1	1	--	150		
1663	1	1	--	--	200,	quesos

- D -

TRAFFICO BARCELONA - TARRAGONA

Años	P.	E.	Moneda	No consta	Otras mercaderías
1634	1	1	--	--	150, aguardiente
1635	2	2	--	--	1.100, hierro, telas
1636	1	1	--	--	100, "buch y arreus"
1637	5	2	--	--	723, clavos, muebles, roupas
1639	1	1	--	--	50, alfarería
1640	1	1	2.418	--	--
1647	2	1	--	--	250, vino
1648	59	40	--	4.180	14.050, vino, pesca salada, tocino, aguardiente, queso, "buch y arreus"
1649	16	9	--	6.154	2.325, trigo, "buch y arreus"
1650	1	1	--	--	225, "buch y arreus"
1663	1	1	--	--	200, vino

- E -

TRAFFICO BARCELONA - LITORAL VALENCIANO

<u>Años</u>	<u>P.</u>	<u>R.</u>	<u>Hierro</u>	<u>No consta</u>	<u>Otras mercaderías</u>
1631	1	1	100	---	---
1632	3	3	---	---	940, muebles
1633	1	1	150	250	---
1634	4	3	100	---	5.650, trigo, telas
1635	3	2	550	60	100, "buch y arreus"
1636	5	4	400	750	300, drogas, muebles
1637	6	5	---	1.250	640, tocino, drogas, libros
1638	13	6	500	380	1.560, pieles, pinón, telas, molas, corcho
1639	3	2	150	750	300, "buch y arreus"
1640	3	3	---	300	150, drogas
1641	4	2	---	450	1.950, drogas, telas
1646	4	3	---	1.050	2.100, moneda
1647	3	3	---	2.800	1.250, "buch y arreus"
1649	3	3	---	2.200	500, libros
1650	3	3	---	6.450	---
1651	2	2	---	300	---
1652	3	1	---	---	2.500, peines, molas, drogas, telas
1654	1	1	---	---	550, moneda
1663	6	6	---	1.555	912, seda, vino
1664	2	2	---	275	500, molas
1665	1	1	---	2.200	---

- F -

TRAFFICO BARCELONA - CARTAGENA Y LITORAL ANDALUZ.

Años	SP	E	Papel y libros	No consta	"Buch y arreus"	Otras mercaderías
1630	1	1	—	—	—	840, bayetas y estoneras
1631	5	2	100	—	—	230, piñón y almendras
1632	2	2	750	—	550	—
1633	3	3	600	1.500	—	600, piñón y almendras
1634	10	9	2.000	800	—	4.060, peines, telas, drogas
1635	2	2	—	400	—	100, algodón hilado
1636	22	16	450	11.080	1.700	850, hierro, avellanas
1637	21	12	800	10.865	850	1.500, telas, medias de seda, drogas, hierro, meles, avellanas
1638	19	13	600	12.700	2.250	140, drogas
1639	14	10	600	4.450	300	930, drogas, telas
1640	3	3	—	1.150	—	300, hierro
1653	1	1	—	300	—	—
1663	5	2	—	1.000	585	880, cuerdas de vihuela
1664	5	5	—	3.438	—	7.776, bizcocho
1665	8	8	—	8.232	—	4.609, trigo, paños

- 6 -

TRAFFICO BARCELONA - PORTUGAL Y CANARIAS

AÑOS	P	E	Moneda	P O R T U G A L		CANARIAS
				No consta	Otras mercaderías	
1632	1	1	3.800	---	---	---
1634	1	1	---	---	100, "buch y e- xtreus"	---
1635	1	1	---	---	---	200
1636	4	4	---	1.000	390, "buch y e- xtreus"	2.500
1637	1	1	---	575	---	---
1638	7	5	---	1.000	---	12.500
1639	4	2	300	500	---	6.625
1640	2	1	300	150	---	---
1641	2	1	---	400	---	---
1646	17	6	7.370	6.310	500, joyas, "buch y e- xtreus"	---
1647	8	3	6.160	300	1.000, almendras, arroz, mer- cería	---
1648	2	1	---	1.500	300, algodón hi- lado	---
1649	2	1	---	150	450, libros	---

- II -

TRAFFICO BARCELONA - BALKANESMALLORCA

Años	P	E	Moneda	No consta	Otras mercaderías
1630	5	3	---	300	500, azefrín, piñón, hierro, azúcar
1631	1	1	---	---	500, paños
1632	1	1	1.920	---	---
1633	3	2	3.950	---	200, alfarería, hierro
1634	1	1	1.000	---	---
1635	1	1	---	100	---
1636	8	5	---	700	370, papel, miel, hierro
1637	6	5	---	400	1.600, algodón, hierro, piñón, especies
1638	14	12	52.300	200	7.414, pesca salada, pertrechos de guerra
1639	1	1	2.900	---	---
1643	1	1	100	---	---
1644	4	3	---	2.900	800, alfarería
1645	5	3	---	1.300	---
1646	12	5	1.100	2.150	900, paños, alfarería, "buch y arreus"
1647	6	2	3.700	300	800, muebles, "buch y arreus"
1648	2	2	4.600	300	---
1649	7	4	6.350	2.900	200, "buch y arreus"
1650	1	1	---	2.950	---
1665	5	4	687	1.587	150, paños

MENORCA

1637	5	3	1.210	1.250	150, "buch y arreus"
1638	4	4	10.000	150	5.140, vino, pertrechos de guerra
1640	3	3	---	250	---
1645	3	2	---	1.600	---

IBIZA

1634	6	8	---	780	500, trigo, bizcocho, "buch y arreus"
------	---	---	-----	-----	---------------------------------------

- I -

TRAFFICO BARCELONA - LANGUEDOC Y PROVENCIA

Años	P	E	Moneda	"Buch y arreus"	No conste	Otras mercaderías
1634	1	1	—	—	500	—
1641	2	2	—	1.300	—	—
1642	4	3	4.600	—	—	—
1643	8	8	7.400	600	—	—
1644	4	4	1.100	—	1.000	—
1645	7	7	3.150	—	—	—
1646	5	3	3.900	200	200	—
1647	15	10	3.200	550	550	—
1648	11	9	3.870	1.250	6.170	400, pesca salada
1649	13	8	4.800	200	300	2.800, azulejos, naranjas, hierro, pieles
1650	5	5	4.150	—	—	1.630, esparto, pieles
1652	1	1	3.700	—	—	—

- 3 -

TRAFFICO BARCELONA - MALLORCA

<u>Años</u>	<u>P</u>	<u>E</u>	<u>Moneda</u>	<u>Pajós</u>	<u>No constata</u>	<u>Otras mercaderías</u>
1631	2	2	---	1.700	700	---
1632	4	3	850	8.450	---	400, joyas
1633	5	4	800	500	---	---
1634	13	11	3.560	8.800	500	250, caparrosa
1635	6	6	2.600	7.380	---	350, caparrosa
1639	2	1	800	---	---	---
1640	8	5	8.090	500	---	---
1641	8	6	4.540	3.350	---	1.950, ropas
1642	4	4	550	450	---	8.400, ropas
1643	18	14	10.500	---	---	500, piñón
1644	15	9	4.450	7.190	---	750, piñón, "búch y a- rreus"
1645	49	36	34.550	12.000	100	4.150, ropas, piñón
1646	50	28	20.440	7.400	2.200	3.400, hierro, pieles y bodanas
1647	71	36	26.863	900	1.350	1.900, tabaco, "búch y a- rreus"
1648	18	9	15.400	---	2.200	1.250, ropas, piñón, joyas
1649	9	7	3.750	12.684	---	100, pieles
1650	5	4	1.600	---	---	540, azulejos
1651	1	1	700	---	---	---
1653	15	9	4.000	---	500	---
1659	1	1	---	3.100	---	---
1663	3	3	16.365	---	---	7.450, ropas
1664	1	1	500	---	---	---
1665	2	2	555	---	---	---

-- K --

TRAFFICO BACONIOTA - NIZA, MONACO X VENECIA

Años	P.	E.	NIZA + MONACO		VENEZIA
			Moneda	Mercadería	
1633	2	2	---	1.800, paños	5.000, almendras
1634	3	3	---	550, paños y pieles	---
1637	2	2	1.300	---	---
1638	2	2	400	---	---
1640	1	1	---	---	---
1641	3	2	2.400	---	---
1647	3	1	750	3.200, paños	---
1650	2	1	1.000	1.500, paños	---

- L -

TRAFFICO BARCELONA - GENOVA Y RIBERA

Nº	P.	E.	Moneda	Paños	conste	No	Otras mercaderías
1630	11	7	96.000	1.350	---	850, piñón, almendras, pieles	
1631	15	9	123.718	3.900	---	1.500, ropas	
1632	11	8	27.560	2.150	450		---
1633	2	3	6.200	2.600	---		---
1634	1	1	---	---	---	2.160, ropas	
1635	4	4	---	1.000	500	200, piñón	
1636	14	13	56.050	3.630	2.000	2.000, ropas	
1637	18	8	53.420	9.640	240	2.060, piñón, almendras, azafrán	
1638	25	18	10.400	7.850	400	100, lana en bruto	
1639	11	9	5.440	4.300	1.250	960, ropas	
1640	10	7	19.840	1.250	---		---
1641	7	5	---	1.100	425	300, pieles	
1642	7	5	---	1.975	70	1.600, ropas	
1643	4	3	300	8.400	---	250, ropas	
1644	22	9	2.900	10.660	2.900	1.050, piñón, almendras, ropas	
1645	24	15	6.250	11.220	1.350	5.900, piñón, pieles, "buch y arreus"	
1646	51	12	12.620	12.730	9.230	1.050, piñón, vino, aguardiente, pieles, ropas	
1647	33	29	14.430	33.570	16.270	8.130, vino, aguardiente, pieles, ropas, "buch y arreus"	
1648	18	10	---	2.760	10.190	360, pieles	
1649	12	9	900	7.840	5.600	400, pieles	
1650	22	10	5.640	33.620	6.840	2.700, ruedas de molino, hierro	
1651	4	2	---	6.500	3.000		---
1652	1	1	---	---	1.025		---
1653	14	6	4.660	---	950	650, pieles	
1654	3	1	1.200	---	---		---
1655	3	3	4.950	---	---		---
1656	3	3	---	125	550	300, pieles	
1657	15	9	522222	4.900	5.995	125, pieles	

- 11 -

TRAFFICO BARCELONA - LIVORNO

No

Mes	P	E	Moneda consta	Peñosa		Otras mercaderías
1634	5	3	--- 3.500	---	950,	"buch y arreus"
1640	4	8	--- ---	2.500	2.025,	hierro
1641	9	5	200 7.550	2.100	400,	píñon, "bruch y arreus"
1642	5	5	--- ---	10.550	1.160,	pieles, telas
1643	16	9	2.500 3.100	4.100	4.890,	pieles, telas
1644	53	15	9.270 4.670	10.300	3.050,	hierro, pieles, "buch y arreus"
1645	24	10	3.900 3.220	4.230	1.100,	píñon, pieles
1646	28	9	5.570 1.650	7.150	2.250,	vino, aguardiente, "buch y arreus"
1647	26	7	7.480 4.700	5.090	3.950,	"buch y arreus"
1648	7	6	650 250	600	300,	miel, "buch y arreus"
1649	4	3	750 3.100	---	1.050,	píñon
1650	10	5	1.000 1.790	1.300	3.100,	vidrios, peines, ropas, "buch y arreus"
1651	6	3	300 1.500	---	2.500,	miel paines, moles
1653	1	1	500	---	---	---
1665	1	1	---	1.100	---	---

- II -

TRAFFICO BARCELONA - ROMA Y CIVITAVECHIA

Años	P	E	Moneda	Paños	Otras mercaderías
1635	1	1	---	---	400, pesca salada
1637	1	1	---	1.500	---
1638	1	1	---	420	---
1639	8	4	200		3.800, pesca salada, ropa, piñón
1646	6	3	---	900	2.650, vidrio, pieles, hierro, "buch y arreus"
1647	4	3	750	1.050	---
1649	3	2	---	---	3.000, indeterminada

- O -

TRAFFICO BARCELONA - NAPOLI

Años	P	E	Paños	Otras mercaderías
1631	1	1	1.300	---
1632	1	1	50	---
1634	1	1	500	---
1635	1	1	500	---
1636	2	2	50	250, pieles
1637	2	2	500	200, "buch y arreus"
1638	5	5	3.600	2.940, indeterminada
1639	8	3	9.260	1.000, piñón
1665	1	1	---	550, indeterminada

- P -

TRAFFICO BARCELONA - CERDEÑA

Mes	P	E	No consta	Pesos	Otras mercaderías
1630	1	1	100	2.200	—
1631	1	1	—	7.300	—
1632	2	2	—	1.320	—
1633	2	2	—	1.450	—
1634	3	2	2.600	4.400	300, "buch y arreus"
1635	4	2	—	3.360	5.640, hierro, "buch y arreus"
1636	12	8	3.620	7.910	1.350, hierro, "buch y arreus", alfarerías
1637	12	8	400	7.345	1.100, hierro, "buch y arreus"
1638	7	6	2.400	6.470	—
1639	6	6	1.660	8.690	—
1640	5	3	300	3.400	—
1642	2	2	2.580	—	300, "buch y arreus"
1646	2	1	—	400	—
1647	3	5	—	4.150	—
1649	5	4	4.850	7.710	—
1650	4	3	6.550	950	1.800, "buch y arreus"
1651	1	1	—	7.750	—
1653	1	1	2.000	—	—
1655	1	1	—	100	—
1663	1	1	2.062	—	—
1664	8	6	4.538	10.800	—
1665	4	4	3.850	825	—

- Q -

TRAFFICO BARCELONA - SICILIA

<u>Años</u>	<u>P.</u>	<u>E.</u>	<u>Pasos</u>	<u>Hierro</u>	<u>No consta</u>	<u>Otras mercaderías</u>
1630	6	2	9.870	1.200	600	1.200, pieles
1631	13	8	77.630	---	1.560	---
1632	14	4	98.760	2.400	---	3.180, pieles
1633	13	7	110.460	23.150	---	360, pieles
1634	22	7	128.700	48.060	---	770, vidrios, libros
1635	9	4	33.690	17.040	---	300, pieles
1636	16	6	40.870	21.570	4.740	2.480, piñón, almendras, moneda
1637	23	8	27.360	12.540	600	7.544, pieles, esparto, piñón
1638	28	12	39.375	8.220	1.500	3.010, pieles
1639	16	8	94.624	5.955	100	500, pieles
1640	9	4	8.640	5.280	1.050	---
1642	1	1	1.550	---	---	---
1643	1	1	7.440	---	---	---
1644	1	1	---	---	120	---
1645	1	1	---	---	150	---
1646	1	1	---	---	---	250, pieles
1650	1	1	1.740	---	---	---
1663	2	1	---	---	1.893	---
1664	2	2	688	---	825	---

- R -

TRAFFICO BARCELONA - NORTE DE AFRICA

<u>AÑOS</u>	<u>P.</u>	<u>E.</u>	<u>Moneda</u>	<u>No consta</u>	<u>Otras mercaderías</u>
1631	2	1	600	500	2.141, piñón, vino, aguardiente, azafrán, miel, esparto, "buch y arreus"
1636	1	1	---	----	100, "buch y arreus"
1637	2	1	---	1.000	500, "buch y arreus"
1638	8	3	2.630	2.330	----
1639	4	2	1.900	1.950	----
1641	1	1	175	----	----
1642	1	1	500	----	----
1643	4	3	2.500	----	4.950, "buch y arreus"
1644	1	1	150	----	----
1645	23	6	16.650	300	2.850, "buch y arreus"
1646	51	15	42.806	9.950	8.800, paños, "buch y arreus "
1647	7	4	10.400	880	----
1648	1	1	---	530	100, "buch y arreus"
1649	6	1	6.150	----	----
1650	4	3	2.100	----	4.900, "buch y arreus"
1651	2	1	1.650	1.000	----
1664	3	2	---	1.034	275, "buch y arreus"

- 3 -

TRAFFICO BARCELONA - DESTINOS VARIOS

Años	P.	E.	M A L T A		ESMIERNA
			Pallos	Otros mercaderías	
1636	1	1	2.500	.....	.....
1637	3	1	8.200	150, pieles	.....
1638	2	2	6.500	300, joyas	.....
1639	1	1	1.650	200, mantas	.....
1644	1	1	.....	.....	.....
1647	1	1	.....	.....	6.000
1648	1	1	8.355	.....	.....

T.

RESUMEN ESTADÍSTICO DEL COMERCIO DE IMPORTACIÓN

1a Parte								
Tráfico con costa catalana y Rosellón				Tráfico con el resto de España y Portugal				
Años	P	E	Moneda	Mercas.	P	E	Moneda	Mercas.
1630	-	-	---	---	6	4	---	1.500
1631	1	1	---	600	5	4	---	900
1632	1	1	---	300	7	7	5.720	2.120
1633	2	2	---	300	7	6	3.950	3.150
1634	2	2	---	300	22	18	1.000	14.040
1635	2	1	---	1.100	8	7	---	1.160
1636	3	3	300	900	40	30	---	19.350
1637	34	18	---	17.438	41	25	1.210	20.290
1638	5	9	300	15.400	60	41	62.300	45.084
1639	28	27	50	60.134	25	18	3.200	15.805
1640	3	3	18.619	600	11	10	300	2.550
1641	4	5	---	700	6	3	---	2.800
1642	2	2	---	150	-	-	---	---
1643	3	3	200	100	1	1	100	---
1644	4	4	900	1.400	4	3	---	5.300
1645	19	15	7.500	1.120	8	5	---	3.300
1646	36	34	300	16.552	35	14	10.970	9.110
1647	37	34	1.700	12.562	18	8	11.260	6.050
1648	37	37	150	24.615	7	6	4.600	5.300
1649	30	28	---	15.979	12	8	6.350	6.350
1650	14	14	50	5.050	6	5	---	10.100
1651	1	1	---	150	3	3	---	700
1652	-	-	---	---	5	2	---	2.500
1653	-	-	---	---	5	3	500	2.000
1654	-	-	---	---	1	1	550	---
1655	-	-	---	---	-	-	---	---
1656	-	-	---	---	-	-	---	3.100
1663	2	2	400	14	11	---	4.808	16.265
1664	-	-	---	7	7	---	11.978	560
1665	-	-	---	14	13	---	16.779	550

2a Parte								
Tráfico con Languedoc y Provenza				Tráfico con la Isla de Malta				
Años	P	E	Moneda	Mercas.	P	E	Moneda	Mercas.
1630	-	-	---	---	-	-	---	---
1631	18	10	96.000	---	-	-	---	---
1632	30	19	116.719	92.360	2	1	600	3.091
1633	29	20	27.560	106.610	-	-	---	---
1634	18	13	6.200	117.673	-	-	---	---
1635	35	16	---	192.490	-	-	---	---
1636	19	12	59.800	---	-	-	---	---
1637	44	29	56.530	79.192	1	1	---	100
1638	48	29	34.720	72.819	2	1	---	1.500
1639	68	44	10.800	100.344	6	3	3.630	2.330
1640	49	30	5.640	131.453	4	2	1.900	1.950
1641	27	17	15.340	16.745	-	-	---	---
1642	19	12	2.600	12.475	1	1	175	---
1643	15	13	---	19.785	1	1	500	---
1644	21	13	2.600	39.660	4	3	2.500	4.950
1645	40	26	12.170	32.750	1	1	150	---
1646	87	25	18.190	38.040	51	15	42.806	18.750
1647	119	43	23.410	79.710	7	4	10.400	860
1648	26	17	650	13.650	1	1	---	330
1649	24	18	1.650	28.900	6	1	6.150	100
1650	39	20	5.640	67.590	4	3	2.100	4.900
1651	11	6	300	21.250	2	1	1.650	1.000
1652	1	1	---	1.000	-	-	---	---
1653	16	8	5.000	3.160	-	-	---	---
1654	3	1	1.175	---	-	-	---	---
1655	1	1	---	100	-	-	---	---
1656	+	-	---	---	-	-	---	---
1663	6	5	4.950	4.400	-	-	---	---
1664	13	11	20.935	5	2	---	---	1.309
1665	21	15	17.484	---	-	-	---	---

SERIE ESTADÍSTICA IX.nbarcaciones solides de Barcelona. 1630-1665.

EMBARCACIONES SALIDAS DE BARCELONA

La consignación en las polizas de seguros de la clase de buque que debía realizar el transporte y la nacionalidad de su patrón o capitán, ha permitido confeccionar la presente estadística en la que se detallan año por año estos pormenores, refiriéndolos a cada una de las grandes direcciones del tráfico barcelonés.

La nacionalidad o procedencia de las embarcaciones viene expresada de la forma siguiente: catalanas; españolas, que en su mayoría son mallorquinas y valencianas; francesas, lenguadocianas y provenzales principalmente; italianas, que casi en su totalidad son genovenses; atlánticas, denominación que comprende las naves holmieras, flamencas, hanseáticas e inglesas; finalmente, se ha abierto otro apartado para las nacionalidades no identificadas, que son muy escasas.

Para no detallar demasiado los tipos de embarcación sa- lidas anualmente de Barcelona -cuya prolifidad haría confuse la presente estadística- las clases de buques se han dividido de esta forma: galeras, naves, barcas, y otros tipos. Esta última división incluye las pollacas, saetías, tartanas, faluces y laides. Su número es tan escaso que no merecen un detalle individual y especial. No obstante, esta simplificación ha llevado con- sigo una falta de matices y el riesgo de crear algunos equívocos que convendrá aclarar para hacer posible una recta comprensión y valoración de las estadísticas. De una parte, en la columna co- rrespondiente al tráfico de Barcelona con la Costa Catalana y Ros- sellonesa la mayoría de las embarcaciones clasificadas dentro del grupo de "Otros tipos" corresponde a laides y a barcos de co- rredor. Así, por ejemplo, de las 2, 7, 10, 16 y 5 embarcaciones ca-

talanos del expresado grupo correspondientes a los años 1645 a 1649, son todas absolutamente laides, lo cual acusa todavía más la ya notable falta de buques de gran calado dedicados al tráfico costero catalán. De modo parecido, muchos de los buques franceses que en el apartado de "Lenguadoc y Provenza" se consignan en tal grupo, son tartanas, es decir buques de capacidad muy poco superior a la de las barcas.

Sobre la finalidad, valor y alcance de la presente estadística, no hay más que insistir sobre lo ya expresado en otro lugar; las pólizas de seguros marítimos no constituyen un registro portuario de entradas y salidas, y por lo tanto, los datos reunidos no pueden interpretarse de ningún modo como un reflejo exacto del movimiento anual de salida del puerto de Barcelona. Sin duda, el tráfico era mucho más intenso, incluso para aquellos años (1644 a 1649) en que aparece en la estadística con un volumen mayor. El aumento o disminución del riesgo en un momento dado era el factor determinante del mayor o menor número de pólizas y sólo ponderando esta razón cobran valor las presentes estadísticas. Por lo tanto, las únicas conclusiones legítimas deducibles de estos datos son las resultantes de una comparación entre los diversos tráfficos; escasez de embarcaciones catalanas de gran calado, monopolio de genoveses y franceses en el transporte hacia Italia y Francia, e influencia ejercida por los acontecimientos políticos-militares sobre el comercio y sobre los medios de transporte. Todas estas conclusiones han sido recogidas y comentadas en el lugar oportuno.

La falta de datos en las pólizas de importación -que a menudo dejan de consignar la clase de navío y su nacionalidad, por cuenta en el momento de efectuarse el seguro el importador desconocía sobre qué buque se realizaría el transporte- ha impedido la formación de una estadística análoga que reflejara el movimiento de entrada en el puerto de Barcelona.

La laguna entre los años 1655 y 1663 es debido tanto a una real paralización del tráfico como a una falta de documentación.

Abreviaturas empleadas:

B = barca	O = otros tipos
G = galera	T = total
N = nave	

EMBARCACIONES SALIDAS DE HACIENDA

Años y meses y días	Costa Catalana y Rosellón					Resto de España y Portugal					Languedoc y Provenza					Italia e Islas					Norte de África					Mediterráneo							
	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O			
1935																																	
Italiana	13	-	-	11	2	1	-	-	1	-	6	-	-	5	1	1	-	-	1	-	5	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	
pañola	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
francesa	5	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	4	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
alemana	7	1	-	2	4	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	1	-	5	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	
Total	26	2	-	18	6	1	-	-	1	-	7	-	-	6	1	6	-	-	5	1	12	2	-	6	4	-	-	-	-	-	-	-	
1936																																	
Italiana	33	-	-	23	5	3	-	-	3	-	24	-	-	19	5	-	-	-	-	5	-	-	5	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
pañola	4	-	-	3	2	-	-	-	-	-	8	-	-	1	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
italiana	23	8	1	7	7	-	-	-	-	-	1	0	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
francesa	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	8	1	6	6	-	-	-	-	1	-	-	1	
constante	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Total	64	8	1	40	15	3	-	-	3	-	30	-	-	22	8	-	-	-	-	29	8	1	14	6	1	-	1	-	1	-	1	-	-
1937																																	
Italiana	43	-	-	33	5	18	-	-	17	1	17	-	-	14	3	-	-	-	-	7	-	-	6	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
pañola	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
italiana	23	5	2	7	14	-	-	-	-	-	6	1	-	-	5	-	-	-	-	21	5	1	7	3	-	-	-	-	1	-	-	1	
atlántica	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
constante	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	74	5	3	46	20	18	-	-	17	1	25	1	-	15	9	-	-	-	-	29	5	2	13	9	1	-	1	-	1	-	1	-	-
1938																																	
Italiana	60	-	-	32	7	6	-	-	6	-	24	-	-	17	7	-	-	-	-	6	-	-	6	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-
pañola	8	2	-	2	4	-	-	-	-	-	6	-	-	2	4	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
italiana	43	7	2	21	13	1	-	-	1	-	9	-	-	5	4	-	-	-	-	31	7	2	15	7	-	-	-	-	2	-	-	2	
atlántica	5	-	4	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	4	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
constante	4	-	-	1	3	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	99	9	6	56	28	9	-	-	7	2	41	1	-	25	15	-	-	-	-	44	9	5	21	9	3	-	3	-	2	-	-	2	

Años y Domiciliación	Costa Catalana y Rosellón					Resto de España y Portugal					Languedoc y Provenza					Italia e Islas					Norte de África					Malta								
	Total	G	H	B	O	Total	G	H	B	O	Total	G	H	B	O	Total	G	H	B	O	Total	G	H	B	O	Total	G	H	B	O				
1639																																		
Catalana	43	-	-	46	3	26	-	-	26	-	16	-	-	14	2	-	-	-	-	4	-	-	4	-	2	-	-	2	-	-	-	-		
Española	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Italiana	25	4	5	11	7	1	-	-	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	21	4	5	9	5	-	-	-	-	-	-	-	1		
Atlántica	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Total	79	4	8	57	10	27	-	-	27	-	10	-	-	15	3	1	-	-	-	30	4	8	13	5	2	-	-	2	-	1	-	-	1	
1640																																		
Catalana	9	-	-	8	1	1	-	-	1	-	3	-	-	3	-	-	-	-	-	5	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Española	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Francesa	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Italiana	20	1	3	10	7	1	-	-	1	-	6	-	-	2	2	5	-	-	5	2	10	1	2	4	3	-	-	-	-	-	-	-		
Atlántica	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
No consta	3	-	-	2	1	1	-	-	-	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Total	35	1	4	21	9	5	-	-	2	4	10	-	-	3	2	5	-	-	3	2	17	1	4	8	4	-	-	-	-	-	-	-	-	
1641																																		
Catalana	10	-	5	4	1	3	-	-	3	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	5	-	4	1	-	1	-	-	2	-	-	-	-		
Francesa	8	-	-	5	3	-	-	-	-	-	6	-	-	3	3	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Italiana	8	-	-	6	2	-	-	-	-	-	2	-	-	1	1	2	-	-	3	-	4	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Atlántica	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Total	27	-	6	15	6	3	-	-	3	-	3	-	1	1	1	1	8	-	-	5	3	12	-	5	6	1	1	-	-	-	1	-	-	-
1642																																		
Catalana	11	-	5	4	2	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	5	-	-	3	-	6	-	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Francesa	11	-	-	7	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	2	3	5	-	-	5	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Italiana	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Total	24	6	5	13	6	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	8	-	-	5	3	13	-	5	8	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-

Años y proce- dencia	Costa Catalana y Rosellón					Resto de España y Portugal					Languedoc y Provenza					Italia e Islas					Norte de África					Malta					
	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	
1643																															
Catalana	18	-	9	6	3	3	-	-	-	3	1	-	-	1	-	5	-	-	5	-	7	-	7	-	-	2	-	2	-	-	
Francesa	21	-	6	14	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	5	11	1	5	-	1	2	-	1	-	1	-	-	
Italiana	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-			
No consta	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-			
Total	42	-	16	20	6	5	-	-	-	3	1	-	-	1	-	22	-	5	16	1	13	-	9	2	2	3	-	3	1	-	
1644																															
Catalana	19	-	11	8	-	4	-	-	-	4	2	-	-	2	-	8	-	-	2	-	10	-	10	-	-	1	-	1	-	-	
Francesa	20	-	9	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-	4	5	2	8	-	5	3	-	-	-	-	1	-	1
Italiana	8	-	5	1	2	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	7	-	4	1	2	-	-	-	-	-		
Total	47	-	25	18	4	4	-	-	-	4	5	-	-	1	2	-	13	-	4	7	2	25	-	19	4	2	1	-	1	-	
1645																															
Catalana	35	-	10	22	3	15	-	-	13	3	4	-	-	4	-	6	-	1	4	1	9	-	8	-	-	2	-	1	1	-	
Spanolo	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Francesa	52	-	5	43	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	-	3	30	1	15	-	2	13	-	5	-	-	3	-	-
Italiana	6	-	4	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	1	-	3	-	2	1	-	1	-	1	-	-	
No consta	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Total	95	-	19	68	8	15	-	-	13	3	5	-	-	5	-	43	-	5	35	3	26	-	12	14	-	6	8	2	1	3	
1646																															
Catalana	55	-	6	42	7	34	-	-	27	7	7	-	-	7	-	5	-	-	3	-	6	-	4	2	-	5	-	2	3	-	
Francesa	43	-	8	33	2	-	-	-	-	-	2	-	-	1	1	22	-	3	19	-	9	-	1	8	-	10	-	4	5	1	
Italiana	17	-	8	8	1	-	-	-	-	-	3	-	-	3	1	5	-	3	2	-	9	-	5	4	-	-	-	-	-		
Atlántica	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
No consta	3	-	-	2	1	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-		
Total	119	-	23	85	11	34	-	-	27	7	14	-	-	12	2	31	-	7	24	-	25	-	10	14	1	15	-	6	8	1	

Años y Zona geográfica	Costa Catalana y Rosellón					Resto de España y Portugal					Languedoc y Provenza					Italia e Islas					Norte de África					Malta											
	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O	Total	G	N	B	O							
1647																																					
Catalana	43	-	1	37	10	30	-	-	20	10	5	+	1	4	-	7	-	-	7	-	6	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-						
Española	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Francesa	40	-	1	45	3	3	-	-	5	-	1	-	1	-	-	38	-	-	30	3	10	-	-	10	-	2	-	-	2	-	-	-					
Italiana	34	-	8	22	4	-	-	-	-	-	2	-	1	1	-	3	-	1	1	1	27	-	5	19	3	2	-	1	1	-	-	-					
No consta	2	-	-	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Total	135	-	10	107	19	54	-	-	25	11	8	-	3	5	-	46	-	1	41	4	45	-	5	35	3	4	-	1	3	-	-	-					
1648																																					
Catalana	63	-	-	45	18	55	-	-	37	18	1	-	-	1	-	6	-	-	6	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Española	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Francesa	17	-	4	11	2	2	-	-	1	1	1	-	1	-	-	2	-	1	5	1	5	-	-	5	-	1	-	1	-	2	-	1	-				
Italiana	13	-	4	6	3	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2	-	-	2	-	10	-	4	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-				
Atlántica	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	3	-	3	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
No consta	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Total	100	-	14	63	23	57	-	-	38	19	6	-	3	3	-	18	-	4	13	1	17	-	5	9	3	1	-	1	-	1	-	1	-				
1649																																					
Catalana	40	-	1	34	5	21	-	-	16	5	2	-	-	2	-	12	-	-	12	-	4	-	1	3	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-			
Francesa	8	-	4	4	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	4	-	2	2	-	3	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Italiana	12	-	2	8	2	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	10	-	2	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Atlántica	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
No consta	2	-	-	2	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Total	65	-	10	48	7	22	-	-	17	5	8	-	4	4	-	16	-	2	14	-	18	-	4	12	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-			
1650																																					
Catalana	28	-	4	24	-	14	-	-	14	-	2	-	-	2	-	4	-	1	3	-	8	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Francesa	6	-	-	3	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	1	2	-	-	-	-	5	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Italiana	13	-	-	5	8	-	-	-	-	-	5	-	-	3	-	1	-	-	1	-	9	-	-	4	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Atlántica	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
No consta	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Total	51	-	6	32	13	14	-	-	14	-	5	-	-	2	-	9	-	1	5	3	20	-	5	9	6	3	-	-	2	1	-	-	-	-	-		

~~ESTADÍSTICA DE LOS MONEDAS~~

1613 - 1704

Serie Estadística X

VARIACIONES EN EL CURSO DE LAS MONEDAS. 1613 - 1704.

Continua durante el siglo XVII, y en su desarrollo se observa un crecimiento constante, pero ello no impide la alternación de períodos de ascenso y caída y también de estancamiento o de retroceso. De modo similar a lo que sucede en las otras estadísticas, las variaciones presentan una tendencia general ascendente, pero con fluctuaciones que se reflejan en los precios de los metales.

Los datos que se presentan

en las tablas que siguen indican el valor de las monedas en el año 1613 y en el año 1704, así como el porcentaje de incremento o de decremento que se observó entre ambos años. La cifra que aparece en la tercera columna es el resultado de dividir el valor de la moneda en el año 1704 entre el valor que tuvo en el año 1613.

Los datos se han hecho más precisos en los últimos años, aunque siempre que se han tomado en consideración los precios de cambio.

VARIACIONES EN EL CURSO DE LAS MONEDAS1613 - 1704

La Serie Estadística X recoge las variaciones de valor experimentadas por los piezas de oro y plata de mayor curso en Cataluña durante el siglo XVII, y su expresión en sueldos barceloneses. Con ello se posibilita la comparación de precios, sellos y monedas correspondientes a los diversos años, y en especial a la gran inflación de la época revolucionaria, de la cual se han anotado incluso las variaciones menores siempre que la documentación lo ha permitido.

Las fuentes bibliográficas y documentales se adjuntan a los respectivos datos. Con las siglas T.C. y A.H.P.B. se indican los fondos documentales de la Taula de Corvi y del Archivo Histórico de Protocolos de Barcelona, cuyas referencias no se ponen más debido a la frecuencia con que han sido registradas.

Los datos de esta Serie han sido utilizados en el presente estudio siempre que se han tenido que reducir piezas de oro o plata a moneda barcelonesa, o viceversa.

	PLATA		ORO				
Fecha	Real sencillo	Real de ocho	Doblar	Trentín	Observaciones		Fuentes
1613	2	16	-	62-64	Valores del trentín aproximados		Bolet y Sisó, III, 510
1614-1618	2	16	-	70	13 nero 1614	Aumento del valor de los trentines por orden del Virrey Almezán	Bruniquer IV, 139 - Selet, II 109
1618-1639	2	16	56	66	8 Febrero	3610. Baja en el valor de los trentines	Selet II, 110 - Bruniquer IV, 141
1640 Noviembre- Octubre	2	16	56	66			T.C. Arari
Noviembre			66	78			T.C. Arari
Diciembre		16					T.C. Arari
1641			66	78			T.C. Arari
1642 Marzo		20			Vvalor oficial	decretado por el Virrey Brozó	Bolet y Sisó III, 91
Mayo-Julio				78			T.C.
1643 nero-Mayo Septiembre				78			T.C. Arari
Diciembre		20-24		80-83			T.C. Arari y A.H.P.B.
				84			T.C. Arari
1644 Enero		25	78-82				T.C. Arari
Febrero		24-25	78-84	84-90			T.C. Arari
Marzo			82-86				T.C. Arari
Abril			78				T.C. Arari
Mayo		25	82-86				T.C. Arari
Junio		25-26	82-88				T.C. Arari
Julio		26	90				T.C. Arari
Agosto		27-28	82-90	100			T.C. Arari
Septiembre		28	82-92	98-100			T.C. Arari
Octubre		28		100			T.C. Arari
Noviembre		26	82-90	100			T.C. Arari
Diciembre		26-27	90	100			T.C. Arari
1645 nero-Febrero		26	90	100			T.C. Arari
Marzo		26	90-91	100			T.C.; A.H.P.B.
Abril		26	90	100			T.C. Arari
1646 nero							A.H.P.B.
Mayo		28	94				T.C. Arari; A.H.P.B.
Octubre		30	100				Bruniquer, IV, 147
		106	114	Valor oficial			
1647 nero					Vvalor oficial por deliberación municipal		A.H.P.B.
Julio					del 22 Octubre 1646.		A.H.P.B.
Agosto							A.H.P.B.
Octubre-Diciembre		31	100				A.H.P.B.
		32	112				A.H.P.B.
1648 nero-Mayo		32					T.C. Arari
Junio		32	112	120	Valores oficia-	según pregón de Schonberg, del 30-junio	Bolet y Sisó II, 93
Diciembre		32	128			1648	A.H.P.B.

Fecha	PLATA		ORO		Observaciones	Fuentes
	Real Sencillo	Real de ocho	Doble	Trentín		
1649 nero abril Junio Julio-Octubre			120			A.H.P.B.
		50				A.H.P.B.
		40				A.H.P.B.
1650 pro-Febrero Junio Agosto Septiembre Diciembre			165			A.H.P.B.
		50				A.H.P.B.
		50	184	200		Parets, 313 V.
		60	200			Parets, 322
		56	200			Parets, 322
1651 Noviembre		68	300			Parets, 356
1652 Abril Mayo Septiembre Octubre Diciembre		100	400		Vvalor oficial	Pietari IV, 254
		80	320			Pietari IV, 254
		100	400			Parets, 417
		80	320			Parets, 417
	8	80	320			Vvalores oficiales según pregón del 10 Octubre 1652 Parets, 462 v.
1653 nero Marzo			320			A.H.P.B.
		20	80			Parets, 460 z.
1654 Septiembre Noviembre		32	120			Parets, 468 V.
		16	64			Parets, 468 v.; Pietari XVI
						322; Bruniquer, IV, 151;
						Bolet y Sind, III, 95
1655 Septiembre-Noviembre			100			A.H.P.B.
1656 Septiembre-Diciembre	3	28	102			Parets, 503
1657 Abril Diciembre			102			A.H.P.B.
		100-104	112			A.H.P.B.; Parets, 510
1658 Marzo		28	104			A.H.P.B.
1659 Abril Julio Septiembre Octubre Diciembre	3		68			T.C. rari
	3		106			T.C. rari
	3		106			A.H.P.B.
	3		104			T.C. rari
						A.H.P.B.
1660 Marzo-Mayo Septiembre		28	106			T.C. rari; A.H.P.B.
			108			T.C. rari
1661 Abril		28				T.C. rari

Fecha	PLATA		ORO		Observaciones	Fuentes
	Real sencillo	Real de ocho	Doble	Trentín		
1662 Enero	3	23	108	112		T.C. Xarri
Marzo			110			T.C. Xarri
Mayo			132			A.H.P.B.
Julio			110			T.C. Xarri
1663-1697	3	23	110			T.C.; A.H.P.B.
1697-1698	3 1/3	32½	122 ½		Valores decretados por Vendôme se rigieron desde el 16 de diciembre 1697 al 4 de enero 1698.	Bolet y Sist, III, 199 T.C. Xarri
1700-1704	3	23	110			T.C. Xarri; A.H.P.B.

REVISTA ESTADÍSTICA - XI

Equivalent strings

EQUIVALENCIAS MÉTRICAS

El problema de la metrología en estudios de carácter histórico-económico es un problema grave y, en algunos casos, insoluble. La falta de familiaridad con unidades métricas antiguas y su errónea reducción a las medidas actuales, pueden ser motivo de aprecisiones falsas y de crudos errores. Es por este causa y para facilitar la comprensión de los datos contenidos en la documentación que se ha incluido la presente tabla de equivalencias métricas. Proscindiendo de aquellas unidades a las que la costumbre y la práctica mercantil atribuía un valor más o menos preciso tales como sacos, sacos, balas, belones, tonelos, etc.- la adjunta tabla refleja las medidas más usadas en Barcelona y que con mucha frecuencia aparecen en la documentación comercial. La relación entre sus múltiplos y submúltiplos, así como la respectiva equivalencia en unidades del sistema métrico decimal, son procedentes de antiguos tratados de aritmética o de ófisculos aparecidos en Barcelona en el momento de implementarse el sistema actual; todos estos libros se enumeran en el apartado bibliográfico que les corresponde.

Se han añadido, también, las equivalencias del sistema monetario barcelonés y su relación con otras monedas imaginarias -como el ducado- empleadas en este época. Figuran también, finalmente, algunas medidas extranjeras y su correspondencia con unidades catalanas y del sistema decimal.

EQUIVALENCIAS METRICASMedidas de peso

1 carga	= 3 quintales	= 134'000 Kgs.
1 quintal	= 4 arrobas	= 41'600 Kgs.
1 arroba	= 26 libras	= 10'400 Kgs.
1 libra	= 12 onzas	= 0'400 Kgs.
1 onza	= 4 cuertos	= 0'033 Kgs.
1 cuerto	= 4 arienzos	= 0'008 Kgs.
1 arienzzo	= 36 granos	= 0'002 Kgs.

Medidas de longitud

1 cana	= 8 palmos	= 1'555 ms.
1 palmo	= 4 cuertos	= 0'194 ms.

Medidas agrarias

1 mojeda	= 2 cuarteras	= 4896'500 ms. cuad.
1 cuartera	= 2 cuertos	= 2448'250 ms. cuad.
1 cuerto	= 4 nundinos	= 1224'125 ms. cuad.
1 nundina	= 126 canas y 36 palmos	= 306'031 ms. cuad.
1 cana	= 64 palmos	= 2'418 ms. cuad.
1 jornal	= 1 mojeda	= 4896'500 ms. cuad.

Medidas para dridos

1 salma	= 4 cuarteras	= 284'000 ls.
1 carga	= 2½ cuarteras	= 177'496 ls.
1 cuartera	= 12 cuertones	= 71'000 ls.
1 cuertón	= 4 picotines	= 17'750 ls.

Medidas para vino

1 pipe	= 4 cargas	= 405'600 ls.
1 carga	= 4 barralones	= 121'400 ls.
1 barralón	= 2 malleles	= 30'350 ls.
1 mallelo	= 2 cuartanos	= 15'175 ls.
1 cuertón	= 2 cuartines	= 7'587 ls.
1 cuartín	= 4 mitadellas	= 3'793 ls.
1 mitadella	= 4 petricones	= 0'948 ls.

Medidas para aceite

1 cargo	= 2 barriles	= 120'500 ls.
1 barral	= 2 barralones	= 64'250 ls.
1 barralón	= 7½ cuartanos	= 32'125 ls.
1 cuertón	= 4 cuartos	= 4'150 ls.
1 cuarto	= 4 cuertos	= 1'037 ls.

Valores monetarios

1 libra	= 20 sueldos
1 ducado	= 12 reales
1 real	= 2 sueldos
1 sueldo	= 12 dineros

Medidas extranjeras

1 estorell	=	= 56 ls.
1 tonelada	= 20 quintales	= 800 Kgs.
1 laste	= 50 quintales	= 2000 Kgs.

APPENDICES DOCUMENTALES

APENDICE I

Contrato de sociedad para la construcción de una barca.

Dic XIII mensis novembris anno a Nativitate Domini MDCCCLXII.

Sobre lo acte de societat y companya de la fàbrica de la barca inscrita, per y entre lo patró March Antoni Colomer, de la Vila de Canet del Masnou, de una part, y lo Honorable Joan Casals, adroguer ciutadí de Barcelona, tant en nom seu propi con encara en nom y per part de Joan Gibert, ferror de la Ciutat de Mallorca, de part altra; per y entre dites parts, respectivament, són estats fets, farrats y capitulats los capitols y pactos següents:

Primorment, lo dit patró March Antoni Colomer fa participe als dits Joan Casals y Joan Gibert per dos quartos o quarters, qo és han per quascun de ells, en aquella barca quo lo dit patró fa fer y fabricar en la Vila de Canet quo servirà de port de mil y trescents quintals poch més o menys, restant-li a ell dit patró dos parts o quartors per sa part, així que dites quatre parts o quarters lo dit patró March Antoni Colomer no tingue dos, y les altres dos parts o quarters sien de dits Casals y Gibert, qo és han per quascú de ells.

Iton és pactat y concordat que lo dit patró March Antoni Colomer ne atura la patronia, així y de tal manera que enant ell on persona sia patró de la dita barca al qual li donen tot aquell poder quo a semblants patrons de barca se costuma de donar y per capitols de Consolat de Mar està dispost; y en caps quo lo dit patró Colomer esterà impedit o altrement no volerà emir personalment es dita barca que aleshores no pugui substituir altre patró quo no sia a gant y contento de la major

part dels tres companyys, los quals tres companyys o la major part dels tres hajen de fer la tal nominació de patró.

Item és pactat y concordat que los gastos que se offriran en la fàbrica de dita barcha, així de compras de fusta, clavessó, veles, ànchoras, arbres, entenes y jornals als officials qui fabricaran aquella y genés obres de aquella, hajen de pagar los dits companyys igualment, ço és quicun lo que li tocarà per sa part al respecte de la part tindrà en dita barcha.

Item és pactat y concordat entre dits companyys que lo dit patró sia tingut y obligat en donar compte y rahó als dits dos companyys y portioners de la dita barcha de tots los nòbits farà cada cap de vintge Dòu volent fahedors ab dita barcha, y gastos que en lo sdevenidor se offirran ab esta forma, ço és que en Barcelona haja de donar compte y rahó ha dit Joan Casals, així de la sua part com també de la part de dit Joan Gibert, y si és dit patró en Mallorca haja de donar dits compte y rahó a dit Joan Gibert, així de la part que a ell li tocarà com també de la part de dit Casals, així y de tal manera que dit patró donant compte y rahó en Barcelona al dit Casals sia liberat de donar-lo al dit Gibert en Mallorca, y donant-lo aquell al dit Gibert en Mallorca sia liberat de donar-lo el dit Casals assí en Barcelona.

Et idem nos dictae partes laudantes...

APÉNDICE II

Encomienda de una barca realizada por el dueño a favor de un patrón, sin cesión de los derechos de "patronio".

Dic Jovis XXXIII junii anno a nativitate Domini MDCCCLX.

Sepan cuantos la presente escritura de encomienda vioren y leieren como yo, Laiis Marínor, apothecario, vecino y morador de la presente ciudad de Barcelona, con tenor de la presente libro y encomiendo durante mi voluntad a vos patrón Bernat Gil, de la villa de Blanes, toda aquella barca mia de porte de mil quattrocientos quintales poco más o menos, nombrada nuestra Señyora del Buon Viaje Sant Antoni de Padua y sus angeles, con todos sus árboles, volas y demás appuratos y fornixones della a punto de navegar, dando las facultades que con ella podays ir y navegar - por cualesquier partes del mundo solo no sea por tierras de los Indios y Islas rebeldes a Su Magestad; La cual encomienda hago con condición que no podays allogar en algún caso la patronia de dicha barca y que aquella con los mismos appuratos y fornixones con los quales vos la entregue y encomiendo no la volvays, en nada, es cambior, rota ni quebrada, siempre y quando a mi no parociere y bien visto no fuore. La testimonia de lo qual hago la presente escritura ante el escribano público abajo escrito, en la dicha ciudad de Barcelona a los eatorce dias del mes de Junyio, año del Señor mil seyscientos y quareynta, siendo presentes Josepe Ims, candleiro de cera, Josepho Martí, trattante, y Onofrio Llorens, scriviente, vecinos y moradores de la presente ciudad de Barcelona, testigos llamados y rogados para lo que susodicho es.

APÉNDICE III

Conción a encuienda de un borgantín por los propietarios del mismo.

21 Julio 1643

Ego patremus Franciscus Xefuli, gratias confiteor et
recognosco vobis Joanni Pauli Croizet, nogenitori, et Joanni
Pons, magistro escuelao, civibus Barchinonae, his presentibus,
quod tradidicisti et liboructis mihi in purum comedon dia pre-
senti sequens:

Primo un borgantí ab ses arbrus, ontres, veles de -
nentre, trinquet y traia ab ses creus de canon.

Item dos caps blancs usata de canon.

Item tres forros.

Item quatre pedrers, qo ños dos de bronce ab servidores
de ferro y los otros de ferro tambó ab nos servidores de ferro.

Item una peça potita de bronce.

Item vint y vuit rons.

Item un cap plà de canon nou.

Item sis rons.

Item vint y un barril aygundor.

Item vuit botas per a vi.

Item sis botas per aygna.

Item un barril per oli.

Item dos barrils per oli.

Item una bota vimiera.

Item vint y una bandolera.

Item un calderó.

Item borpala

Item vint y una arxa, qo ós: mosqueto, arcabuces.

Item dos springas de piseta.

Item tres flascos.

Item dues robes de pôlvora.

Item sînch sacas.

Item una sorta.

Item una arxa y un mortali.

Item un tendarel.

Item quatre onzarts y una bandora.

Et ideo renuntiando etc. convenie et promitto vobis quod predictum bargantum, apparatus, exercia et arxa ipsius et nonia et singula supradicta custodia et conservatio bene et decenter, ipsoque restitutum vobis et ventris quicunque voluntatis et a vobis aut vestris fuere requisitus verbo, scriptis aut aliter sine dilatatione etc. fiant cum salario procuratoris duas presentem civitatem Burchinonae X solidorum et extra eundem civitatem XX solidorum burchinonensem ultra quos etc.; missione etc. super quibus etc. erodatur etc. et pro his oblige vobis et vestris omnibus et singulis bonis mea etc. Renunciando etc. foro meo proprio etc. submitto etc. Magnifici Vicarii et Bajuli Burchinonae aut alterius etc. cum facultate variandi etc. et nihilominus firme scripturas tortil in libris tercioren curiao dictorum Magnifici Vicarii vol Bajuli Burchinonae pro qua oblige vobis et vestris persona et bona mea etc.

Testes Montserratus Refart, Ferri Faber, Franciscus Baró, Hertolamus, cives, et Petrus Trolles, scriptor Burchinonae.

APÉNDICE IV

Elección de patrón por los propietarios de una balsa, e
inventario de la misma.

Die Veneris XXIIII nonis Julii anno a Nativitate Domini
MDCCCLXVIII.

Nos Bernardus Trinant, Flaquierius, Josephus Baranguer,
negociator, et Anthonus Margarit, campo, cives Barchinonae,
participes et domini post Dicu barchae nominatae Sacratissima
Virgo de Rosario Sanctus Josephus et Sanctus Nicholous, portus
mille centum quintalium vel inde circa, quo nunc est carta
in portu sive noli presentis civitatis Barchinonae (quae si-
quidem barcha opta fuit per patronum Gabriolem Salvador, via
linea de Calilla, a Bassano civitatis de Algor, in Barberia), -
scilicet ego dictus Trinant in uno quarterio et medio et dic-
tus Baranguer in alio quarterio et medio, et dictus Margarit
in residuo uno quarterio, gratis eligimus et nominamus in pa-
tronum dictae barchae vos Josephum Ferrer, marinorum, cives
Barchinonae, his presentem et inferius acceptantem, durante
tempore nostro beneplacito et nostra voluntate, quod beneplacitus
licet nobis revocari tamen justa quia iusta causa toties quo-
ties nobis placuerit; dantes et concedentes vobis facultatem
et potestatem ac plenum posse regandi, gubernandi, tuandi, de-
fendendi, patronandi, nauicandi et de solitu usum navigan-
di, portandi, transferendi et proficiendi dictam barca per
quacunque mundi partes vobis bene vias et quacunque horcas,
mercimoniales et bona quocunque, vestores sive passatgors et a-
lias quavis personas in eadom balsa portandi, et omnia alia
facienda que nos facere possemus circa regimur et administre-

tionem ejusdem barchae, promittentes habere ratum etc. durante ut predicitur dicto nostro beneplacito. Ad hec ego dictus Josephus Ferrer, laudans predicta et acceptans supradicatae patronianae gratias accipie dictam barcham in commandam omnibus vobis, antonis, arboribus, crinis, murecisis et omnibus aliis apparatus et ferramentis ejusdem barchae largo descriptis in memoriali seu inventario isto facte theoris iungendis:

Bijous a 23 de Juliol 1648. Barcelona.

Inventari pres per mi Joseph Ferrer de la barca que vuy dia present està en lo moll de la present ciutat anomenada M^a S^a del Roser y St. Nicolau, la qual hora patrocinada per lo patrò Gabriel Salvador de Callella.

Primo lo buch de la barca ab sos astres y antenes, encrociada ab sos velas, qo és: triquet, mestre y mitjana, y tren y giba, juntament ab la entorn de tren y giba.

Item quatre rens de bogar en barca.

Item lo esquié ab quatre parells de rens, juntament ab son timó y lo argollí.

Item quatre òncores.

Item sinch guarnes de clavos y hun cap pla.

Item un roset de ferro.

Item dues llàndoles.

Item dues escotes de giba y dues quantres de clavos.

Item dues orles la una del triquet y l'altre de la mestra.

Item quatre padrós de ferro sotenesos y hun de ferro encerrat juntament ab dou servidors de ferro.

Item tres padrós de bronze ab sinch servidores, també de bronze.

Item hun pesa de culvera de ferro ab sa correta y sos garniments.

Item sis mosquots y dos arcabucos ab sinch moscos y flasquillos.

Item sis botavans.

Item sinch barrils de ayguia y luna bota por aportar vi y altra por aportar ayguia.

Item tres bandorons, ço és: luna de nostres armes, l'altre vermella y l'altre a la flamenca, ab dues estas.

Item dos cedemes per las pavocadas que tenen sis braoses cada tres per banda.

Item las pavocadas de popa a proa

Item devuyt balas de ferro per la pesa.

Item 53 balas de pedrer.

Item 33 sequeda de balas per los padrós de plom.

Item hun sash ab 18 o 20 lliures de balas de mosqu.

Item 1 arroba cotonina.

Item 3 xifras de artiller per canviar la artilleria.

Item 4 recas de fill per estrar volas.

Item hun escutat per los cortés.

Item hun tabal de guerra.

Item hun tres de canals per batallón.

Item 6 lliures de matge, poch més o manco.

Item 3 magranes de foch.

Item dos barrils de pòlvora de pes dues robes, poch més o manco.

Item dos calderons de arena.

Item luna polla de ferro.

Item luna ferros per lo foch.

Item hun axol y una destral, ferro de calafat, gíbia y esclàpara y tres barrines y 3 lliures de perns y claus, poch més o manco.

Item un esquif nou.

Item una gàbia nova.

Item un fetes les orlas.

Convenians et premitteis vobis dictam barcham cum dictis
chaino, armis et ceteris apparatus custodire et defendere
juxta posse nunc, dare bonum et legale computum ac veridican
rationem de omnibus naulchis, lucris et enclucentis Deo favon-
te cum eadem barcha peractiendas et luxurandas, taliter quod -
dividuntur inter me et vos ut solitum est dividi et parti-
ri in presonti Cathaloniae Principatu, et predicta omnia et
singula facere et completere sine dilatatione etc. cum salario pro-
curatoris intus presentem civitatem Barchinonae X solidorum et
extra eandem civitatem XX solidorum barchinonensium, ultra quos
etc. missiones etc. super quibus etc. credatur etc. et pro his
obligo vobis et vestris personam et bona non cui etc. Hoc igit-
tut etc. Actum, etc.

Testes Franciscus Ventelló, pilarius, civis, Andreas Bar-
gues et Bernardus Lentiscla, scriptores Barchinone
biliatores.

A.H.P.B.-I F. Lentiscla, N. 1648

APÉNDICE V

Designación de capitán por los propietarios de la nave "M. S. de la Concepció St. Rafel, St. Antoni de Pàdua y Sta. Eulàlia", de 13.000 a 14.000 quintales, construida en Barcelona; e inventario de la misma.

Die dominica XXVI mensis Decembris anno & Nativitate Domini MDCL (1649).

Nos dominus Joannes de Argensola Monsnar de Avinyó, -
Barcinoño populatus; Franciscus Fonte, Joannes Martin, ci-
vis Barcinonae honorati; Franciscus de Camosa, miles oriundus
ville Martorelli, Diocesis Barcinonae; Christophorus Sant-
genis, Franciscus Roca, Franciscus Oller, Balthasar Riba, -
noveratores; Bernardus Oliver, arcontarius; Petrus Joannes
Mas, Petrus Buffarull, botigerii telarum; Raphaël Parrot,
marinarius, cives Barcinonae, et ego Franciscus Fonte ut tu-
tor et suis caseo, loco, tempore, curator personarum et bono-
rum pupillorum filiorum et heredum Magnifici Josephi Nasca
civis honorati Barcinonae, dictis nominibus respective, do-
mini post Deum nempto ego dictus Joannes de Argensola in una
quadragesima octava parte, dictus Camosa in altera quadra-
gesima octava parte suetis inde quadriginta octo partibus
que són un quart de dotsè per quiscú; dictus Fonte in una
duodecima parte et media, ego dictus Martin in altera duo-
decima parte et media suetis inde duodecim equalibus parti-
bus; nos dicti Santgenis, Roca et Oller in una tortia parte
suetos inde tribus equalibus partibus que són quatre dotsens
per tota nosaltres Santgenis, Roca y Oller; ego dictus Riba

in una duodecima parte, ego dictus Oliver in altera duodecima parte, ego dictus Bofarull in altera duodecima parte factis inde duodecim equalibus partibus; ego dictus Ihs in media duodecima parte, ego dictus Parrot in altera media duodecima parte, et dicti pupilli Massanas in altera media duodecima parte factis similiter duodecim equalibus partibus navis nominante Bonissima Virgo Maria de Concepcione
Sanctus Michael, Santus Antonius de Padua et Sancta Eulalia, portus terdecim mille quintalium vel inde circa, quo nunc est ancoris affixa in portu sive plagia maris presentis civitati; dictis respectively nominibus gratis etc. eligimus et nominamus in capitanum dictae navis honorabilem Laurentium Dardanyá, cives Barcinonae, presentem firmatum nostro dictorum Sargenis, Roca, Oller, Riba, Oliver, Ihs, Bofarull et Parrot, et inferiorum acceptantem dantes et concedentes zeculatatem et potestatem ac plenam posse regendi, gubernandi, et tuandi, defendendi, capitanoandi, mulendi et ad solitum usum maris navigandi, portandi, transferendi ac proficiendi dictam navem (sic) per quacunque mundi partes vobis bona visas et quacunque merces, mercedes et bona quoscunque ventores sive passagere et alias quavis personae in eadem nave portandi, marinarios ponendi pro servitio dictae navis eosque tollendi quoties vobis bonum fuerit, et omnia alia facienda que circa regimen et administrationem dictae navis si presentes essetis facere possemus. Premitentes habere etc. possimus tamen revocare vos ab enere dictae capitaniae et illius administratione toties quoties majori parte nostri et nostrorum videbitur, vos, autem, possitis toties quoties volueritis a dicta capitania et administracione abstineri. Ad hec ego dictus Laurentius Dardanyá, laudans precta etc. et acceptans supradictam capitaniam, accipio dictam navem in conanda cum cainis sive asquifs, velis, antonis, arboribus, armis, armariis et omnibus aliis appara-

tibus et furnimentis universis ejusdem navis largo descrip-
tis in memoriali inde facto theoris huiusmodi:

Memorial dels arreus de la nau scononada N° 3^a de Con-
ceptió St. Antoni de Pàdua St. Rafel y Sta. Eularia, la
qual ha de capitanejar Llorens Berdanyà.

Primo lo buch de la dita nau tot nou del primer usat-
ge, de portada de trenta a catorça mil quintals poch nòs -
ho manco.

Item lo albra nostre ab la antena nostra y albra de giba-
bia ab sa antena y son papafigo ab sa antena nous.

Item las tres volas per dits tres albras noves de Olona.

Item lo altre de trinquet ab son passuquet y papafigo
y antenes, tot bon mansint, tot nou.

Item las tres volas per dits tres albras totas noves
de Olona.

Item lo altre de bouprés y albra de quintra avada ab
cas des antenes y volas, així mateix de Olona novas.

Item lo altre de mitjana y altre de gata ab sus ante-
nes y volas de Olona novas, tots bon manxats per navegar.

Item l'asta de mitja popa negre per la bandera ab son
pon gran dorat.

Item las deués estas de nostre ab son pon dorat, pa-
nells del trinquet y mitjana y totes sus gribies necessàries.

Item un esquif gros nou ab set parolls de rens y son
tinó.

Item una fragata nova de set bancs ab tota sa pala-
menta y'l tinó necessari.

A la combra del Sr. Capità

Primo una taula gran de dotze palms de llargària ab
dos calaxes ab panys y claus.

Item un cobritaula de quadamail tot nou.

Item altre cobritaula de drap vert ab floccadura de seda narenyada.

Item dos cozins de poll de gaudencioil per la barca.

Item tres bancals nous de llana de colors.

Item dos cortinas de drap vert ab sa floccadura de seda narenyada, ab sa verga de ferro per lo llit del capitè.

Item un tinter, polsera, estiera y campaneta de coure tot nou.

Item un scriptori, ço és: capsa, tisores, tallaplooms y punxó de ferro tot nou.

Item una capsa llarga ganivetosa dins la qual y ha detse ganivets y un sacamolls.

Item una sort de obra de piss que són plats grans y petits per servoy de la taula del capitè.

Item vuit plats de stany, ço és: dos grans y sis de mitjans per servoy de la taula de dit capitè.

Item quatre candeleres de llautó nous.

Item una llumanera de llautó usada, ab sus espavilladores del mateix.

Item dos guardaplats de tres peus de bronze.

Item una caixa de fusta de noguer farrada per posar la moneda ab un pany y clau.

Item dos oaxes flasqueres guarnides de bayota blava ab quinze flascos de vidre, quiscom ab sos panys y claus.

Item vuit pistolas xicas, sis de bronze y dos de ferro.

Item quatre vidrieres llevadisses.

En la instància del Notari

Primo tres gallardets blancs y vermells.

Item una bandera nova de sten de mitja popa vermella

Item altre bandera groga y vermella usada.

Item altra bandera vermella usada de mitja popa.

Item altre bandera dunqueres usat.

Item altre bandera de tela blanca ab las armes de Ca-

thalunya.

Item altre bandera de tela blanca lliça usada.

Item quatre banderolles de panells.

Item les pavessades del vexell vell vermollas de cor-dellat usadas.

En la sobrecuberta de dita nau

Primo un argo gran ab ses aspas.

Item un tabernacle per les búxoles y llançons.

En la cambra de Santa Bàrbara

Primo quaranta guarda catuxos entre grans y petits.

Item cinquanta mosquets ab sos flascos y llandonous entre los quals y ha dos canons de bronze.

Item quaranta bocavans monegats y picas.

Item quatre quintars de balas de mosquit y arcabussos.

Item vint-i-quatre pieces de artilleria de ferro, vuyt grosses, quatre petitas, y las demés mitjanes totes, ab sos caixetons y demés arreus.

Item vuyt culleras de aran ab sus astas y tocadors.

Item dou llanadas ab sos tocadors de corda y de astas.

Item sis centas balas de artilleria entre grossos, mitjanes y xics.

Item cent àngels, palanquinots y diamants.

Item catorze padrores de bronze ab sos masoles dobles.

Item dues dotzenas de batafocch nous.

Item set flascos de banya per ensabiar la artilleria y padrores.

Item una esima de guerra ab sos tocadors nova.

Item dotze caragolis de ferro per descarregar la artilleria.

Item una verga de ferro ab son descarragidor y rescal-dor per los mosquets.

Item sinch rescaladors y un branyidor de ferro.

Item quatre lliuds de ferro y una xol per los artillors.
Item una gorra.

Item sis nollots de ferro per fer baixas do mosquit.

Item trenta quintals pòlvora, poch més o menys.

Item quatre quintals de metge, poch més o menys.

Item una caixa de barber garnida, ab sos flascos de llauva estanyada, que serveix per tenir las medicines.

Ai corredor

Primo tres guenons grossos alquitrancados noves.

Item una guenona alquitrancada nova mitjana.

Item altra guenona xica nova.

Item dos guenons usadns del vaxell voll.

Item sis ànceres de ferro entre grans y xicas.

Item una roba y mitja fil de spagò

Item sinch trens de nostre y triquet volls.

Item dos glosias vollas.

Item vint-i-des mitjas botas per portar aygas.

Item dotes botas entre grans y xicas per vi, y una per oli y altre per vimugre.

In la dispensa

Primo quatre gorras de terra per tenir olives y altres coses.

Item una cincroga de obra de terra.

Item un embut gran de fusta.

Item un cubellot gran de salar poix y bou.

Item dos sisteres de fusta ensorcolats y quatre bullolis també de fusta.

Item una quartera y un quartà y mitx quarter de rusta nou.

Item una quartera romana gran nova, y duos de volles - xicas.

Item unes balanças de aran ab una sort de pesos.

Item dues grebillac, unes grans noves y les altres usades.

Item una pella de ferro gran.

Item altra de xica usada.

Item dos astes de ferro.

Item una olla gran de aran nova ab son cubortor.

Item dos calderons de aran, un noy i l'altre usat.

Item una caldereta mitjana.

Item una caldera per a cuiner pega y alquitrà.

Item una cassola y un casó nou.

Item dos ferres de roch.

Item una peleta de ferro.

Item tres embuts de llama.

Item unes batudes de pascar.

Item vint fustals de fusta y bonya.

Item quatra destrels grans y dos de xicas de nostre -
de axa.

Item dos aixas, dos martells, una scàrpura y dos gèbins,
tot nou, de ferro.

Item una serrera gran de serrador.

Item quatre fullas de serrera.

Item tres dotzenas palas de fusta.

Item tres botas mitjanas.

Item tres copetas de ferro.

Item dos bombas ab sos garniments.

Item una sort de cedrons de ferro.

Item quatra axetes de cuirer.

Item divuit pinyetas de roch.

Item quaranta y sis magranes.

Item dotze raïns de balas.

Conveniens et promittens vobis eam custodire et defen-
dore iusta posse meum et dare bonum et legale comptum ac
veridicam retionem de omib[us] nauleis, lueris et enolumentis
Deo volente cum eadem habe peractiandis et lucrandis, tali-
tor quod dividantur inter vos et me ad respectum capitalis

cuiuslibet vestrum, pro ut solitum est dividi et partiri in presenti Cathaloniae Principatu. Et predicta omnia et singula prouisio facere, attendere et completere sine dilatatione cum salario procuratoris intus presentem civitatem Barchinone XI solidorum et extra eandem civitatem Barcinonae XXX solidorum barchinonensium, ultra quae etc. missiones etc. super quibus etc. credatur etc. Et pro his complendis etc. obligo vobis et vestris omnia et singula bona mea nobilia etc. renunciare omni et cuicunque juri et foro meo propriis etc. submittens fero etc. Magnifici Vicarii et Baiuli Barchinonae et Consulum Logiae Maris dictae civitatis aut alterius etc. cum potestate variandi etc. Et nihilominus firme scripturam tertii in libris tertiorum Curiae dicti Magnifici Vicarii vel Baiuli Barcinonae, obligando pre inde personam et omnia et singula bona mea nobilia etc. cui etc. Et quia dies presens est ferientia obdiem vestrum Sancti Stephani qui de causa dictam tertiam scripturam firmare non possum idcirco ad dictam tertiam scripturam firme personamque et bona mea obligandum, canos notarios et scribes juratos dictarum Curiarum presentes et futuros et quilibet eorum insolidum procuratores meos constituo, promittens habere ratum etc. Et ut predicta etc. juremus nos canos dicti contrahentes dictis nihilominibus etc. Hoc igitur etc. Actum etc.

Testes firmarum omnium quatuor deceptis dictis domino Joanni de Argensola, recto, Martin et Carnosa sunt Franciscus Soler, vitriarius, civic, Josephus Capdovila et Bernardus Lontisclá, scriptores Barcinonae.

Testes firmarum Magnifici Joannis Martin qui firmavit die luno vigesima septima dictorum mensis et anni sunt Magnificus Andreas Gavoti, civic Barcinonae honoratus, Joannes Stephanus Faraut, negociator, civic, et dictus Lontisclá, - scriptor.

Testes firmarum dicti Magnifici Francisci Fonte qui fir-

navit die vigesim octava predictorum nensis et anni sunt -
Josephus Cassadomunt, botigerius telarius, Franciscus Tortas,
fabor lignarius, cives, et dictus Lentisclá, scriptor Bar-
chinonae.

Testes firmarum dicti Magnirici Francisci de Carnona
qui firmavit die XVIII nensis et anni predictorum sunt Ho-
norabiles Josephus Portoli, mercator, Josephus Capdevila et
Bernardus Lentisclá, scriptores Barchinonae.

A.M.F.B. 1. Lentisclá, N. 1650.

APÉNDICE VI

Flotamiento de una galera genovesa para el transporte de 350 cajas de moneda a Génova.

Dic Veneris XVI mensis Octobre anno a Nativitate Domini MDCXXVIII.

Sepan quantes la presente vieren como sobre el glete y otras cosas abajo escritas por y entre Juan Esteyan de Marce, capitán de la Galera Sant Jorgo de la Squadra de la Serenissima República de Génova, que el presente está curta en el puerto desta ciudad de Barcelona, de una; y Plegre Berardo, cavallere en esta nostra ciudad de Barcelona, populoso, en nombre de los señores Juan Iacca Palavesin y Iacio Invrea, de Madrid, con prouesa de rute y obligacion de sus biones proprios ha sido concertado lo siguiente:

E primoramente dicho capitán Juan Esteyan de Marce -
xalta a dicho Plegre Berardo, presente y abajo acotante, en nombre de dichos señores Palavesin y Invrea, toda la di-
cha galera nombrada San Jorgo, con la qual prense que a-
guardará en este puerto de aquí por todo el mes de octubre
que viene, dentro del qual tiempo cargarán en dicha galera
de trescientas asta trescientas y cincuenta cajas de moneda,
reales de plata echo y cuatro o barras o oro o otra
cualquier especie de moneda que sea, según y como dichos
señores Palavesin y Invrea de Madrid o dicho Plegre Berar-
do en su nombre lo ordenaren, como el dicho cargasón haya
de ser de 300 cajas firmas y las 50 voluntarias; y hecho di-
cho cargamento se partira luego diziéndole el buen tiempo,

vía directa viage no mudado, de este presente puerto a la ciudad de Génova, y en ella entregará las dichas camas que huviere cargado a las personas conforme las pólizas de cargamento lo declararon, de quien dicho capitán cobrará el flete a razón de siete octavos de uno por ciento en moneda de plata doble.

Y en condición que no lo hiciendo por todo el dicho mes de Octubre el dicho cargamiento que en tal caso se le haya de pagar al dicho capitán el flete como de vacío hasta las dichas trencientas camas firmes quedando entonces libre para irse o quedar como a dicho capitán mejor le pareciere, y cargándose y haviéndose de dotener dicho capitán algunos días más del dicho término que en tal caso por los días más se le hayan de pagar las stornas conforme lo dixiere el Serenissimo Senato de Génova o el Registrado de las Galeras de dicha Serenissima Repùblica; e asci bien se declara que dicho capitán no pueda cargar en dicha galera camas de moneda ni otra ropa ni mercadería sin licentia de dicho señor Pologro Berardo, y haciéndole el flete que dello llevare sea en beneficio de dichos señores Palmezin y Invrea.

E el dicho Pologro Berardo aceptando en nombre de dichos señores Palmezin e Invrea, con promesa de rato y obligación de sus biones proprios, de dicho capitán el dicho fletamiento, promete que dichos señores sus principales y él en nombre de ellos cumplirá todo aquello que en virtud de la presente escritura les tocase. A las dichas partes cada una por su interés prometen cumplir, atender y servir todo aquello que a cada una de dichas dos partes en virtud de la presente escritura les cupiere, sin dilación, excepción ni excuse alguna, con los acostumbrados salarios de procurador de veinte reales por cada un día que se vacare por hacer cumplir la presente escritura,

con refectión de todas costas, danos y nonosobres que se
 recocieren, con todas renunciations de leyes y fueros -
 quo en su favor sean y de proprio fuero y jurisdiccion y
 domicilio, con sumisión de cualesquier jueces y justi-
 cias de Su Magestad assi ecclasiasticas como seglares y
 otras cualesquier de cualesquier partes del mundo, obli-
 gando la una parte a la otra todos sus biones muebles y
 suyos, avidos y para favor, o con juramento que las di-
 chas partes hicieron y prestaron a Nuestro Señor Dios y
 a sus cuatro Santos Evangelios queriendo que esta scritu-
 ra pare contra las dichas partes tanto perjuicio como si
 fuera sententia de juos competente contra las dichas par-
 tes y qualquiera de llas promulgada y por ellis consenti-
 da y aprobada y passada en autoridad de cosa juzgada. -
 La firmesa de lo qual otorgaron la presente scritura de
 fletamiento en la presente ciudad de Barcelona en dias y
 seis dias del mes de Setiembre anyo del Señor mil seis-
 cientos treynta y nve, sciendo presente, llamado y ro-
 gado Francisco Tríos, por las autoridades apostólicas y
 del Rey Nuestro Señor scrivano público de Barcelona,
 abajo scrito, y presentes tambien Josepo Bastús, ciudadano
 honrado de Barcelona, y Juan Porro, genovés, habitante
 en Barcelona, testigos para dichas cosas llamados y ro-
 gados.

A.H.P.B.: F. Tríos, Proc. X.

APENDICE VII

Fletamento de una nave provençal para un viaje de
ida y vuelta a Livorno; el contrato incluye un cambio
marítimo al 6 por ciento de interés.

Die XXXIIII mensis Aprilis anno a Nativitate Domini
MDCCCLXXIII.

Ba nom de Nostre Señyor Dóu Jescukrist y de la Sagratisima y humil Vergo María, Mare y Señyora Nostra, qui hi donen bon guay, salvamento y bonaventura. Amén.

Sobre lo nolentement ditz scrit per y entre los honorables Andreu Gavotí, Pere Zagossa, moreadors, y Pere Auger, negociant, tots franceses ciutadans de Barcelons, de una part; y Guillon Fogassa, marinier del lloch de la Ciutat, en Provensa, Regne de França, capità de la nau nomonada Nostra Señyora de la Nunciata y St Bonaventura, de port dos mil cachs de blat, mescua de Liorna, poch més o menys, la qual vuy ée surta en lo port o noll de la present ciutat de Barcelons, de la part altre, son estats fets, fessants y jurats los capitulois y pactos següents:

E primerament lo dit capità Guillon Fogassa nolieja als dits Andreu Gavotí, Pere Zagossa y Pere Auger la dita sua nau de llorch y de través, d'alt y de baix, la qual prenёт manar y navegar bona y ben stanya e fornida de bons arbres, velas y tots altros arreus y forniments de aquella, accompanyada de vint y quatre homens, comprés lo dit capità, abtes y suficients per a defensar la dita

nau y las mercaderias en ella carregadores. E pronost lo dit capitā quo pondrà y carregará ob la dita sua nau en lo port de la present ciutat, quatracentas doblas que - per los sobredits li seran entregados, és assavors doscentas doblas per dit Andreu Gavotí, cent dobles per dit Pere Auger, y les restants cent doblas per lo patrō Ventura Brue per conyto de dit Pere Llagosa. E oncontinent, puix lo temps la y diga partirà (deu volent) del port o moll de la present ciutat de Barcelona e tirarà dreça via, viatge no mudat, a la ciutat de Lleida y allí pondrà y - carregará ob la dita sua nau dos mil cachs de blat, nessuna de Lleida; lo qual blat dit capitā haje y doga comprar en dita ciutat de Lleida per lo preu que més barato y ab maior comoditat podrà alcançar, procurant que sia lo blat bon y robedor, mirant en tot lo que sia possibile lo profit y utilitat de dits sos principals, y aprós serà carregat dit blat partirà de dita ciutat de Lleida oncontinent puix lo temps la y diga e tirarà dreça via, viatge no mudat, a la villa de Palanós hont descarregará dit blat en terra a bon salvament, y entregará aquell a la persona que allí se trobarà en lloc y per orde de dits senyors Gavotí, Llagosa y Auger, y en cas en Palanós no's trobés dita persona que tingués orde de rebre dit blat en tal cas dit capitā oncontinent pronost anar a descarregar dit blat a Mataró y entregar-lo a la persona que allí assistirà per orde dols sobredits principals, y en cas així mateix no y assistís persona en dita vila de Mataró per a rebre dit blat en tal cas dit capitā pronost anar a descarregar dit blat en la present ciutat de Barcelona, en terra a bon salvament y entregará aquell a dits senyors Gavotí, Llagosa y Auger, o a quisçú de ells o altri per ells.

Item és pactat que lo dit capitā sia tingut y obligat en fornir y bastriar sinch mil posses de reals de

vuyt que seran monester per lo compliment de la compra -
de dit blat, amunt esperò lo risch y perill del dinor que
dit capitè fornirà y del blat que de dit dinor fornirà -
haurà comprat per compte de ell dit capitè.

Item los dits senyors Andreu Gavotí, Pere Lagasca y
Pere Auger convenon y en bona fe prometen a dit capitè -
Guillam Fogassa que li donaràn y pagaran, ço és: de una
part per los nblits de tot lo dit viatge a rahó de tres
reals y un quart de real per quicun sach de dit blat -
que li sortà entroigt y lliurat en dits llochs o quiscús -
de aquells, y de altre part per la seguretat de dit risch
y perill que dit capitè correrà, ço és: a la cuada de dit
dinor que té de fornir per lo compliment de la compra de
dit blat, y a la cuada del blat que de dit dinor fornirà
haurà comprat, a rahó sis per cent. E no res menys prome-
ten a dit capitè pagar-li y restituiregli totes las ditas
cinch mil pessas de reals de vuyt que dit capitè haurà -
bestret y fornir per lo compliment de la compra de dit
blat. Totes las quala quantitats, axí de nblits, segure-
tat de dit risch y restitució de ditas cinch mil pessas
de reals de vuyt li pagaran en la present ciutat de Bar-
celona ab moneda de pessas de vuyt y de quatre o la valor
de aquellas ab moneda de pistoles d'Espanya a rahó de dou
francls moneda de França per quicuna pistola, immediata-
ment après de passats quatre dies que dits dos mil sachs
de blat, mesura de Llorna, seran descarregats en dita -
ciutat o llochs sobreredits del modo susdit.

E totes las ditas coses y senyals prometen las di-
tas parts atténir y complir, tenir y servir y contra
aquellas ni alguna de aquellas no fer o venir per alguna
causa o rahó, sets pessas de docecentes lliures barcelone-
ses. E per ço atténir y complir no obligan la una part
a l'altre y ensoms és assabor: los dits senyors Andreu

Cavoti, Pere Lagassa y Pere Auget tots y senglos bens seus nobles e immobles baixats y per haver, ab totes renunciacions necessàries assi del benefici de noves constitucions y altres deugdes y pertanyents, y ab jurament llargament quo'n fan a Nostre Senyor Déu y als seus quatre Sants Evangelis.

Testes huius rei sunt Ludovicus Tauler, agricola, ci-vic Barchinonae, et Josaphus Cuspinera, agricola, habita-tor in vico dicto de Jesus, extra muros presentis civitatis.

A.H.P.B.: P. Lentiscellá. Conc. II.

APÉNDICE VIII

Fletamento para seis mesos y a cualquier destino de una nave holandesa; los fletes se establecen a razón de 600 piezas de a ocho cada mes.

Dic Jane VII mensis Decembris anno a nativitate Domini MCCCCXVIII.

En nom de Nostre Señur Ieu Jesuchrist y de la Sagrissima e Humil Verge Matia, Mare y Señora Nuestra, qui hy donen bon guany, salvant y bonaventura. Amén.

Per rehò del noliejanç avall scrit per hy entre lo magnificè senyor Joan Martí, ciutadà honrat de Barcelona, en nom, per orde y comyto del senyor Guillen Bartoló, de Anstrada, de una part; y Francesch Cornelio Novoglie, holandès, capità de la nau anomenada Sant Pere, de llargaria ditz nau cent trenta quatre peus, de amplaria trenta peus y mitz y de alçada puntal tretze peus y mitz y de sobre set peus, ab nos castells a proha y popa, provista de vintyquatre pieces de artilleria y de tots los armaments necessaris, la qual nau vuy és surta en lo port o moli de la present ciutat de Barcelona, de part, altre, són estats fets, firmats y jurats los pactes següents:

E primexament lo dit capità Francesch Cornelio Novoglie nolieja a dit senyor Martí, en dit nom, la dita sua nau de llarg y de través, d'alt y de baix, per temps és a sabor de sis mesos comptadors del dia de domí que comp-

taron a vuyt del present mes de Desembre, qo és: los primers quatre mesos forzosos y los restants dos mesos a voluntat de dit senyor Joan Martín, la qual nau convé y en bona fe pronet manar y navegar bona y ben atanya e fornida de bons arbres, veles y tota altres arreus y forniments de aquella, accompagnada de quenganta homens abtes y suficients per a defensar dita nau y les mercaderies en aquella carregadores; e pronet lo dit capità que durant lo dit temps de sis mesos anirà y navegarà en qualsevol parts - del món y carregrà ab dits sa nau les mercaderies, robes y avors que per dit senyor Joan Martín, sobrochirrech o facturs li serà ordenat, y aquells aportarà y descarregrà en los lloch o llochs que li serà ordenat per dits senyors Martín, sobrochirrech o facturs, y ab farà tantes y quan- tes vegades segùr menester durant lo dit temps de sis mesos ab la forma sobredita, si y confessa apareixerà a dits se- nyors Martín, sobrochirrech o facturs.

Item lo dit senyor Martín, en dit nou, pronet que por tots los nòlits de tot lo dit temps de sis mesos li donarà y pagrà vuyt centes peses de reals de vuyt quinsun mes, pagidores qo és: vuyt centes peses de vuyt en lo lloch - abont dit capità farà la primora descharrega, y lo demés - allí hanent farà la última descharrega de los robes aqüà - carregades, quatre dies apròs que dit capità farà feta la entrega de dites robes.

Item es pactat y concordat entre dites parts que lo dit senyor Martín sia obligat, con ab thenor del present capitol se obliga, en pagar al dit capità tots los gastos de - consolat, ancoratge, pilotatge, on cas se oferisson pagar per ocasió qo la dita nau agués de entrar en algun riu o en altre lloch que lo dit capità no'n fos pràctic, con tan- bò lo gusto de fer sorta.

Item és pactat que lo dit capità durant lo dit temps

de sis mesos no paga corregir en dita sa mua, por si ni per altres persones, ninguna sort de robes ni mercaderies, sinó sola les que dit senyor Martín o altres per ell li son han entregades, sota pena de perdre tote los nolisits i uns danyats.

Item és pactat que si aells ditz capitols serviré al ditta sa mua algunes dics fíos dals quatre primers mesos dals sis dalt dits, en tal cas ditz senyor Martín li haja de pagar los nolisits a la ditta rehó de 800 pessos de reals de vuyt cada mes per proueta lo que currà servit de mós.

Item és pactat que lo ditz capitols sia obligat fer la tenia y donar a monjar al sobrecabroch que li serà posat en la seu encara, sans poder dit capitols preténdrer cosa alguna.

A totes los dites cases e cõngles proueten los dites parts y quicunca de aquelles tenir y servir y contra de aquelles no fer ni venir per alguna causa e rehó a pena de cinquenta lliures barceloneses. La qual pena escosa, o no pagada, o no gratiosament renega, no res nonys los dites parts sien tingudes y obligades en tenir, cumplir y servir toutes les cases dientz ditzes, y per qd extender y cumplir no obliguen la una part a l'altre y ensamps tote y cõngles bens llurs, nobles e imobles, haguts y per avor ob totes remuntacions necessàries y ab jurament quo'n ha a Nostre Senyor Déu y als seus Sants Quatre Evangelis.

Testes Joannes Stephanus Fornal, negociator, franciscanus Pons, doctor Lluci, cives, et Bernatius Lentiscellá, scriptor Barcinome.

APÉNDICE IX

Cambio marítimo "a return de viatge" de Barcelona a
Barbona, en el que intervienen el patrón de la barca como
prestatario, y un negociante barcelonés -criundo de Fran-
cia- como prestatario.

Die mercurii XII mensis Januarii anno a Nativitate
Domini MDCCXXI.

Ego Franciscus Brian, marinarius Iaci de Sestri riva-
riano Genuino, Barchinone reportus, patronus berquae norimus-
tes Sanctus Chistopherus Sanctus Bonaventura, portu nille
quintalium parum plus vol minus, quo nunc est in portu si-
ve noli presentis civitatis Barcinonae ancoris afixa, con-
fiteor et recognosco vobis honorabili Baltazarri Aymorich,
negociatori, civi Barcinone, hic presenti, quod debeo vo-
bis quadraginta unus libras nonoche barchinonensis, et -
sunt videlicet: triginta septem libras ratione cuiusdam -
cambii super bucco et muleis dictae berquae quas a vo-
bis habui et recepi de aabor a rabó de dou per cent, et
restantes quatuor libre pro interesse protexta lo risch y
por ill buqui et arrox dictae berque; quas quidem triginta
septem libras ege nisi et conversi in optionem victualium
solutionem mariniorum et aliorum dictae berque et ultime
expeditione illius valde necessariorum et sine quibus dic-
ta berqua comodo non poterat procedere a dicto portu sive
noli presentis civitatis Barchinonae nec suam prosouci-
viagium quod ego de proximo, Deo duco, cum dicta barca fa-
core intendo a dicto portu sive noli presentis civitatis

ad civitatem Narbonee, Regni Franciae, et a dicta civitate Narbonee ad dictum portum sive noll presentis civitatis. Et ideo renuntiando etc. convenie et prouidite vobis dicto Balthazarri Aymorich quod predictas quadraginta unam libras dabo et solven vobis et vestris aut cuilibet in presenti civitate Barchinonae intra videlicet spaciū viginti quartuor horarum postquam dicta barca fuerit iuncta in dictum portum sive noll presentis civitatis salvo et securo sive dilatione etc. fiet cum salario procuratoris intus presentem civitatem Barchinonae V solidorum et extra eundem civitatem Barchinonae XX solidorum barchinonum ultra quos etc. missiones etc. super quibus etc. credatur etc. et pro hoc etc. obligo vobis et vestris specialiter et expresso hypotecando totam predictam barcam usum cum omnibus eius corredis etc. et omnia nauia et lucra in et cum dicta barca facientia et lucratis in viaggio supradicto et generaliter personam et bona nos ex vi et natura compariorum nobilium etc. Renuntiando etc. et foro proprio etc. sumitto foro etc. Magnifici Vicarii et Baiuli Barchinonae aut aliorum etc. cum facultate variandi etc. et nihilominus firme scripturam tortii in libris tertiorum dicti Magnifici Vicarii vel Baiuli Barchinonae, pro qua obligo vobis et vestris personam et bona nos cui etc. et ut predicta etc. juro etc. et incipir currere dictum comblum incontinenti cum dicta barca volificaverit seu recedat a dicto portu siue noll presentis civitatis Barchinonae pro faciendo supradicto viatico de a dretura, viatico non multato, et duratudo faciente dicta barca quascunque scalas etc. donec fuerit iuncta in dictam civitatem Narbone et ibi stando carriando vel discarriando aut alio quovis modo, et recedente a dicta civitate Narbone faciente quascunque scalas etc. donec fuerit predicta barca iuncta in dictum portum siue noll presentis civitatis et ibi stotorit per spatium

viginti quatuor horarum prime post encoro factum.

Testes sunt Bernardus de Sondetix, pallinarius, ci-
vis, et patronus Stephanus Barture, marinarius genuensis,
Barchinone reportus.

Item alio instrumento dictus patronus Franciscus Brian
firmit specie dicto Baltassiri Aymerich de dictis triginta
septem libris ratione supradicti combii habitis minorando
realiter et de fato ad suas voluntates, die presenti. Et
ideo remittiendo ote.

Testes predicti.

A.H.P.B.: P. Lentisclá, N. 1641.

APÉNDICE X

Cambio marítimo para un año y a cualquier destino, en el cual interviene como prestorio el patrón de la barca, y como prestoriasta un negociante francés establecido en Barcelona.

(3 Diciembre 1650)

Ego Joannes Castellar y Vilella, marinarius ville Matarone, Diocesis Barchinone, patrenus barche nomine Benedictissim Virgo Maria de Monte Carmelo Sanctus Antonius de Padua, portus mille octingentum quintalium vel inde circa, que much est surta in portu sive noll presentis civitatis, confiteor et recognosco vobis Petro Lagazu, negotiatori, civi Barchinone, his presenti, quid debeo vobis ducentas octuaginta petias de octo regaliis effectivas et sunt viæ aliquot: ducente petie ratione cuiusdam causam per vos mihi traditi super buccu et mulcias dicto barche ad tempus unius anni qui currere incipit dico prima presentis mensis decembriis, et residue octuaginta petie de octo regaliis pro interesse protectu rischi et periculi dicto barche; - quae quidem ducentas petias ego nisi et conveneri in encryptio non citulium et aliorum dicto barche et ultime expeditio ni illius valde necessariorum, et nino quibus dicta barcha conmido non poterat recedere nec num prosequi viagium quod ego de proximo, Deo duce, cum dicta barcha facere intendo ad diversas mundi partes. Et ideo renuntiando etc. convenio et promitto vobis quod predictas ducentas octuaginta petias de octo regaliis effectivas dabo et solven vobis et vestris

aut cui etc. in presenti civitate Barchinonae cui eadem -
 specie monete petieram de octo regaliis exectivis, non
 pro quadraginta petias que sunt medietas dicti interecccis to-
 tius dicti anni intra se x monos proximos et a dicta die
 prima mensis decembris in antea convantundos, et residens
 ducentas et quadraginta petias in continentia iugso dicto
 anno sano dilatione etc. cum salario procuratoris intus pre-
 sentem civitatem Barchinonae X solidorum et extra eandem ci-
 vitatem XX solidorum barchinonensis, ultra quos etc. missio-
 nos etc. super quibus oto. creditus etc. et pro his obligo
 vobis et vestris specialiter et expresse hypothecando totum
 predicium barchan um: cum omnibus ejus corredio etc. et ca-
 nia mulae et lucra cum dicta barcha facienda et lucranda -
 tempore dicti unius anni durante, et generaliter personam -
 et bona sua ex vi et natura carborum, mobilia etc. remun-
 tando quantum ad hoc logi sive juri dicenti quod prius trans-
 scandum sit tan per specialitor quam per generaliter obliga-
 ta et alii dicenti quod quendam potest creditor etc. et fo-
 ro proprio etc. submite soro etc. Magnifici Vicarii et Inju-
 lii Barchinonae et Consulum Logie Meris dictae civitatis aut
 alterius etc. cum facultate variandi etc. et hichiloninus -
 firmo scripturas tertii in libris tertiorum curie dictorum
 Magnifici Vicarii vol Basili Barchinonae pro qua obligo vo-
 bis omnia et singula bona mea cui etc. et quia dies presenta-
 es ferint ab festis Sancti Nicholai qui die dicta tertii -
 scripture firmari nequid ad curie ad dictam tertii scriptu-
 ram firmandam omnes notaries et scribes jurates Barchinonae
 presentes et futuros et quilibet eorum insolidum procurato-
 res neos constitue pronittens laboro ratum etc. et ut pro-
 dicta etc. juro etc. Hoc igitur etc. et incipit currere dic-
 tum cambium dicta die prima presentis monos decembris pro-
 faciendo quocunque vintice dicto tempore unius anni durante
 ad quod tempus fuit dictum cambium per vos mihi traditum et

APÉNDICE XI

Formación de una compañía de seguros marítimos, terrestres y de vida.

Bis Martis XXXI monsis Septembris anno a nativitate domini MDCCXVI.

Sobre la companya per al qual pèndron segurats i altres coses avall scrites, per y entre los honorables Anthoni Roig, nonos, mercader, Joan Tapiola, negociant, y Jaume Cortada, corredor de crella, ciutodans de Barcelona; per y entre las ditas parts cada un a soles per son interès és estat pectat y jurat lo següent:

E primerament és pectat entre dites parts que qualsovol de dits tres companyys per compte de terra y de la present companyia pugan prendre y assegurar en la Llotja de la present Ciutat fins on quantitat de tres contas lliures o tres conta ducats y no més, la tal vegada pandrán seguritat de les persona o persones, y axí assegurant qualsovol gènere de mercaderias, bucs y nblits de qualsvois vassalls axi de vassalls del Senyor Rey com de estrangers, per qualsovol parts del món, axi per terra com per mar, y axí sobre vida y presa de personas com de altre qualsovol gènere de segurats.

Item és pactat que lo dit Jaume Cortada aja de aportar un llibre assentat en ell los preus de les segurats se aniran pronont del dia present en avant, ab jornada, non de patró notari en poder de qui es fa la tal seguritat y por-

ahont se pron.

Item és pectat que dits Roig y Tapiola dins quattro dies après que enren presa la tal seguritat hajan de denuntiar aquella a dit Mescón Cortada, a efecte que dit Cortada puga continuar aquellas en dit llibre per major clarissia de dits contrahens, y que axi mateix dit Cortada tinga la mateixa obligació de continuar las que ell pendrà dins quattro dies, altrament si y avia dany o pòrda en las tals segurats que denuntiades o continuades respective no seran, en tal cas lo tal dany o pòrda vinga a conta y càrrec de tal negligent y no de la present companyia.

Item és pectat entre dites parts que ningú de dits companys puga assegurar ab una vegada més de dites tres centes lliures o tres cents ducats, y font lo contrari lo qui tal seguritat surà presa córrega lo denús de dites tres centes lliures o tres cents ducats.

Item es pectat que per compte de la present companyia se hajan de continuar per dit Mescón Cortada les segurats (que són tres o quatre o les que sien) que per compte de la present companyia pochs dies ha se són presas, advertin-se los dits companys lo hu al altre tingui gran cuidade abans de assegurar si ningú dels companys haurà presa seguritat de les que lo tal company voldrà pendre, y que cada hu de dits companys sie cassir de les segurats que haurà presas havent-se de estar al que constarà estar escrit en lo sobre dit llibre per mè de dit Mescón Cortada aportador.

Item és pectat entre dits companys que cada hu d'ells tingi obligació en lo acta de la seguritat per specificar con los pren per ell y per los dos altres companys, y font-o al contrari córrega la tal seguritat per compte de aquell - qui l'haurà presa.

Item és pectat entre dits companys que se aja de comptar y donar fi a la present companyia sempre que cada hu -

d'ells per son interès voldrà.

Item és pactat y concordat entre dites parts que los dits companyys cada hu d'ells per son interès donaran y pagaran la part de dany o pòrdum (ço que Déu no vulla) que en ditas segurats y haurà agut al tal company qui aquellas haurà preses, sens haver de egordar compte ni rahó - algú a efecte que puntualment puga accidir a la paga, atès que en las tales segurats està a solas obligat.

Item és pactat y concordat entre dites parts que les guinies o pòrdums que Nostre Senyor voldrà donar en la present companya se hajen de partir en iguals parts entre dits companyys, sens que ningú de ells puga pretendre altra cosa.

Item Los dits companyys prometen lo hu al altre y assi endessamps donar bo y llocal compte dels preus de los segurets los seran entrats y pagar lo tal dany o pòrdum (lo que Déu no vulla) sempre y quant a cada hu de dits companyys agradecerà.

Et ideo nos diceo partes laudantes etc.

APÉNDICE XII

Póliza de seguro al 9 por ciento de prima sobre una expedición de mercadería romana a Palermo y valorada en 450 ducados.

Dic nesciuntur XXI et ultima nonas Octobris anno a -
Nativitate Domini MDCCCLXV.

Sembiant seguretat segons forma de las noves Ordinacions de Consolat de Mar de Barcelona posa lo Honorable Mosen Joseph Berart, mercader, ciutadà de Barcelona, en nom sou propri eo de qualsevol qui part o interès hi tinga en y sobre qualsevol robes y altres qualsevol mercaderias de qualsevol sort o spècie sien eo altre qualsevol arisch, carregadas o per carregar per lo dit Joseph Berart en la platja o moll de la present ciutat de Barcelona, en y sobre la barca anomenada Nostra Senyora de Montserrat, Sta. Eulàlia, St. Antoni de Pàdua y sta. Coltrudis; do la qual és patró Antoni Bosch, marinor de la present ciutat, e altre qualsevol - no sia patró per lo dit Antoni Bosch, així sobre con nota u cuberta de dita barca, per portar, navegar y descarregar - (Deu volent) a la ciutat de Palerm, regne de Sicilia, en terra a bon salvament y consignar allí dites robes y mercaderias conforme diran las pòlicas de carregament; e corra lo risch y perill de la present seguretat des de la dita platja o moll de la present ciutat a la ciutat de Mallorca o altra qualsevol part de la Isla de Mallorca, y de Mallorca a la dita ciutat de Palerm.

E comensa lo risch y perill de ditas robes y mercaderias de la hora y punt que són eo seran estadas carregadas sus la dita barca.

E dura lo dit risch y perill tots temps estant la dita barca navegant o fahent qualsevol scalas, vies o giradas, voluntarias o forçadas, carregant o descarregant o en altra qualsevol manera, a voluntat de dit patró, fins a tant que dita barca sie junt en dita ciutat de Palerm y hage descarregadas las ditas robes y mercaderias en terra a bon salvant.

Podent la dita barca tocar en qualsevol port, lloch o llochs shont tocarà o tocar voldrà per lo caní y carregar y descarregat ditas robes y mercaderias o part, azi por rehò de altres robes que allí haguesson de carregar con altranont e après azi en terra com en mar tornar carregar, mudar, tretejar e variar las anteras robes y mercaderias asseguradas sus la dita barca eo altres vexells, ço és: part en lu eo part en altre, eo tot en lu o tot en altre, e açò una e moltes vegades e tantes quantes se convindrà fer y aquell que de ditas robes y mercaderias asseguradas tindrà càrrec elegirà y fer voldrà, essent en risch los asseguradors deus scrits fins a tant que la dita barca eo altra sus la qual ditas robes y mercaderias asseguradas són o serán carregadas, tretejadas e variadas sien arribadas en dita ciutat de Palerm y descarregades en terra a bon salvant.

E pactat ab los asseguradors devall scrits que en cas de dany o pèrdus eo detenció de Senyoria eo altre qualsevol cas lo dit Joseph Borart, eo altres tenint part o interès en ditas robes y mercaderias asseguradas, eo lo qui d'ells poder tindrà, se pugui entremetre de ditas robes y mercaderias asseguradas y pugui procurar y precehir en cobrar y restaurar aquellas, tant per via de rescat eo de Justicia con altranont, e azi trametent hono propri con fahent procura

bastant a qui ben vist los sort, ab los salaris volran, y puguen fer totas y qualsevol diligències o provisions que a ells, eo a llur procurador, eo a qui per ells hi serà, agaran, sens consultar ni demanar consentiment algú als dits y deus scrits asseguradors, y puguen tornar caxeguer sus la mateixa barca eo altra qualsevol barca o vermell, e així sobre cuberta con acta cuberta quisvella las petro-neig per prosseguir lo vistge sobre dit, corrent tostamps lo risc sochant los dits y deus scrits asseguradors com dalt han premis y volen ésser tinguts y obligats en les quantitats per ells assegurades y en tots los salaris, dictats, donatius y altres qualsevol missions y despistes, volent los dits y deus scrits asseguradors que sia crogit lo dit Mescón Joseph Boxart, eo les altres qui en ditas coses tindran part o interès, de llur simple jurement, sens haver de portar àpochas, albagues, provances, testimonials o altre llistge de proves, y prenent y se obligan en pagar lo dany o interès que hauran petit en portar a canbi los diners que per ditas despistes saran menester fins a tant que lo dit dany se cobrará d'ells, encara que se cobren o se porden o no valegan tant les ditas coses assegurades, donant-los-ne plena facultat y bastant poder per pacte exprés entre dites parts convingut que en tot fasson y ordenen e despengen tot le interès tocós a ells y com fer podrien si presents fossen, e més volen ser obligats en pagar lo dany se judicará en ditas coses assegurades sans fer-hi contradicció alguna, així com si ells fossen presents en lo judicar de dit dany, tota exceptió renegada.

E més és pactat ab los asseguradors deus scrits que en cas de dany, o pòrdus, o detenció de Senyoria justa o injusta, tant per drets de Nissos, Vilafranca o llibanes o altres, com de altra qualsevol part, e en cas de repressions, e en altre qualsevol cas, sia respond al dit Mescón

Joseph Borart o a qui son poder tindrà, volent y expressament consentit los dovalí scrits asseguradors que en los dits casos y qualsevol de aquells lo dit Mossèn Joseph Borart no sie obligat en mostrer lo compte del cost de ditas robes y mercaderias ni altre paper algú sinó tan solament las pòlicas de carrogament, volent també los dovalí scrits asseguradors, per pacte exprés, ser asseguradors y córror visch en lo octau sobre ditas robes y mercaderias no obstant qualsevol capitols de Consolat ni altres lo contrari dispossants, als quals capitols los asseguradors dovalí scrits expressament renuncian per pacte exprés entre ditas parts convingut.

Testes sunt Michael Colomer, minor dierum, mercator, et Jacobus Garba, parator pannorum lane, cives Barcinonae.

A raho de nou per cont.

Frino Joan Mitjà, argenter, firma per cinquanta ducats à pocha de quatre ducats y mig rebuts de comptants ..... L. D.

Mossèn Joan Domènec, provere beneficiat de Sant Pere de les Puellas de Barcelona, firma per cinquanta ducats à pocha de quatre ducats y mig rebuts de comptants los quals dix pendre per meytat ab lo Dr. Francesch Rovira ..... L. D.

Hacíà Belich, botiguer de telas, firma per cinquanta ducats à pocha de quatre ducats y mig rebuts de comptants..... L. D.

Lo Dr. Agustí Galvet, Dr. en Medicina, firma per cinquanta ducats à pocha de -

quatre ducats y mig rebuts de comp-	
tants	L. D.
Joan Francisco Ordano firma per cont	
ducats à pocha de nou ducats rebuts de	
comptants	C. D.
Joan Fayós, corredor de crella, firma	
per cinquanta ducats à pocha de quatre	
ducats y mig rebuts de comptants	L. D.
Gabriel Quer, passamaner, firma per -	
cinquanta ducats à pocha de quatre du-	
ducats y mig rebuts de comptants	L. D.
Don Godofrè Giron de Robolledo firma	
per cinquanta ducats à pocha de quatre	
ducats y mig rebuts de comptants	<u>L. D.</u>
	<u>450 Ducats</u>

A.H.e.P.B.: F. Aquiles, Seg. Mar. 1635-37.

APENDICE XXX

Seguro de un cambio marítimo de 500 libras, prestado sobre el buque y bastimentos de una nave francesa en viaje de ida y vuelta a Santa Cruz de Berberia. Pago del seguro por boxatoria del patrón.

Dic XVII Julii anno a Nativitate Domini M DC XXXVI.

Seblant segretat etc. és pesada per lo discret Miquel Marquès, notari ciutadà de Barcelona, en nom seu proprie de altres qui part o intorbs i tingan en y sobre uns cinqu centes lliures moneda barcelonessa, que dit Marquès ha donados a canbi al Petró Blasi Solallet, de la Ciutat, en Provença, sobre lo buch, nblits y artous de la nau que Déu fasse salva anomenada Nostra Senyora del Carme, de la qual es capità dit Blasi Solallet, per lo viatge Déu volent fahedor per dit capità ab dita nau dos de la present ciutat de Barcelona a Santa Crus, y de Santa Crus a la present ciutat de Barcelona, ço és entrada ab oxida, pendent fer dit capità, axi en la anada com en la vinguda, qualsovolas scales tant voluntàries com foroses.

E cononsa lo risch y perill de la present segurotat des dol punt y hora que dita nau haurà feta vala des de la present ciutat de Barcelona.

E dura etc.

E per pacte lo dit assegurat no vol córrer quart ni octau ne obstant qualsovolas Capitols de Consolat en assò contruriants.

Respondre en cas de dany o pèrdut, lo que Deu no vulle, al dit Miquel Marqués sens haver de amostrar ningú genero de averigantí sinó tan solament vol ser cregit de sa simple paraula.

Estant los asseguradors avall scrits a totos y qualsevol represtàries asi de castellans com de altres nacions contràries a la nostra, dotentíó de Senyoria, justes o injustes que sien.

Testos sunt Jacobus Sayós, Raphaël Hozarch et Josephus Sayós, scriptores Barchinenses.

A rabié 12 per 100 lliures.

A 20 de Mars 1647 se ha tingut notícia que lo dit capità ha fet barataria.

A 22 de Mars 1647 ha instància de dit Marqués fou intinada la barataria a dit Roche y respondé que no se'n tenia per intint que primer no y haja certa nova en la present ciutat de dicta barataria.

A dit dia fou intint a dit Fitor lo qual respongué que s'e tenia per intint.

A 27 de dit mes de Mars fou intint dit Hijj, lo qual respondé que s'e tenia per intint.

A 26 de dit fou intint a dit Vendrell y digué que ja u sabia

A 27 de dit se intint a dit Sayol y digué que s'e tenia per intint.

Primo Francesch Roche, mercader, por cador, per cent lliures forma à pocha de dotze lliures robudes comptants ..... C 11.

Item Francesch Fitor, Notari de Barcelona, per cent lliures forma à pocha de dotze lliures robudes comptants ..... C 11.

Item Joan Hijj, argenter, per cinquanta lliures forma à pocha de sis lliures robudes comptants ..... L 11.

Item Bonet Vendrell, negociant, per cent cinquanta lliures robudes comptants ..... CL 11.

Item Baltasar Sayol, botiguier de toles, per cent lliures forma à pocha de dotze lliures robudes comptants ..... C 11.

APENDICE XIV

Seguro puesto sobre cualcuiera mercaderias cargadas en determinada barca y para cualquier destino, durante tres meses, con prima del 32 por ciento anual.

Die LXXXII monsis Decembris anno a Nativitate Domini MDCLXXXI.

Senllant seguretat de las altres segons forma de las noves Ordinacions per temps y spay de tres mesos del dia que la baix scrita barca partix del port o moll de la present ciutat, pess Francesch Argenir, negociant, ciutadà de Barcelona, en nom seu propri o de altre qualsevol qui part o interès en las coses baix scritas tindrà, en y sobre moneda anunciatz y qualsevols mercaderias, robes y havers de qualsevol genero o spècie que sian, carregadas y carregadoras per dit Argenir o per altre qualsevol per son compte en lo port o moll, plaça o carregador de la present ciutat de Barcelona y en altres qualsevols plajes ports o carregadors de la costa de Cathaluña y de qualsevols parts del món, tant terres de amics com enemis sobre la barca, que Déu fasse salva, nomenada H^a S^a del Roser y Sant Lorens, patronojada per lo patró Francisco Carrero, genovés, o per altre qualsevol que sia patronojada, per aportar y navegar (Deu volent) aquellas durant lo dit temps de tres mesos en qualsevol part del món a bon salvament, a consigar conforme las polissas de carregament o

conforme dit assegurat o altre per ell ordenarà.

E cononga lo risch de dites coses assegurades dos de que aquelles soren o seran estades carregades sobre dita barca, e dura temps estant la dita barca contractant, carregant y descarregant eo en altra qualsovol manera, eo quant navengant, fent qualsevol escales eo girades voluntariis y forzadas y en aquelles y en qualsovol de aquellas estant tractant, carregant o descarregant y en altra qualsovol manera fins a tant que passats seran los dits tres mesos.

Ab pacte que lo dit assegurat no sia obligat en haver de correr quart ni octau, ni en ningun cas osson obligat en haver de amonstrar cost, desprais ni altres claricias ni papers de las dites coses assegurades, sinó tan solament las pblissas de carregament (y en defecte de pblissas claricia del que haurà carregat), y de tot lo demés lo dit assegurat no sia cregit de sa simple paraula eo de son simple jurament, no obstant qualcavols capítols de Consolat y altres lo contrari disposant als quals los asseguradors dovan serits de y ab lo present hi renuntien.

Item ab pacte que los asseguradors dovan serits sian tinguts y obligats a totes roysesillas justas o iniustas, apprehensiò per qualcavols corsaris, detensiò de qualcavol senyoria per qualcavol cas o causa, risch de louges, possant-se los asseguradors baix serits en lo mateix loch, - risch y perill en què sta posat lo dit assegurat.

A respondre en cas de davui o pòrum (qe quo Déu no vulla) a dit Francesch Argemir o altri per ell, ab nonada de posses de vuyt reals mexicans o covillans, por pacte - axi convingut entre lo dit assegurat y los asseguradors - baix serits per quant lo prou de la present seguretat se paga també ab reals de vuyt.

bri, et Petrus Lacreu, scriptor, Barchinonae.

A més 32 per 100 lo any.

Primo Jaume salguera, mercader ferma per tres cents reals de vuit època de vint-i-quatre reals de vuit rebuts comptants... CCC Rs.

Pere Ugut, jove botiguier de telas, per companya, ferma per cent cincuenta reals de vuit època de dotze reals de vuit rebuts comptants ..... CL Rs.

Item dit Pere Ugut per compte de Magí Vendrell, jove botiguier de telas, ferma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants ..... L Rs.

Cebrià Costa, mercader, ferma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants ..... L Rs.

Ramon pender, jove botiguier de telas, ferma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants. .... L Rs.

Bernat Planes, blanquer, ferma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants ..... XIV Rs.

Francesch Rovarter, notari de Barcelona, ferma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants.. .... XIV Rs.

Francesch Soler, vidrier, ferma per cent cinquanta reals de vuit època de dotze reals de vuit rebuts comptants ..... CL Rs.

Francesch Company, passamaner, ferma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants ..... XIV Rs.

Francesch Puig, sabater, per companya, - ferma per cent reals de vuit època de vuit reals de vuit rebuts comptants ..... C Rs.

Joseph Guinart, botiguier de telas, ferma per cent reals de vuit època de vuit reals de vuit rebuts comptants ..... C Rs.

Jaume Joseph Fontanilles, mercader, per companya ferma per cent cinquanta reals de vuit època de dotze reals de vuit rebuts comptants ..... CL Rs.

Onofre Piquor, botiguier de telas, ferma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants ..... L Rs.

Pere Pises, negociant, ferma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants ..... L Rs.

Ramón Graner, calzater, forma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants	L	Rs.
Joseph Campionch, boter, forma per - vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Joseph Maria, jove botiguer de telas, - forma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants..	L	Rs.
Gasper Colom y Cros, mercader, forma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos - reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Raphael Riera, candeler de cera, forma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Joseph Nuvial, mercader, forma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Francesch Soler, sastre, per companyia, - forma per dos cents reals de vuit època - de setze reals de vuit rebuts comptants...	CC	Rs.
Hieroní Fou, mercader, forma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Lo Doctor en Medicina Joan Marroch, forma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants	L	Rs.
Onofre Massanes, mercader, forma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Lo Reverent Joseph Pedró, prevere, beneficiat de Santa Maria de la Mar, forma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants	L	Rs.
Joan Rossell, flassquer, forma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Onofre Loart, botiguer de telas, forma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants	L	Rs.
Jaume Teixidor, botiguer de telas, forma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Bonet Baurina, volluter, forma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Carles Bransí, negociant, forma per vint-i-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XXV	Rs.
Francesch Galecera, fuster, forma per cent		

reals de vuit època de vuit reals de vuit rebuts comptants	C	Rs.
Joseph Sadorni, adroguer, per companya, ferma per cent reals de vuit època de - vuit reals de vuit rebuts comptants	C	Rs.
Joseph Tiana, soubrerer, ferma per vint- y-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XIV	Rs.
Joseph Casademunt, botiguer de telas, - ferma per vint-y-sinch reals de vuit èpo- ca de dos reals de vuit rebuts comptants	XIV	Rs.
Pere Pou Cevit, mamyà, ferma per cinquan- ta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants	L	Rs.
Domingo Leon, mercader genovès, ferma - per cent reals de vuit època de vuit re- als de vuit rebuts comptants	C	Rs.
Antoni Llopert, adroguer, per companya ferma per cent reals de vuit època de - vuit reals de vuit rebuts comptants	C	Rs.
Iten dit Carles Braxis, negociant, fer- ma per vint-y-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants...	XIV	Rs.
Joseph Lladó, botiguer de telas, ferma per cinquanta reals de vuit època de -- quatre reals de vuit rebuts comptants ..	L	Rs.
Joseph Barber, fuster, ferma per sin- quanta reals de vuit època de quatre re- als de vuit rebuts comptants	L	Rs.
Joseph Rocafort, mercader, ferma per sin- quanta reals de vuit època de quatre re- als de vuit rebuts comptants	L	Rs.
Joseph Monclar, mercader, ferma per sin- quanta reals de vuit època de quatre re- als de vuit rebuts comptants	L	Rs.
Pere Pou Mongay, paraire, ferma per vint- y-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XIV	Rs.
Pau Sequés, passauer, ferma per vint-y- sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XIV	Rs.
Joan Pou Castanyor, adroguer, ferma per -- vint-y-sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XIV	Rs.
Don Francisco Vila ferma per vint-y- -- sinch reals de vuit època de dos reals de vuit rebuts comptants	XIV	Rs.
Antoni Joan Dulach, ferma per cinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants	L	Rs.

Joseph Artells, adroguer, ferma per - sinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants	L Rs.
Gaspar Palguera, adroguer, ferma per - sinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts comptants	L Rs.
Joseph Hora, ciutadà honrat de Barcelona, ferma per sinquanta reals de vuit època de quatre reals de vuit rebuts - comptants	L Rs.

Lo dit Argemir requiri a mi, notari, continuïs al marge de la presenta seguretat que le temps de dits tres mesos comensaren a córrer a 30 de dit mes de Desembre.

A instància de dit Argemir se intinxà dany a la major part dels asseguradors, los quals respongueren que se tenien per intimats.

A.H.P.B.: P. Lentisola, Seg. Mar. 1652-55.

APENDICE XV

Armament en corsa de una barca contra los francesos; pactos entre los armadores y la marineria, y definición de cuentas.

24 Mars 1640

Per rebò del armasó de la barca del capità Miquel Mas que de present va en cors contra los enemis de la Santa Fé Catòlica y de la Corona del Rey de Espanya, en virtut de llicència concedida per lo Rey Nostre Senyor; por y entre los senyors Pere Bonadona, fill de Pere Bonadona, mercader, Lluís Mariner, apotecari, Joan Casals, adroguer, ciutadans de Barcelona, y lo patró Pou, mallorquí, són estats fets y tractats los pactes y tractes següents:

Primerament ós declarat entre dites parts que en dit armasó tenen posat per llur capital tres mil tres centos y dotze lliures, quatre sous y once diners, ço és: lo dit Luis Mariner 2331 L. 1 s. 5 d., compra la dita barca qu'és sua; lo dit Pere Bonadona, 622 L. 2 s.; Joan Casals, 246 L. 18 s., compres lo preu de la llicència, y lo dit patró Pou 112 L., con llargament apar ab un compte del tenor següent:

Compte de tot lo que se a gastat ab lo armasó de la barca del capità Miquel Mas, que antes era patró Jaume Castellar, azi del preu y valor de la barca com de totes les provissions y gasto fet fins lo dia 5 de Febrer 1640 que se parti dita barca, y és lo seguent:

Primo per lo prou de la barca ab lo no-
norial següents: Dita barca és de port de -
1400 quintars, ab sos arbres, antenes y de-
nós aparatos per navegar; Item dos pedrers
de bronze, dos de ferro suenosos; item dos
peses de artilleria de correta; item 6 mos-
quets, deu botavans y dos bárkolas, una bota
de tres càrregas y una pipa per ayga y al-
guns barrils . . . . . 1.100 L.

Item per lo gasto se a fet de adobar la
barca y fer la fragata y lo gasto de menjar
y de beure:

Primo 10 quintars 14 lliures bescuit a rahó 34 reals	33 L. 3s.
Item 6 càrregas de vi.	32 L.19s.
Item mans y fusta de la fragata y mans de ca- lafet de la barca y fragata.	63 L. 6s.
Item diverses cosilles	1 L. 6s. 6d.
Item una vota de 5 quintars de cànon de res- pecta.	46 L.14s.
Item un mosquit y flascó	2 L.10s.
Item fusta se a gastada per la dispensa y - pallois de la barca.	13 L.12s.
Item per los standarts, tela y mans.	8 L.12s.
Item per 5 arrobes formigó.	7 L.10s.
Item per 4 llantions de llana.	2 L. 8s.
Item dos botas de 4 càrregas y una de una cà- rrega y mitja.	3L. 12s.
Item 500 stoparols y una dotzena de cabassos	1L. 12s.
Item dos botas: una de 2 càrregas y mitja y altra de càrrega	2L. 13s.
Item una dotzena llàntias y dos dotzenas gots	18s.

Item 10 lliures de candelas y una capsà.	1 L.	1s.
Item una roba vint lliures planxes de plom . .	2 L.	7s.
Item 6 ampolletas de navagar y 4 barrines. . .	1 L.	1s.
Item dues lliures y onces cotó y una dotsena - casoles.	1 L.	7s.
Item dos fexos de jochs y una dotsena agullas de fil de vela	2 L.	4s.
Item per posar sinh ferros a sinh mosquets .	1 L.	11s.
Item per una càrrega 4 corters vinagre	4 L.	8s. 6d.
Item un llansol gran per lo barber		18s.
Item un fanal gran	2 L.	16s.
Item bescuit blanch per los malalts.	5 L.	16s.
Item per canyamis.	1 L.	
Item per diversos gastos de menut.	23 L.	1s. 4d.
Item per dret de Ciutat de 2 càrregas aygur- dent	6 L.	
Item per 21 càrregas de vi a rahó 38 reals . .	79 L.	16s.
Item per 5 càrregas de vi a 32 reals	17 L.	12s.
Item per fusta a nostre Marquèt.	8 L.	9s.
Item per una romana.	2 L.	
Item per 70 quintars de bescuit.	238 L.	4s.
Item tot lo que se és gastat en lo menjar mon- tros quo se adobava la barca	173 L.	
Item per lo gasto de la barca y fragata, mams y bestrotas.	163 L.	15s. 9d.
Item 4 quintars 20 lliures pólvera a rahó 18 L. quintar	75 L.	10s.
Item 3 quintars netja a rahó 7 L. 10s. quintar	22 L.	10s.
Item 13 robes 10 lliures balas de mosquet. . .	13 L.	
Item per las invasions de foch	5 L.	7s.
Item per smolar las armes.		9s.
Item per picas, botavans y visarnes.	12 L.	16s.
Item per quinze broquers y sinh rodellis. . .	8 L.	

Item per dos ganxos ab las costas	L. L.	43.
Item per un xono y cadena.	L. L.	50.
Item per 75 balas de ferro a rahó 2 s. 6 d... .	L. L.	53.
Item 100 saquots de balles de ferro y pilotes .	L. L.	10 L.
Item 200 balas de pedra a rahó 4 d.	L. L.	63.
Item 32 barrils per aygut.	L. L.	12 L.
Item 7 pipas per aygut	L. L.	14 L.
Item 1 arroba balles entramades.	L. L.	43.
Item un spingart gran.	L. L.	8 L.
Item un spingardó.	L. L.	123.
Item dos scopetas moriscas	L. L.	6 L.
Item 8 mosquets ab sos flascós a rahó 25 reals	L. L.	20 L.
Item 6 barrils sorra a rahó 4 L.	L. L.	24 L.
Item 46 cortans oli a rahó 10 s. cortà	L. L.	23 L.
Item per las dos bombas y ganivets	L. L.	2 L. 19s.
Item a Juan Roig per 80 ferxes alls.	L. L.	5 L. 12s.
Item per figues y altres cosilles.	L. L.	19s.
Item el manyà per ferramenta y 20 canons . . .	L. L.	7 L.
Item dos escarravinas.	L. L.	10 L.
Item dos xispas y un flascó.	L. L.	8 L.
Item 6 lliures 6 onces pòlvora rafinada. . . .	L. L.	1 L. 16s.
Item dos xispas guarnides.	L. L.	10 L.
Item 19 masses tabaco del Brasil de pes 32 -	L. L.	
lliures 6 onces, a rahó de 6 s...	L. L.	9 L. 12s.
Item 12 porns.	L. L.	10s. 6d.
Item 2 arrobas stopa de calafat per aportar-s'en	L. L.	3 L.
Item 3 sacs	L. L.	12s.
Item la caxeta per las medicines	L. L.	2 L.
Item dos storas per al panyol.	L. L.	63.
Item tres rets de spart per lo din de la bo-	L. L.	
rrasca.	L. L.	30 L.
Item 8 sitials per a pedrós, 22 per spingarts.	L. L.	2 L.
Item 10 remes a rahó 19 reals	L. L.	19 L.

Item 4 quarteroles por lo oli	160.
Item per llàntias y gots	140.
Item una xeringa.	1 L.
Item un ferro per a cuynar.	160.
Item un calderó gran.	6 L.
Item una paella gran.	1 L. 140.
Item per una cullora per la artilleria y adobar tres calderons.	2 L. 40.
Item 12 destrals, 4 grans y 8 xiuetos. . . .	3 L. 80.
Item 3 espases	1 L. 160.
Item hobra de terra	7 L. 50.
Item un pote, spaldar y norrió.	10 L.
Item per les medicines.	16 L.
Item una serra xixa, massolas y setrparos . .	4 L.
Item un niler de claus petits	5 L. 110.
Item 2 arrobas de canon muixos y una vota de canon	19 L. 180.
Item altre compte de canon y fil de valas de pos 9 arrobas y mitja.	23 L. 120.
Item a Carles Puig per adobs y fujols	6 L.
Item 2 chirregas aiguardent.	25 L.
Item 6 corteres de fasols	12 L.
Item 6 quintars de bacallà.	18 L.
Item 15 arrobas arròs	12 L.
Item 6 quarteres y mitja lliures.	11 L. 10.
Diners enprestats als marinors los quals han de tornar (Dòu volent):	
Primo al capità	12 L.
a Bonet Bonn, lloctinent de capità.	10 L.
a Pere Bonay, notzor.	4 L. 160.
a Joan Maltès	3 L.
a Rafael Pou	4 L.
al patró Poliph	3 L. 20.

a Pollafi	2 L. 80.
a Joan de Jorje	2 L.
a Jaume Rindeus	2 L. 80.
a Pere Maltés	2 L. 100.
a Jaume Salas	1 L. 40.
a Pau Sessar.	1 L. 40.
a Joseph Orphila.....	1 L. 140.
a Pere Talavera	2 L.
a Luca de Pedro	1 L. 120.
a Francisco Velasques	1 L. 40.
a Jacomo Demiano.....	1 L. 100.
a Luca de Miquel.	1 L. 40.
a Nicolson Arce Condestable y su cambrada. . .	5 L. 120.
a Gaspar de Loris	1 L. 120.
a Sebastián Cursani	1 L. 40.
a Estevan Maris	1 L. 40.
a Miquel de Lambros	1 L. 130.
a Joan Anthoni.	1 L. 40.
a Arcis Almoyor	1 L.
a Francisco Bonn Gora	1 L.
a Philip Rovella	2 L. 100.
a Joan Lopet.	2 L.
a Murdo	2 L. 80.
a Biscaino.	2 L.
a Joseph Fornaguer.	3 L.
a Jaume Tirot	1 L.
a Esteve Montagut	1 L. 40.
a Francisco Aragau.	1 L. 160.
a Paulí Sanchos	1 L. 40.
a Andreu Sorvora.	1 L. 40.
a Francisco Perret.	1 L. 120.
a Barthomeu Morey	2 L.
a Anthini Faliu, guia	4 L. 100.

a Francisco de Bayas	2 L. 10s.
a Nicolau Arbósor.	1 L. 16s.
a Lluch Bornat	1 L. 12s.
a Joan Vicente	1 L. 8s.
a Lleopard Bassone.	1 L. 10s.
a Francisco Gallo.	1 L. 4s.
a Bornat Lucas	1 L. 4s.
a lo minyó	1 L. 10s.
a Joan Diego Rasc.	2 L. 10s.
a Joseph Casanovas	1 L. 12s.
a Andreu Servera	1 L. 12s.
a Antoni Strada	1 L. 18s.
a Carles Morens	1 L. 4s.
a Francisco Guixtia.	2 L. 12s.
a Francesch Castellé, disponser, ...	13 L.
a Jacintxo Cagay	2 L. 8s.
a Antoni Cotrada.	2 L.
a Francisco Salas.	2 L. 10s.
a Antoni Basurdo	1 L. 14s.
Item per aportar-se'n lo capitò de respecte. . . .	20 L.
	182 L. 16s.

Diners enprestatx per lo que suma la pàgina de detalls	182 L. 16s.
Item per 2 podrés de bronze del patró Pou. . . .	112 L.
Item 2 podrés de bronze de Casals	143 L.
Item per la lliechneia	100 L.
Item per 24 nosquots ab nos xlassos.	60 L.
Item 15 lliures y mitja pàlvora a 5 s. lliure. .	3 L. 18s.
Item a Esteve Fornells, per eotonins prougueren en Motoró	11 L. 2s.
Item 10 quintars de bescuit prougueren en Palamós	38 L.
Item 6 millors de arongada	11 L. 18s.
Item per lo lleguer de 6 pipas	1 L. 8s.

Item dos barriles arreglada xica	11 L.	8s.
Item por lo que sun la página primera . . .	1325 L.	4s. 8d.
Segona página	935 L.	6s.
Tercera página	248 L.	12s. 2d.
Quarta página	127 L.	11s.
	3312 L.	4s. 11d.

Item és pactat que si seara ab lo vintge se xarà alguna presa y esport aquella arribada a la present ciutat hajen y degan dits armadors pendre los pedrers y armes de quiscú d'ells respec-
tive y dit senyor Mariner la dita sun barca en lo mateix preu
y valor continuant en dit compte en desbarrech de llur capital,
y tot lo que seara de dita presa se haja de vendre en lo encant
publich al més donant, a les persones y per lo preu a dits ar-
madors ben vist, y lo procohit de dita presa tret y cobrat primo-
rament de monto major lo que faltará a compliment del capital
de quiscú de dits armadors se hajan de partir las dos parts de
las tres iguals parts del valor de dita presa que tocan al ar-
masó y barca segons lo torg e la biscayne, qu'és una part per
los mariners y les restants dos parts per lo armasó y barca en-
tre els dits armadors así ab dinors comptants con ab mercade-
ries si les haurà y a elle aparençerà, a sog y a lliure al respecte
del capital de quiscum dels sobreditos.

Item és pactat que en cas dita barca en ser tornada tingués
algun danys en manera que'n valgués menys del que sta evaluat ab
lo dit compte, en tal cas se haja de refer la valor o cost de
dit danys a dit senyor Mariner, allò ço és que diran y arbitraren
dos porcionas anomenades una per dit Mariner y l'altre per los
dencés armadors, ab que no se li haja de refer ni estimar lo que
se ha fet y millorat en las armes de dita barca; y así mateix si
dits pedrers y dencés armes fossen gastades per haver pres algun
danys y lessos de menor valor que vuy són, en tal cas se haja de
refer y saciar al tal o tals de dits armadors del que saran di-
tas armes lo que hauran disminuit.

Item és pactat que si per cas o no's farià presa totas las ditas armes de dit armazó, en lo dit cas, se hajen de vendre y lo que de aquellas procedirà aplicar juntament ab la stima de dita banya la qual les cres se estimarà por dos personas anonadornas una por cada part (a la qual stima haja de star dit Lluís Mariner y fer aquella bona por ser la banya sua) se haja de repartir entre dits armadores a sou y a lliure al respeito del capital de quicun de ells.

Et iode dicte partes laudantes ...

A.M.P.B.: F. Lontisclá. N. 1640.

APENDICE XVI

Participación de dos marineros en los beneficios o pérdidas que produce un "cahich" armado en curso por la ciudad de Barcelona contra los súbditos de Felipe IV.

5 Juny 1641

Sobre la participació de les coses baix scrites per y entre lo patró Pere Bonay, marinor, ciutadà de Barcelona, - de una part, y Joan Olivelles y Hierònim Sotó, marinors de dita ciutat, de part altre, són estats y fets y firmats los capitols y pactos següents:

E gwinentament lo dit patró Bonay se participa a dits - Hierònim Sotó y Joan Olivelles de tot lo arrossó que dit patró Bonay entón fer ab lo cahich que la present ciutat de - Barcelona li ha encomanat per a perseguir y anar en eos contra los enemis de la Santa Fe Católica y de la present Provincia, así y tal manera que de tota la ganancia que Nostre Senyor li donerà se partirà entre ditas parts igualment, donatis primer tots los gastos, e si acls pèrdua o dany hi ha gués (lo que Déu no permete) hajen de pagar dits Sotó y Olivelles la part que la tocarà así mateix igualment.

Item és pactat que los dits Sotó y Olivelles hajen de estar a tota pòrdua y dany se esdevingués en dit cahich y arrossó de assí avant, encara que no's vaja en eos, per quant dits Sotó y Olivelles han ya participat ab la presa que estos dies passats feren de una barca monerquina carregada de ferrutges.

Item és pactat que dits sató y Olivelles estiguin obligats a tot lo quo dit patró Bonny està obligat a la present ciutat.

Item los dits Hierònima Sató y Joan Olivelles, acceptant de bon gré la dita participació ab tots los donants dits pactos proneten atendre y complir aquells, y si pòrdun o dany se seguis (lo quo Déu no permete), pagaran tot lo quo a llur part les tocarà a pagar sens dilació alguna.

Et iideo nos dicto partes laudantes, etc...

A.M.P.B.: F. Lontisclà, N. 2641

APENDICE XVII

Contrato de sociedad entre Don Jayme de Llordat, Jaume Bru y Aloy Roca, dedicada al negocio de carbones con la ciudad de Roma.

Bis sabbati VI nombis Augusti anno a Nativitate Domini
MDCCCLIII.

En nom de Nuestro Señor Dóu Jesuchrist y de la gloria
y humil Virgo María, Ntro señ, qui hi donon gaudy, bon
salvament y bonaventura. Amén.

Sobre la companyia por reb y causa de tratas fetas y
fahodores, envio en crédito dentro esta ciutat de Barcelona
a la ciutat de Roma al Dr. Pere Juan Atxor, residint en aquo
lla cort, en altres qualsevol persona o personas; y así me
toix sobre tratas fetas y fahodores y envios per dit Dr. Po
re Juan Atxor o altres qualsevol persona o personas dentro
dita ciutat de Roma a esta ciutat de Barcelona, en altres
qualsevol plassas, ciutats, vilas y llochs, así del present
principat de Catalunya y Comptata de Rosselló y Cerdanya
con encara dels regnos de Aragó y València; la qual compa
nyia al prímer del mes de janer prop passat y any corrent mil
seiscents trenta y tres se és oberta sets non de Don Jayme de
Llordat y Companyia, y altres coses avall scrites per y entre
los senyors Don Jayme de Llordat, cavaller en Barcelona popu
lat, Jaume Bru, ciutadà honrat de Barcelona, y Aloy Roca,
mercadore ciutadà de la mateixa ciutat, són estats fets, for
mats, pactats, jurats capitulats y concordats los capítols,

pactes de concòrdia y amistosa coglenta:

E primorament les dites parts fan y formen entre si bona y lleial companyia duradora per temps de tres anys del primer dia del mes de Janer prop passant del corrent any 1633 en avunt contadors, lo qual dia la presente companyia se coronarà a exercir noms nos de Don Jayne de Llordad y Companyia, sots lo qual nom se ha de continuar fins ve donec 21 a aquella sobre totes y qualsevol trates fetas y faidores tant per dit senyor Don Jayne de Llordad con encara per altre qualsevol de dits senyors, canvis y credits per compte emprèt risch y perill de la present companyia de què ha de constar en los llibres de aquella, donde esta ciutat de Barcelona a la ciutat de Roma al Dr. Pere Juan Atxot, residint en aquella cort, o altri qualsevol persona o personas a dits senyors companys ben vistes, y així mateix sobre qualsevol trates y canvis fetas y faidores ee fets y faidores tant per dit Dr. Pere Juan Atxot com per altres qualsevol persona o personas no sols a dit senyor Don Jayne de Llordad però encara a altre qualsevol de dits senyors sos companys ee altres qualsevol persona o persona, donde la dita ciutat de Roma a la present ciutat de Barcelona ee altres qualsevol places, ciutats, vilas y llochs així del present Principat de Cathalunya - com encara dels Regnes de Aragó y Valònia. De la qual companyia volen sian administrador los dits senyors Don Jayne de Llordad y Aleix Roca, a saber: que dit senyor Don Jayne de Llordad tingu obligació de aportar lo compte de la casa de dita companyia, emborsant y pagant totes las quantitats de diners que per ocasió de aquella se excriban emborsar y pagar-se per qualsevol causa y raó, tot a charrech, risch y perill propria de dit senyor Don Jayne de Llordad, sens que per ocasió de la administració de la casa de dita companyia puga preténdre ni alcensar dit senyor Don Jayne de Llordad salari ni responsabilitat alguna y dit senyor Aleix Roca aportant no sols tota la scripture y llibres que per ocasió de dita companyia y per lo bon govern y administració

ció de aquella convindrà aportar-se (volent dits senyors companyys que estiga a elecció de dit senyor Aloy Roca, per sondaçans en ajuda del reginent dels llibres y scripturas, pòndrer una persona pràctica de dita scripture a la qual puga y si es lícit y permès asenyalar de salari fins en quantitat de vint y cinch liures barcelonenses per quicun any y no més; las quals vint y cinch liures es lo salari que a la dita persona asenyalarà ab que no excederà com està dit de ditas vint y cinch liures a la fi de quicun any es per terços de la manera quo dit senyor Aloy Roca haurà concurtat se haja a dotziner del eos y comú de dita companyia), però encara tenint cuidado de fer soliciter les cobranças fent lo domòs que per ocasió de aquelles se oferirà y convindrà fer-se; declarant quo per ocasió de dita administració lo dit senyor Aloy Roca no puga protòndre salari ni responsió alguna ademés de la part que en lo capítol de la reportació de los ganancias que Nostre Senyor Déu voldrà donar en la present companyia se li asenyalarà; y per quant lo dit senyor Aloy Roca se espera haver de sosténir alguna treballa y ocupacion en la exactió de nantis crèdits quo dits senyors Don Jayne de Llordad y Jaume Iru tenen y han de cobrar de diferents personnes per ocasió de una companyia quo entre dits senyors han tinguda per semblants trattos y renegocis de Barcelona a Roma y de Roma a Barcelona y altres parts quo's contava sets mil de Don Jayne de Llordad, en la qual companyia dit senyor Aloy Roca no tenia participació alguna y altrament per diligèncias dit senyor Aloy Roca ha de fer per total conclusió y rompte dels negocis de dita companyia vella, volen y pactan dits senyors companyys quo a dit senyor Aloy Roca, per dits extraordinaris, se li donen y paguen quicun any durant la presenta companyia encara quo los negocis y crèdits de dita companyia vella fossen ja romtuts y extinets uns de finir lo temps de la presenta companyia, tant quant durerà, del eos y comú de aquella cinquanta liures barcelonenses pagadoras

a la 21 de quicun any.

Item és pactat y concordat que tot lo ministeri y exercici de la dita companyia en esta ciutat de Barcelona se haja de fer y continuar en casa de dit senyor Jaume Bru, del modo y manera que vuy se fa y continua, ahont hajan de estar tots los llibres, papers y altres scripturas que per occasió de dita negociació seran necessitar, los quals llibres, papers y altres scripturas dit senyor Jaume Bru puga mirar y rogarésser sempre que li agradereixi, sense contradicció alguna de dits senyors sos companyis del altre d'ells, y que així mateix tinguin obligació dits senyors Don Jayme de Llordà y Aleix Roca donar ruò a dit senyor Jaume Bru de tot lo que per occasió de dita companyia concertaren eo negociaran eo quicun consortari y negociari sempre que dit senyor Jaume Bru la deseu, per lo que volen y consenten que dit senyor Jaume Bru sia continuo superintendant de las ditas administració y negociació, declarant que dit senyor Jaume Bru tingu obligació de gaster de sa propria hagienda lo gasto ordinari de paper y altre coses necessàries per dit exercici així de dia com de nit, y així mateix tingu obligació de tenir en sa casa un fadrí durant la presenta companyia per obres y servoy dels treballs de aquella, y per lo gasto que tot lo sobredit durant dita companyia perà aportar a dit senyor Jaume Bru volen y consenten dits senyors companyis que dit senyor Jaume Bru puga quicun any dotrèuor del cos de aquella cent cinquanta lliures barceloneses, las quals, com dit és, se li hajan de donar y pagar a la 21 de quicun any del cos y comú de dita companyia.

Item és pactat y concordat entre dits senyors companyis que per pou eo capital de la presenta companyia degan dits senyors D. Don Jayme de Llordà y Jaume Bru y tingu obligació de fornir en aquella cos donde era fornir pronoton, assignar y consignar, tots los diners preobfits y que procediran de tots los efectes de qualsevol sort o spècie sian y altres qualsevols crèdits resultants, dependents y enorgonte de la predita companyia que entre dits senyors Don Jayme de Llordà y Jaume Bru se és tin-

guida y cantada sota nom de Don Jayme de Llordad, declarant que totes les partides que de compte de la dita companyia ja finides, así en Roma com en esta ciutat de Barcelona o altres qualquevolas parts, se seran recombinades y per ocasió dels dits recombinis hauran fet o faren algunes guanyables sien los dits guanyables de ditz senyors Don Jayme de Llordad y Jaume Bru, declarant así mateix que los débites que a ditz senyors Don Jayme de Llordad y Jaume Bru se'ls devuen per ocasió de la vella companyia no's contem ni tingan per capital de la present companyia fins a què aquells se tornassent inoxidables los dits débites obreran a risc de ditz senyors Don Jayme de Llordad y Jaume Bru y no de la present companyia.

Item así té de pactat y concordat entre ditzas parts que ditz senyors Don Jayme de Llordad y Jaume Bru degan y tinguin obligació de fornir en lo cas de la present companyia, per suauat y major utilitat de aquella, tres milia liurus moneda barcelonesa, és a saber: quiscú de ses merdes mil y siscentes liurus barcelonesas de les quals se'ls hajen y degan a ditz senyors Don Jayme de Llordad y Jaume Bru formar comptes particulars en los llibres de la administració de la presenta companyia, del cas de la qual no pugan ditz senyors Don Jayme de Llordad y Jaume Bru detenir ditzas tres milia liurus en tot a un part en lo temps que durerà la administració de la present companyia, ni per rebé de aquells (finida la present companyia ni altrement) pugan ditz senyors Don Jayme de Llordad y Jaume Bru preténre algun interès ni participació en guanyables nòs de la part que en lo capítol de la repartició de ditz guanyables se'ls asseguraran.

Item té de pactat y concordat entre les ditzas parts que durant la presenta companyia dit senyor Don Jayme de Llordad en dit nom de Don Jayme de Llordad y Companyia haja de fer los negocis de corresponents que se li poden oferir formant compte de responsions toda utilitat y profit de la present companyia, esguardant de les quals responsions volen y consenten que hajen

de participar dits conyors companyys quicun d'ells per una tercera part del que dites responsions importaren, los quals tinen obligació dit senyor Don Jayme de Llordad de repartir en la forma sobreddita sempre que dits conyors companyys voldran en l'altre d'ells voldrà, declinant y expressament pactant que dit senyor Don Jayme de Llordad no paga durant la present companyia pagar y bestribuir del eos y canvi de aquella per qualsevol corresponent en altra persona qui negociasi y contractarià ab dita companyia en una o més pagas sinó és fins en suma de mil liurus barcelonenses, y en eos que dit senyor Don Jayme de Llordad feu al contrari del sobre dit los dites partides que per dits correspondents o altres personas pagará y bestribuirá en quant excediran la suma de dits mil liurus cobregut per compte, risc y perill de dit senyor Don Jayme de Llordad a solas y no de la present companyia.

Item és pactat y concordat entre dites parts que durant la present companyia per compte, risc y perill de aquella no paga dit senyor Don Jayme de Llordad per altres negocis ni empleos exceptat los sobre dits de Roma, dependents y emergents de aquella y así mateix los negocis dels correspondents y altres personas que ab dita companyia negotiaran o contractaran en la forma que en lo precedent capítol està declarat, lo que si soya dit senyor Don Jayme de Llordad tots los negocis y empleos que edenòs dels sobre dits fura cobregut y estigen a risc y perill de dit senyor Don Jayme de Llordad a solas y no de la present companyia.

Item és pactat y concordat que durant la presente companyia paga y sin licit y somés a dit senyor Don Jayme de Llordad donar los ordens a se moren benvierts a correspondents o a altres personas así del present Principat de Catalunya con encara dels Regnes de Aragó y València una y moltes vegadas, para que pugan trairer a pagar al Dr. Pere Juan Atxur o a altres qualsevols personas o personas en la ciutat de Roma las quantitats y partides de diners que's le agradorà convenir tot a sobres risc y ne-

mill de la present companya.

Item és pactat y concordat entre ditas parts que durant la present companya, en virtut del poder y facultat que dits senyors companyys ab thenor de la present li donan y concedoixen, paga dit senyor Don Jaume de Llordan, per ells y efecte de la present companyia, les vogades que li agradorà convenir, a tota sa libera voluntat, remetzer en Roma a dretura per via de Placidia o Nove, ab lletres, e ab diners contents en Génova o en Roma, a la persona o persones que li agradorà, las sumas y quantitats de diners a dit senyor Don Jaume de Llordan, ben vis-
tas, tenint expò obligació dit senyor Don Jaume de Llordan de fer assenyalar en la Llotja de Barcelona los diners contents que remetrà en tot lo que dites quantitats importaran, exceptada la octava part que ha de ésser a risc y perill de la present companyia, fent-se bons en lo compte de casu de aquella tote-
los gastos que per ocasió de dites segrestats haurà de fer y pa-
gar. Si así bé en virtut de dita facultat paga dit senyor Don Jaume de Llordan a tote sa libera voluntad fer venir a esta ciutat de Barcelona los diners de la present companyia que's troben en ell y poder de qualsevol corresponent o altres persones azi-
bé de Catalunya en fora d'ella ab lletres eo de contents sans fer-ne segrestat alguna venint dito diners a risc y perill de la present companyia.

Item és pactat y concordat entre ditas parts que durant lo temps de la present companyia no paga dits senyors companyys ni algú d'ells paga fer negoci algú per compte particular en dita ciutat de Roma, trattas de així ni fer-se reestren de allí quo no sia per compte de dita companyia, per la qual dits senyors Jaume Bru y Alci Roca paga fer las trattas en Roma quo'ls agra-
ixerà per compte de la present companyia, declarant en la scrip-
tura de ditas trattas quo's fan per compte de Don Jaume de LLOR-
DAD y Companyia, assentant-ho y fent-se encontinen nota en los
llibres de dita companyia, no podent fer dit negoci per altro
compte ni tenir parts ningú de dits senyors companyys en al-

companyia de dits negocis, exceptat enforó fins en sum de - cinch cents scous de or de los temps que volen y consenten dits senyors companyys que quicú de sus mercès pugui negociar per compte particular apart de la present companyia en sussintans negocis de Rona eo participant per ellis en altra companyia de - dits negocis de la manera que a quicú de dits companyys agradez.

Iten és pactat y concordat entre ditas parts que durant la present companyia no paga ningú de dits senyors companyys dotordeu- ror del eos y comí de aquella alguna o més quantitat als de di- ners ni otien dits senyors Don Jaime de Llorded y Jaume Bru dels mateixos capitals ni de sos comptes particulars ni altremont, ex- ceptat las quantitats que de sobre està specificat quicun can- se han de tributar.

Iten és pactat y concordat entre ditas parts que, finida la present companyia, se haja de contar entre dits senyors companyys, per occasió de aquella y, satisfechos primorosament los acre- biders de dita companyia en eos se troben del eos y comí de a- quella dits senyors Don Jaime de Llorded y Jaume Bru hajan de embursar eos capitals en la spècie que aquells se trobaran y así mateix hajan de emborsar dits senyors Don Jaime de Llorded y Jaume Bru los 3000 lliures, a saber: quicú de sus mercés - 1500 lliures que tenen obligació de tenir en lo eos de dita companyia en sos comptes particulars, y pagar y embursar en la prodita forma lo sobredit dits senyors companyys se hajan a re- partir entre si los guançons que Nostre Senyor Déu haurà donat en dita companyia en la forma següent: que de aquells se facen cinch parts de los quals les dos quints coran per dit senyor - Don Jaime de Llorded, y altres dos quints per dit senyor Jaume Bru, y lo restant quint per dit senyor Aloy Roca, y los quals avansos se hajan de partir en dit temps entre dits senyors com- panyys en la spècie que aquells se trobaran.

Iten és pactat y concordat entre ditas parts que no obstant

que a la present companyia se li ha prefigit termini cert de tres anys, durant aquell puga lo dit senyor Jaume Bru sempre que li aparega convenir, sens havor de menester licència ni consentiment de dits sos companyis, donar si a la present companyia asi y com en lo temps en ella prefigit los ja complit, y en dit cas puga dit senyor Jaume Bru de sa pròpria autoritat, en virtud de plenissima facultad y potestat que ab la present li donan y concedozen dits senyors sos companyis, adosar-se tota la sobredita negociació a tosa dispositió de dit senyor Jaume Bru, a obs de fer entrar en ell y poder sou tots los efectes de la dita companyia, no sois los diners contate quo's troben en la caixa de aquella però encara tots los diners se trobaron en la (caixa de) Taula y Banca de la present ciutat de Barcelona y en altres taules y bancas no sois dels presents Principat de Catalunya y Contato de Roselló y Sardinya però encara dels Regnes de Aragó y Valèntia, depositats, dits y escrits al dit senyor Don Jaume de Llordà en nom sencillo per qualsevol universitats, comunitats, collegis y particulars persones, en qualsevol nom y per qualsevol causa y raó, y asi mateix puga dit senyor Jaume Bru cobrar tots los debits se deuren a la present companyia eo a dit senyor Don Jaume de Llordà o a altre qualsevol de dits senyors sos companyis dependents y emigrants de dita companyia, jatsia que en los dits debits lo nom de aquella sia tacit o expres, y por la total efectuació del sobredit puga dit senyor Jaume Bru donar qualsevol ordre a qualsevol persona o personas fer executar aquells y cobrar y emborsar tot lo sobredit, eo la part quo's perà cobrar, dega dit senyor Jaume Bru pagar los debits quo dit Don Jayme de Llordà eo a altre qualsevol de dits senyors companyis en nom de la dita companyia eo la mateixa companyia deuren, y del quo sobrà se lija de emborsar son capital y las 1500 lliures quo té obligació durant la present companyia de tenir per son compte particular en lo cas de aquella, y asi mateix pagar son capital a dit senyor Don Jayme de Llordà per las 1500 lliures quo han

ra de favor por son compte particular, y pagat y satisfet tot le sobredit, las gaudencies quo Nostre Senyor hi haurà donades haja y dega dit senyor Jaume Bru repartir-las entre dits senyors companys en la forma y manera que en lo precedent capítol està contingut.

Et ideo nos dicte partes etc.

Testes sunt Hyacintus Pura, calligrius civis Barchinonae, et Joannes Font, agricola parochiae Santi Quirici tornini Terrasinae, Diocesis Barchinonae, ac Franciscus Alexander Blanch, scriptor Barchinone degens.

Dia Sabbati VI nonois Augusti anno a Nativitate Domini
MCCCCIII.

In Dei nomine etc.

Los senyors Don Jaimes de Llordà, en Barcelona populat, y lo senyor Jaume Bru, ciutadà honrat de Barcelona, y lo honorable Mecobà Aloy Roca, moreador, ciutadà de dita ciutat, — por quant en lo acte de companyia entre eos moreès fissa da on poder del notari avall scrit lo dia present y un poch antos — de la forma del present està entre dites parts expressament pactat que ningú de dits companys durant lo temps de dita companyia puga detindrer del eos y comí de aquella tant quant con està dit durarà partida alguna per rabié del capitals de dits senyors Don Jaimes y Jaume Bru y de ses comptes particulars, — declaran per ço y pactan dito senyors companys quo, no obstant dit capitol, puga dit senyor Aloy Roca y li sia licit de trahir quicun any del eos y comí de dita companyia descontas — lliures moneda barcelonesa a ell pagadores a la fi de quicun any, o axí bé veien y consenten quo no obstant estigeo concordat y pactat en lo acte de dita companyia de què dit senyor Aloy Roca hajo de participar en un quint dels avances de dita companyia se scontente dit senyor Aloy Roca que en tot cas quo dita companyia se vinga a contar estiga a elecció y arbitre de

dit senyor Don Juano de Mordad co de dit senyor Jeune Bru de
donar-li siscentes lliures ademés co les siscentes que ja hum-
rà rebudes co donar-li son quint com en lo acte de dita compa-
nyia està contengut, lo donós emporó en dit acte de companyia
contengut en força y valor remont.

Et iideo dicto partes etc.

Totest sunt predicti.

A.H.P.B.: F. Trion, Conc. 1626-34, 104.

APENDICE XVIII

Contrato de formación de la sociedad que bajo el nombre de "Salvi Rocafort y Miquel Rossich" se dedicó a la exportación de manufacturas a Sicilia.

Die vartis XXVIII mensis Januarii anno a Nativitate Domini MDCCXCVI.

En nom de Nostre Senyor Dóu Jesuchrist sia y de la gloria y humil Vergo Santa Maria, Mare sua, y del glorios Sant Antoni de Pàdua, qui en los ceses avall scritas donen begony, salvament y bonaventura. Amén.

Sobre la companya y otros ceses avall scritas per y entre lo honorable Hosenà Salvi Rocafort, mercador, ciutadà de Barcelona, en nom seu propri y particular de una part, y lo mateix Hosenà Salvi Rocafort con a procurador general que es ab libera y general administració y ab especial poder per estes y altres ceses constituit y ordenat de Nosta Miquel Rossich, negociant, ciutadà de dita ciutat, per ora residint en lo Regne y Ialo de Sicilia, com de sa procura consta ab acta rebut en la present ciutat de Barcelona en poder del discret Francesch Blanch, quondam notari, pùlich de Barcelona, a vint-i-nou dies del mes de Mars, any de la Nativitat del Senyor mil sis cents vint-i-quatre, en dit nom de procurador de part altra, per y entre dit senyor Salvi Rocafort en los dits noms respectiu, són estats fets, pactats, jurats, capitulats y concordats los capítols y pactos següents:

E primorment le dit senyor Salvi Rocafort en los dits nomes respective fa y contracta entre ell y dit Rossén Miquel Rossich bon y lleal companya por rahi y occasió de tronesos de robes y altres mercaderias y magocis donde la present ciutat de Barcelona y altres parts del present Principat de Catalunya y Comptats de Roselló y Sordanya a la ciutat de Palma del Regne y Isla de Scocilia, y dos de la dita ciutat de Palma y altres parts del Regne y Isla de Sicilia a la present ciutat de Barcelona y a altres parts del dit Principat de Catalunya y Comptats de Roselló y Sordanya; la qual companya vol dit senyor Rocafort en los dits nomes respective sia duradora per temps de tres anys, del prímer del corrent mes de Jener en avant, y un any aprés immediatament següent a efecte tant solament de retirar y ajustar cobrar y rebrer e pagar y satisfacer les affectas de la dita companya si ya per dit senyor Rocafort no serà ordenat que lo dit any de sconbra se pessa avant la dita companya que en tal cas sia duradura per dits quatre anys, sens que tinga obligació dit senyor Rocafort de dita sa voluntad deixar-ne avís ans bé se haja de astar en ell que a ell li haurà aperagut acerca la continuació de dit nago-oi per dit quart any, y de la qual companya vol dit senyor Rocafort en los dits nomes respective sien administradores és a sabors en la present ciutat de Barcelona ell, dit senyor Salvi Rocafort, tot sol, y en dita Isla de Scocilia, ciutat de Palma o Messina lo dit Rossón Miquel Rossich també tot sol, e si no'ns serà que lo dit Rossón Miquel Rossich se h'haja de vanir en aquest Principat e en altra part fora del Regne de Sicilia, - per qualsevol causa a ell dit Rossich ben vista que en tal cas resti en lloc de dit Rossich per administrador de dita companya en la dita Isla de Scocilia, ciutat de Palma o Messina, la persona que dit senyor Salvi Rocafort anomenada haurá ab lo mateix poder que vuy té dit Rossich y gastant lo nom de Salvi Rocafort y Miquel Rossich, y del tal dia en unha resto dit Rossich tan solament company de la presente companya por la

que avall se especificarà, no obstant el guste con nos; lo dia esperò, tornarà en Sicília torna a ser administrador con antos; lo preu o capital de la qual companya ha de ser y sia de cincuenta y un mil siscentas vint y dues lliures un sou y vuit dinós, marxa barcelonosa; lo qual capital dits companyans ha de ferir part al dinó, part al robes y part al dòblit y altres efectes de la companya llur que una dixerament en tinguda entre les dites parts, con consta del acta de companya rebut en poder del notari avulscript a don de Juliol milsincoarts y trenta, y com de dits capitals s'apart al le biluns que de dita fàtima companya s'és fet, del qual se'n són fetes dos còpies firmades de mi al dit senyor Rocafort en nom doble de Rocafort y Rossich, la una de les quals a enviar a dit Rossich y la altra resta en poder de dit Rocafort, és a saber: lo dit senyor Rocafort per sa part trenta sis milia doscentas e setanta y tres lliures denou sous y nou; y lo dit Miquel Rossich dou mil cinquanta centes sisanta y tres lliures tretze sous y nou; fent lo compliment a dit capital quatre milia set centes vuitanta quatre lliures vuit sous y dos, que dos participants han de participar en la present companya conforme la nominació fahedora ab acta apart per dit senyor Salvi Rocafort, o axí bé comprensió-s'i en los capitals de dit Rocafort y Rossich o de Joseph Rocafort qui a de ser altre de dits participants tot allò que respectiva los vindrà a tocar del avans o no projectat en la tronosa feta per dit Rocafort en nom doble de Rocafort y Rossich en lo mig del any passat mil sis centes trenta y cinquanta barca del patró Jaume Torrest, amb ya axí bé y content per compte risch y pavill de la present companya les tresenes setes per dit Rocafort en nom doble de Rocafort y Rossich sro - fàtigament, a saber: ab barca de Antoni Bosoh, ab barca de Jaume Torrons, ab lo vassall dit Lo Tico, capità Guillermo Gorgio Antas, de Arbruz, y ab la pollaca del patró Vornino Sa - rruto, no obstant sien fetes ens de economiar lo temps de la - present companya per pacte axí convingut.

Item a partat dit senyor Salvi Rocaforr en los dits nomis respectivo que tot lo negocie que per compte de dita companya se haurà de fer en la present ciutat de Barcelona y encara en lo present Principat de Catalunya y Comptats de Roselló y Sordanya, que tot lo haja de fer lo dit senyor Salvi Rocaforr, a solas, asi comprant com venent, empleant, corregint, tricotant y obrant sots nom doble de Salvi Rocaforr y Miquel Rossich, per al qual affecta ja dits companyys se tenen formada la sobre ditta y aclarandola prouxa visitudinaria la qual llochan y aprovar, y semblantment lo dit Miquel Rossich en lo dit Regne y Isla de Sicilia haja de fer semblant negociació a solas y gestant lo mateix nom.

Item més ha pactat dit senyor Salvi Rocaforr en los dits nomis respectivo que asi ell dit Rocaforr en la present ciutat y Principat de Catalunya o Comptats de Roselló y Sordanya con lo dit Rossich en lo dit Regne y Isla de Sicilia cada un d'ells assoleix en nom, caperdí, y per compte doble dels dos pugan comprar y vendir, rebir y cobrar, baratar y nescisionar - qualcovenle mercaderia y avors asi de comptans com a temps e donar y pander a casbi (ab la salvetat avall escrita), tot per azés de la present companya.

Item ha pactat asi bé en los dits nomis respectivo que - totes las responsions de altres qualcovenle qui voliran negocier ab dita companya y cosa llur asi de la present ciutat com de la de Palerm, que tot lo que provindrà de ditas negociacions haja de entrar en lo eos de la present companya.

Item ha pactat asi bé en dits nomis respectivo que tot lo gasto que dits companyys furen durant lo temps de aquella, asi dels lloguers de cases y botigas com de soldades de crists y criñoles, corretjages, gastos y despesas y encara lo gasto - del monjer y blauer de llurs cases asi en la present ciutat - com en lo dit Regne y Isla de Sicilia, asi en sanitat com en malaltia, que se haja tot ha pagar del eos y comí de dita companya.

Item así bō ha pactat y concordat dit Salvi Rocaforç en los dits nous respectiu que lo dñ Rosich durant dita companya no paga fer altre negoci propri ni apart siñó sola los negocis de la present companya y altres per des de aquella, y así mateix no paga obligar a ell dit Rocaforç ni a sos bōns en més ni major quantitat del que importarà lo capital de la present companya, ni tanpoch paga fer fiança a ningú siñó sola per a des e interès de la present companya, y si la tal obligació e fiança soya vingui a dñeixar seu propri de dit Rosich tot sol y no de la present companya.

Item así bō ha pactat y concordat en los dits nous respectiu que lo dñ Rosich haja de donar bon compta y verdaderamente reñido ab paga al dit senyor Rocaforç y als sous en la present ciutat de Barcelona de tot lo que per compta de dita companya li sordà entret y haurà administrat, dient y escrivint-li tota veritat, tot dol y fieu coscient sempre que dits Rocaforç lo y denunciari.

Item así bō ha pactat en los dits nous respectiu que finit lo temps de la dita companya los dits companys hajen de comptar aquella y pagar primer tot lo que dita companya deurá, tot lo que en aquella vindrà a sobrar desfalcant primer dits companys e los dos particips sobre dits llurs capitals en la specie quo aquella se trobaren dits companys se hajen de partir los avances que Nostre Senyor Déu y haurà donats en la forma següent: quo lo dñ Rosich haja de pòndrer un quint, lo sobre dit Joseph Rocaforç un octau y lo altre particip un dozó, y lo restant de dites guindaines sien per a dit Rocaforç; así bō (lo que Déu no vulga) se haja de compartir la pòrdum y los quals avances y encara los capitals en dit temps finida la present companya se hajen de partir en la ditta forma en la qual quo aquella se trobaren, y en la qual companya y avances d'ella así bō ha pactat en dits nous que ell dit Rocaforç a solas paga fer particips a ditas dos persones en lo modo y forma y por las parts y portions mayoriam, no obstant lo dencolor.

disposat.

Item así té ha pactat dit senyor Rocafort en los dits nous respectivo que li sia lícit y permès a ell dit Rocafort en qualsevol temps durant la present companya traxer del eos de aquella per lo effecte que a ell li apartrà fin en quantitat de quinze milles lliures ab una o més vegades y convertir aquelles en uns nous propis co fer-ne allò que ben vist li serà prenent aquellas a la fi de dita companya a bon compte de son capital sans que dit Rosich ni altre persona li paga fer enyig algú ni per ço se li disminuiscà lo interès de la gaudencia o pòrdua (ço que d'ou no vulla) así com si dita quantitat de 15000 lliures del eos de dita companya treta no hagó.

Item así té ha pactat dit Rocafort en dits nous quo durante la dita companya los dits companya cada un d'ells per son interès haja de mirar por lo b6, èstil y profit de la dita companya, les coses ètiles de aquella procurant y las infinites ab totes vores obviant, y que lo dit senyor Rocafort haja de ser exonerat de sa simple persona o al menys de son simple jurament de tot lo que dirà haver pagat, robat, regat y administrat per compte de dita companya o lo que constarà en sos llibres ningun altre genero de proves per sa part demandades ni requeridas.

Item así té ha pactat dit senyor Rocafort que ell a solas con està dit paga fer la sobredita nominació de los participes y revocar-los sempre li apartrà y que no stiga obligat en reforçar los llurs capitals ni gaudencies en cas los (ilegible) que primer no y hagués efectos en lo eos de dita companya cobruts per a entisir los llurs capitals y gaudencies del que haja de ser exonerat dit Rocafort de sa simple persona o almenys de son simple jurament com en dita nominació més llargament se especificarà.

Et iideo etc.

APENDIXE LX

Constitución de una societat para la importació y expor-
tació de mercaderias y la administració de tres tions de
telas.

Die XXXII mensis Augusti anno a Nativitate Domini -
MDCCCVII.

En nom de Nostre Senyor Dón Jesuchrist y de la humil Verge Maria y de la gloria Santissima Santa Eulàlia, ecce tant de Barcelona y del glorios Sant Martí, advocat dels negosiant, y de tots los Sancte y Santos de Paradis sia. Así.

De y sobre la companya y ecosas box escritas per y entre los honorables Antoni Lledó y Moreso Lledó y Joseph Borrall, mercaders y botiguers de draps de la present ciutat de Barcelona, tant coniumentament com divise se fa y ferme companya ab los capítols y pactos següents:

Primerament és pactat y concordat que los dits Antoni y Moreso Lledó y Joseph Borrall ejen de fer y finançar en el present fin y finanç una companya co societat entre ells duradora per temps de cinc anys que ja en conveint a cobrar lo primer dia del mes de Juliol prop passat en la qual companya los dits per pou y capital de aquella posen y ejen de posar per vint y vuit milia y cinc centos lliures, qo és: Antoni Lledó, once milia lliures; Moreso Lledó, nou milia lliures; Joseph Borrall, vuit milia lliures; Joseph Costa, cinc centos lliures, lo qual Costa acollir en la present companya del modo y forma que ben se dirà.

Item se a tractat avingut y concordat entre los dits companyys que per lo bô y útil de dita companya se ajan de tenir y conservar públicament y ubertas en la present ciutat de Barcelona una o dos botigues de drags y sodas y una botiga de telles y altres qualsevolz merendorios, los quals ajan de enar en nom de dits Antoni Lledó y Morens Lledó y Joseph Borrall, com administradors de aquella y aquelles ja ajen de administrar comprant y venent tot lo temps de dita companya les robes y mercaderias de aquelles, así de comptas con a Zisa y altremont com se fa y acostuma de fer en semblants companyes, y agò tot a riscs y perill de dita companya, y que los dits administradors no ajen de aportar de tot escriptura, go és: Manual, Llibre Major, llibres de Bossa y de Nombres y Recort y altres llibres se ajan manester, com se acostuma de fer en semblants botiguers, entés expòs y declarat y atessos los molts inconvenients y descomptos se podrían perdre en dany de dits administradors per averys de pagar moltes partides de monedes y robes de unes botigues a altres, y atem també la molta confiança no té de dits administradors y de llur fidelidad que per go lo compte de dites botigues se pugui aportar y se aporte a compte de each.

Item és pactat, avingut y concordat que los dits companyys quicun any de los festos de Nadal ajen de recomar les robes y merendorios de ditos botiguers, fent lo compte de tot lo quo se enrià avenant, y lo quo trobaran aver ganyst o ajen de posser als llibres Nadors en compte de avances.

Item és pactat, avingut y concordat entre los dits companyys que lo dit Antoni Lledó por son peu y capital pose en la present companya once milia llibres de aquelles setze milia cinquantes deset llibres un sou y dos dinars és acreedor en lo Llibre Major de la present companya, com los restants cinqu mil cinquantes deset llibres un sou y dos dinars se li ajan de pagar dins cinqu anys ab cinqu iguals pagos, go és: mil cent y tres llibres vuit sous y tres dinars per quisqu un any,

nora paga al primer de Juliol prop vinent y cada any conseqüativament fins sia pagat.

Item és pactat, avingut y concordat entre los dits companyis de la present companyia que lo dit Llorenç Mlodò per son pou y capital posa en la present companyia nou milia lliures de aquelles estances milia dos centas quaranta y set lliures cinquencents y quatre dinars lo dit és acreedor en lo Llibre Major de la present companyia, com les restants cinquemil dos centas quaranta y set lliures cinquencents y quatre dinars ho sit ajen de pagar dins cinquens anys ab cinquells iguals pagos, qo és mil quaranta y nou lliures nou centas y un dinar per quicun any, la primera paga al primer de Juliol prop vinent y cada any conseqüativament fins sia pagat.

Item és pactat, avingut y concordat entre los dits companyis de la present companyia que lo dit Joseph Carroll per son pou y capital posa en la present companyia vuit milia lliures de aquelles estances milia nou centas setanta y set lliures divuit centas y un dinar lo dit és acreedor en lo Llibre Major de la present companyia, com les restants tres mil nou centas setanta y set lliures divuit centas y un dinar ho sit ajen de pagar dins cinquells anys ab cinquells iguals pagos, qo és setcentes noranta y cinquells lliures once centas y set dinars per quicun any, la primera paga al primer de Juliol prop vinent y cada any conseqüativament fins sia pagat.

Item és pactat, avingut y concordat entre los dits companyis de la present companyia que lo dit Antoni Mlodò de los cent milia lliures posa en la present companyia de son pou y capital no done y ajo de donar a Joseph Costa les ganancies que produiran tan solament de dos milia lliures tot lo temps de dita companyia, aturant-se envers si a rubó de cinquells per cent quicun any tot lo temps de dita companyia y que quicun any paga rebros del eos de dita companyia los dits cinquells per cent donant-se debit a dit Joseph Costa; y dos milia lliures dona dit Antoni Mlodò

al eos de dita companyia y los ganívios que preseieren tan solament de dites dos milia lliures tot lo temps de dita companyia les done y concedez al eos de dita companyia atorant-se enverso ci cinquanta lliures per any per dites dos milia lliures y quiscom any paga reobre del eos de dita companyia los dites cinquanta lliures i's declarà que del capital de dit Antoni Lledó soles sien los ganívios per dit Lledó per lo capital de set milia lliures, com sia la veritat que los ganívios tant solament de les restants quatre milia lliures aje donados, cedidos y consignados dalt en lo present capitol, ço és: dos milia lliures a Joseph Costa atorant-se enverso lo sinh per sent quiscom any com dalt està dit, y les altres dos milia lliures deixades al eos de la present companyia atorant-se enverso cinquanta lliures per any com dalt està dit per dites dos milia lliures pagadores al eos de dita companyia.

Item és pactat, avingut y concordat entre los dits companyies de la present companyia que lo dit Llorenç Lledó de los nou milia lliures possa en la present companyia de son pou y capital no done y aje de donar al eos de la companyia los ganívios que preseieren tan solament de dos milia lliures tot lo temps de dita companyia atorant-se enverso cinquanta lliures per any per dites dos milia lliures y quiscom any paga reobre del eos de dita companyia los dites cinquanta lliures, i's declarà que del capital de dit Llorenç Lledó soles sien los ganívios per dit Lledó per lo capital de set milia lliures, com sia la veritat que los ganívios tan solament de les restants dos milia lliures aje donados, cedidos y consignados dalt en lo present capitol al eos de dita companyia, atorant-se enverso cinquanta lliures per quiscom any com dalt està dit pagador del eos de dita companyia.

Item és pactat, avingut y concordat entre los dits companyies de la present companyia que lo dit Joseph Borrell de los vuit milia lliures possa en la present companyia de son pou y capital no done y aje de donar al eos de la companyia los ganívios que

procediran tan solament de dos milia lliures tot lo temps de dita companyia estorant-se enversí cinquanta lliures per any per ditzos dos milia lliures y quicun any paga rebre del eos de ditta companyia los dites cinquanta lliures, i's declara que del capital de dit Joseph Barrell sola sien los gaudiisios per dit Barrell per lo capital de sis milia lliures, con sin la veritat que los gaudiisios tan solament de los restants dos milia lliures aja donades, cedidos y consignados dalt en lo present capital al eos de ditta companyia estorant-se enversí cinquanta lliures quicun any con dalt està dit pagador del eos de la companyia.

Item de pactat, vingut y concordat entre los companys de la present companyia que Joseph Costa pose cinch centos lliures lo dit es acreedor en lo Libre Major y dos milia lliures del partit li de Antoni Medó con dalt lo dit, correspondint-li'n cinch per cent quicun any ylo dita penosió donant-se'n dabit al Recor de draps en son compte, y dos milia lliures li deixu de aquelles que són vogants del eos de la companyia, los qualis dos milia lliures se li deixen sens pagar ningun interès durant tot lo temps de ditta companyia, uns bō y's declara que totes los gaudiisios feren ditos dos milia lliures durant ditta companyia se denen y concedesen al dit Joseph Costa y por qo entre per capital de gaudiisios a rebò de quatre mil y cinch centos lliures entenent-se, acordó, y declarer que lo dit Joseph Costa aja de participar en los dabis portante que de ditzos gaudiisios procedzen a seu y la lliura con los dous companys.

Item de pactat, vingut y concordat entre los companys de la present companyia que, finits los dits cinch anys de ditta companyia, los dits administradores de aquella ens de pagar ni denaren a ditta companyia assi de capitals com de gaudiisios ajens y prometen de pagar del comú de ditta companyia tot lo que ditta companyia deuen tant per rebò de comptes de robes con altrement, assi que vinguen a restar solo los capitals y gaudiisios, los qualis capitals y gaudiisios se ejan de repartir ab la forma y maneras

següent, que és: en primer lloc se ajen de pagar los capitais, que és: al dit Antoni Mledó once milia lliures y llorens Mledó nou milia lliures y Joseph Borrell vuit milia lliures, a Joseph Costa sis centes lliures, y següés de pagars dits capitais lo que restarà de ganables se sin de repartir entre dits companyis conforma los capitais que cada ha y té.

Item és pactat, avingut y concordat entre les dits companyis de la present companyia que los dits Antoni y Llorenç Mledó y Joseph Borrell, administradors de dita companyia, tinguin facultat de posar tréurer del cos de ditta companyia fins la suma de sis centes lliures quicunq' siga per lo que necessàriament - quiscon d'ells a monestir per aliment de llur casa y familia, sent-se'n debitors cada ha en son compte en los llibres de ditta companyia perquà, finida la companyia, se tròpia lo que cada ha cursà gastat y pess per poder-lo-i rellavar de los gaudencies si ni ençà, y no avent-i gaudencies se'ls lleva de llur capital, y si enca algú d'ells excedirà de ditta quantitat que quisconq' siga de li aco de rellavar o rolièria del que treu de la companyia - dals vers de la pesada y aquells que no tenen de tréurer ajan de fornir en diners constants al primor de Juliol la quantitat que enca excedeix a dits sis centes lliures altresment que se'ls puga rellavar de llur capital.

Item és pactat, avingut y concordat dols dits companyis de la present companyia que los administradors sobreditos o quiscon d'aquellos puguen i'ls sieu llocs comprar y vendre tant de constant com ha fier tots y qualcova gènere de robes y mercaderies per rebò y obs de ditta companyia y fer qualcova cambia de uns parts y altres, así per robes com altres, tant per lo Principat de Catalunya, Comtat de Rosselló y Sardenya com fora de aquells así en lo Regne de Valbocia, Aragó, Itàlia y França com en altres qualcova parts, per lo qual efecte puguen transportar y fer transportar de uns parts y altres qualcova gènere de mercaderies y robes y monedes de la present companyia que saran monester de constants, ab cambia ho altremont, les quals monedes, mercaderies

y robos vanon arrisch y perill de la companyia y los paguen assegurar y destrar de asegurar, deixant-ho a llur bona discrecio y al arbitre, y sempre que convinga fer-ho fer arrar en algunes parts dels dits Regnes o en qualsevol altre parts o paguen fer, y allí comprar ho fer comprar qualsevol robos o mercaderies per compte de dita companyia y aquelles remetre o fer aportar asi - por més oca per terra a les parts sota les aprestes, tot arrisch y perill de dita companyia.

Item de puctat, avingut y concordat que los sobre dits administradors o quicun de aquells paga fer y determinar tot allò - quo'ls aparençerà fàcil y profit de dits botigues, sent totes les coses bar y dalt misionades y mercaderies, lo qual encara que (Diu no vull) resquesca algun dany per dita companyia no obstant enò tots los altres administradors o companyies o asons de tenir a bò y no paguen en mésora alguna fer-a contradicció alguna.

Item de puctat, avingut y concordat entre los dits companyies que en cas que durant la present companyia morirà algú o algunes - de dits companyies o qualsevol d'ells, no per ço ni per altre qualquovel causa o raó sia extinta ni finida dita companyia, sin bò no obstant ditz morts ho morts, ni obstant qualquovel causa ni reb - dita companyia sia continuada y se aixi de continuar per los companyies sobre vivents o per lo arreu ho eren dels companyies ho companyies pugueren per lo restant temps de aquella sin le profit de la matassa mésora que sortirà si ditz morts ho morts no fossen següides, entón enpero y declarat que en cas que davant ditz companyia algú dels administradors morís que los que restaren puguen possuir en ditz lloc del mort o mors en regiam o administració de ditz companyies la persona que a ell s'en viat les coses, ab lo partit y avençatje que a ells aperten, lo qual aixi de pagar lo arreu o segur del mort o mors.

Item per quant peria fer (lo que Déu no vall) que moririen tots y resquesca de la companyia ningú dels sobradits administradors durant lo temps de ditz companyia y per estar les robes y mercaderies, monedes y dousos y llibres de los botigues y es -

nia en nom de dits administradors y por dits raó los deutes y robos juridicament no's podrian cobrar sinó per lo arreu o arreus dols dits administradors, no obstant que les robes y mercaderies y tots los diners, deutes y llibres de dita companyia que li die de l'obit de dits administradors o qualquevol d'ells se trobaren en les ditas botigues o altres parts juntaront ab los deutes y llibres sien y pertenent a tota la companyia, y avor de donar la companyia sobre vivint les actions del mort o morts a llurs arren o al qui serà fora de la present companyia sia cosa molt llarga y no's peria cobrar uns llur voluntad per ser-los a ells adquisit lo dret y acció per donar-los, per qe volen dits companyis proveir que ab prontitat y facilitat los dits deutes, robes, pecúnias, llibres, après de la mort de dits administradors o altre d'ells sien exigits, y cobrare les robes y deutes, llibres y pecúniyas de dita companyia estiguon a llibra voluntad y dispositiò de la companyia sobre vivint y que per lo successor dols prenorts no's puga ésser fet detencionent algú en dites robes ni deutes, llibres ni pecúniyas, ho per qe és tractat y concordat per y entre dits companyis que los dits administradors ajen de sedir y transferir com ab lo present capitol cedonen y transmiseron ab tots los sobre dits sobrevivints companyis hec a la maior part d'ells in solidum tots y qualquevol drets y accions que a ells vivint compation o competir y expectar podrien en totes y qualquevole quantitate de pecúniyas, robes y deutes, llibres y qualquevol altres mercaderies o coses de la present companyia que als dits administradors en lo temps de llur obit espectaren o expectar podran per qualquevol persona les quals valen así ésser agudes per expesificades com si singularemment fosen de dites robes he deutes conotarà en los llibres de dits botigues y companyia ab los quals drets y accions pugan dits companyis sobrevivints o llur procurador donar, avor y cobrar dites robes y deutes y altres coses sobre dites y de la rebuda fer y ferinar dipes y alborons ab cancellatiò de les obligations si n'i auxi reclams, oxyosar ejecusions, intentar y fer tots y sengles y

cesos en assò necessàries així com fer podrien dits administradors si vius fossen y la present acció no's fos feta, dient y mentionant ab tenor del present capitol a les persones que intinxer-se durà que les robes y quantitats deugudes als dits administradors per dita raó puguen als dits companyis sobre vivints o a llur procurador en virtud de la present cessió, declarant que si acls tots los administradors de la present companyia moriren (lo quo Déu no vulga) que en aquox cas de mort de tots estigui en m'a de llurs arous de plagar dita companyia no obstant lo temps no siga expirat o continuar-la de la manera que apareix als dits arous.

Item és pactat, avingut y concordat que los administradors sobre dits tingan facultad de pendre los fadrins que saran manester per les botigues així de toles com de draps y en aquells donar-los salari lo que ben vist los sin del cos de la companyia y aquells ejen de acomodar y tenir en llurs cases pagant-los del cos de la companyia, go des: los que tindrà, Joseph Costa, estant dit Costa en dites cases de les botigues, trenta sis lliures per any per quicun de aquells y los que no estaran a les cases de les botigues que estaran als Antoni Lledó o Llorons Lledó o Joseph Borrell se'ls tinga de donar sola vint lliures per any per quicun de aquells y si acls se ascertava que algu dels fadrins que pondran per lo exercici de dita companyia paghi la despesa entera o part d'ella que en tal cas tot lo que se surrà entre en lo cos de dita companyia.

Item és pactat, avingut y concordat que dit Joseph Costa o alqui esterà en les cases de les botigues, per ell per sos lliures y candeles ha de gastar per obs de dites botigues se li ejen de pagar quicun any quinze lliures de comú de dita companyia.

Item és pactat, avingut y concordat que atds que per lo exercici de dita companyia és necessari les tres cases y botigues que Joseph Borrell y los arous de Peru Company tenen en los Canvis de dita ciutat haont vuy són les botigues, que lo dit Borrell y arous de Peru Company ejen de arrendar y concedir com ab tenor del present capitol arrendon y consoden per temps de cinquanta

que en concordat a cobrar el primer de Juliol prop passat a la dita companyia per preu de dos centes y vint lliures cada any los quals ajen y pronosten pagar dits administradors dels bens de dita companyia de mitx en mitx any anticipadament conforme se acostuma, en los quals estarà Joseph Costa, o lo qui estarà, de franchissons pagar ningun gònero de lloguer.

Item és pactat avingut y concordat entre los dits companyis de la present companyia que al dit Antoni Lledó y Llorenç Lledó y Joseph Borrell dels bens de dita companyia y durant aquella - se'ls ajo de donar y pagar quicun any a quicun d'ells treinta lliures per adiutori de l'arrendament de los cases són les dits estaran en eas que no estiguon en los cases de los botigues.

Item es pactat entre los dits companyis que Joseph Borrell té de aportar lo Llibre de Nombres y buidar cada cap de nos lo Llibre Mercantivol el Manual, y quant sia que Joseph Costa sia fora ciutat o estigüés desgunt en tal eas a de buidar los llibres de Bossa y Borrador al Recort dels draps cada cap de nos.

Joseph Costa té de tenir cuidado de cobrar los débits de la ciutat, tramunt-los los comptes y avient-los per los fadrins o minyons de los botigues y ell avor de anar a tractar y donar - los débits als cavallers y doncs altres convindrà y anar per Tribunals com a procurador nostre, y té de aportar lo Recort de draps liquidant-lo cada cap de nos y també sempre que convindrà averde anar en qualsevol part o parts per qualsevol causa o reucom convenient a la companyia dient-li los administradors de dita companyia que vulga y tinga de anar.

En lo que toca a la cosa del negoci comú de la companyia a's d'entendre s'ha declarat que no y ha cosa tratada sinó que tots tenim de tirar una corda en troballar y acudir al treball y exercisi de dites botigues.

Item és pactat, avingut y concordat entre dites parts que per evitar qüestions y dificultats y plots que en algun temps se peregin seguir entre ells se principalment entre nos herens se aguen de difinir com ab tenor del present capitol per ells y

los llurs se difinen en la una part a l'altra natus et vicissim qualsevol coses, nom, veus, drets y actions que la una part puga pretendre contra l'altra así por rabió de les companyes passades entre ells dits companyes dites y fernandes, dependents y sufragants de elles con per qualsevol comptes entre ells tinguts tant con les companyes com de compte propri, diners que una part agües deuute a l'altra y a qualsevol de ells así en comú com en particular políssies, Retres de casbi com altresent, per qualsevol causes y rabiôs que assí pugassen dir sobis qualsevol expressió de paraules los quals volen en qualsevol occasió fer assí tingudes per expressades, pronostent la una part a l'altra quopor rabió de dites coses no facan la una part contra l'altra qüestió, petitió ni demanda en judici ni fora d'ell, confessant que la una part està plenament satisfeta de la altra per rabió de les coses dalt dites así que restan entre fins de la present jornada iguals de tot de tal manera que totes les dites companyes y altres qualsevol contractes, políssies y altres escriptures entre ells fets fins lo dia present ab la sola ostentació del present acte sien cancellades y anul·lades y de ninguna força y valor, así que de qual devant no puguen denyar ni aproveitar a dites parts sus expressions volen que si en algun temps algun curiós pretendrà fer-se credidor de algú de dites parts alguna cosa des de ara y ara per les hores de tot quant se podrà pretendre fer-se deitat ne son dites parts és escobar la una a l'altra entrecombinadament és escobar a la que se pretendrà fer-se debitora llarga y bastanta demació y difinitió de tote les drets que la una part pugnés pretendre contra l'altra en dites coses, volent así bi que dita difinitió visicutudinaria y en son cas donació y difinitió de drets sien estesa y allargada ab les clàusules necessàries a tota seguretat y a conegüida de dites parts y altre d'elles y ab jurament.

E finalment volen les dites parts que dels presents capitols y de quicun de aquella ne sien fets y dictados una y moltes copies y tantes quantos demandados ne seran, substàntia emperò del fet en res no manda.

En Ideo nos dijeron partes, etc.

A.H.P.B.: J. Salinas, Conc. 1630-51, núm. 51

APENDICE XX

Constitución de una sociedad destinada al comercio con la ciudad de Livorno y otros partes de Levante.

Dic XXX nensis Masi anno a Nativitate Domini MDCXXX.

In nom de Nostre Senyor Jesucrist y de la gloriosa y humil Vergo Maria, Hare sus. Apón.

Sobre lo acte de societat y companya avall escrit per y entre los honrables Iluys Claresvalls, Jaume Falguera, mercader, Bernat Sambors, Pou Ferrer, Bernat Oliver, droguero, - ciutadans de Barcelona, y Bernat Modolell, resident a la ciutat de Lleida, són estats fets, pactats, firmats y jurats les capitols y pactos següents:

Primerament les sobredits companyas per temps ós a sobre de cinqu anys que han concertat a obrir als 18 de febrer del corrent any 1640 en avant competadors, fan y forman entre si bona y lleial companya, qo ós: ara de present per a negociar en dita ciutat de Lleida y en altre qualsoyol part de Llevant, per lo qual efecte dits companyas de Barcelona han enviat a dit Bernat Modolell, altre de dits companyas, en dita ciutat de Lleida per a qd aquell en nom de dita Companya compro y remete los ordens que de assí dits companyas o dits Bernat Oliver y Pou Ferrer mesmos per compte de dita companya li ordenaren.

Iten ós pactat que en cas que a dits companyas o a la mejor part de aquells de la present ciutat de Barcelona los agravios sor convenienti mudar-se en altra placa per a negociar dit Bernat Modolell per compte de dita companya ha de

Bernat Modolell encara que dita companya no sia finida, seguint aquell asi mateix los ordens se li donaren per los companys de Barcelona com està dit, no podent dit Bernat Modolell contar ni ferse pagar allí responsions algunes sinó justament lo cost y altreys gastos que se oferiran havor-ee de pagar fersos, y por lo mateix que ningú dels dits companys de Barcelona no's pugui contar responsions algunes, antes bô tots los treballs posaren tots los dits companys azi de Barcelona com dit Bernat Modolell en Lliorna hajen de sor y entrar en profit y útil de la present companya sens preténdre ningú de dits companys salari algú por qualquier de qualsevol treball hajen presos per rebre de dita companya, y açò se haje de enténdre tant per los companys que no administraren com per los dits Bernat Oliver y Pau Ferror, administradors dels negocis y efectes de dita companya en Barcelona, y Bernat Modolell, administrador dels negocis de aquella en Lliorna.

Item és pactat quo la dita companya haja y doga asar en nom de Bernat Oliver y Pau Ferror, a fi y efecte que ells hajen de cobrar y rebre tot lo prestat de dita companya, sens intervenció dels altres, ayuntant aquells escollos llibres de débit y crèdit de tot lo que rebran y cobraran y asi mateix paguen per compte de dita companya.

Item los dits companys poean de capitán en dita companya 11.500 lliures barcelonenses, és a saber: lo dit Lluys Clavalls, per sa part y capital 2.300 lliures; dit Jaume Falguera, altres 2.300 lliures; dit Bernat Samborsart, altres 2.300 lliures; dit Pau Ferror, altres 2.300 lliures, y dit Bernat Oliver altres 2.300 lliures, que juntos ditzos quantitats prouen summa de ditzos 11.500 lliures, los quals tenen ja rebudes y entregades ditz Bernat Oliver y Pau Ferror, administradors y caixers de dita companya, de ditz companyas és a saber: 10.000 lliures de comptants y los restants 1.500 lliures ab los guindisios tots per ditz companyas en la companya que de paraula tenian ja fetu entre ditz companyas en lo any 1639 fins dit dia de

febrero 1640 que finí aquella y començà la present companya, - de les quals dits Bernat Oliver y Pau Ferrer no formen època de rebuda ha dits companya nous.

Item és pactat que per quant lo dit Bernat Medolell no posa ningun dinar de capítol en la present companya sino sols la indústria y treball de sa persona, per tant los dits companya volen y consenten que de totos los guanxos que Nostre Senyor Déu donerà y dites 11.500 lliures faran y quanyaran a la fi de dita companya, de totos los dits guanxos detrot primer lo capital de cada lu de dits companya y gastos se seran fets de tot lo que restarà de guanxos se h'hajen de fer sia iguals parts, qe és: una per quicòu de dits companya de Barcelona que son cinch, y la restant sisena part per dit Bernat Medolell, - company de Lleida, así y de tal manera que dit Bernat Medolell no vist entrar per sa part en los guanxos com si aquell hagués pescat capital, y segò per lo treball de ser-se ell trasplantant de su terra en Lleida.

Item és pactat que en cars (lo que Déu no vulla) se morir algú de dits companya entos de ser finida y acabada dita companya, que en tal cars les que resten hajen y degan passar avant lo negoci y treballar per los herens del mort ab la mateixa forma com si aquell vivie sens favor de contar cinquè és en cars que los herens del tal company mort volguessen comptar y partir, en lo qual cars se deixin en libertat als herens del tal mort de comptar y partir lo Nadal, los heres pròpia y també continuar la present companya, y segò se ha de entendrer dels companya de Barcelona, y en cars que lo dit Bernat Medolell morir entos de ser finida y acabada dita companya en tal cas aquella resto finida per ell o sos herens davant en aquells lo que per sa part li tocarà de los guanxos ab lo modo y forma se trobaren, trenta primer de dits guanxos los capitals de dits companya los quals se hajen de rebudre en primers llochs.

Item és pactat que ningú de dits companya no puga trair cosa alguna de dita companya fins y a tant aquella cosa

y acabada, salvo en lo cas de mort de algú de dits companyys en lo qual cas se haje de estar en lo tractat y capitulat alt en altre capitol, y no res menys que dit Bernat Bedall puga trèbar le gasto de nonjar y bêurer y vestir seu ab que dit gasto no excedesen 200 lliures lo any, y de dites 200 lliures se h'ha je de donar dòbit a fi y efecte que al partir dita companya vjan dites 200 lliures en desbarrech de sus ganivisies tocants a sa part.

Item és pactat que en cas Nostre Senyor Déu donhs pèrdius a dita companya aquelles se hajen de pagar fent-ne de aquelles sis parts iguals entre dits companyys de la mateixa forma y manera se han de partir entre aquells les ganivisies con alt en altre capitol està dit.

Item és pactat entre dits companyys que dits Bernat Oliver y Pau Ferrer, administradors y caixers de dita companya, pugan vindrir y fer qualcova mercaderia per lo preu que a ella los aparençerà y por lo temps a ella ben vist a los personnes que a ella los aparençerà, y así mateix puguen dits Bernat Oliver y Pau Ferrer fer y formar qualcova actes y scriptures y contractes se offerixen haver-se de fer y formar, de qualcovel genero o specie sien, y també posar y ostendrir qualcova actes de seguretats se offerixen haver-se de fer, formar qualcova àpochas de rebuda a qualcova persona y altres clarissimes, ab que tot lo que dits Bernat Oliver y Pau Ferrer feren y formaren hajen de firmar per compte de dita companya assentant-ho tot ab dòbit y crèdit en los llibres que per dita rebò apart apartaran per compte de dita companya.

Item és pactat que totes les robes que's vendran en Barcelona o se compren en ella per a rembrer en Lliurria pugui los restants companyys o la major part dir a dits Bernat Oliver y Pau Ferrer lo que's deua fer donar-les son parer, así que qualcovel difficultat que's mogu y puga occórrer en lo advenidor entre dits companyys se haje de estar al que la major part de dits companyys de Barcelona, seran tenir recors a altres personnes.

Item 6s pactat que sempre que dits companyys, tots junts o cada un d'ells a soles, vullan vènir qualquovels comptes y exatas y mirar y regondíxer los llibres, hajen y degan los dits Bernat Oliver y Pau Ferrer de com trob-los tantas y quantas voltes dits companyys los voldran vènir.

Item 6s pactat que cada festa de Nadal de quisoum any se hajo de contar y vènir con la cont en aquell any, y los graduacions o pòrtaus se trobaron se hajen de escontar desota del capital de cada una.

Item 6s pactat que totora y quant de la present ciutat de Barcelona o de qualsevol altra part se envio robes algunos de altres persones al dit Bernat Modolell para vèndir que lo dit Bernat Modolell ho hajo de fer y totes les responsions que de elllos no resultarà les hajo de fer benes y entren en le cos y comú de dita companya y no res més qualsevol altre negocis fera y negociarà dit Modolell en dita ciutat de Lleida o altres parts, tant per compte seu propri de factories com de qualsevols negocis, tote sien y hajen de entrar en bò y éssal de dita companya, y així mateix si acors de Lleida o de allí hont dit Modolell farà remòt de altres persones algunos robes y mercaderies en la present ciutat així mateix totes les responsions entren en le cos y comú de dita companya a fi y efecte de què - tots los companyys no hajen sa part.

Item 6s pactat que dir Iluya Claresvalle hajo de ajudar a scriure y buidar los llibres que dits Bernat Oliver y Pau Ferrer aportaran per compte de la present companya, sempre que dits Oliver y Ferrer ho diuen.

Item 6s pactat que sempre que a dit Oliver se li offeressa haver menester de Lleida o de allí hont sia dit Modolell per servir de sa botiga algunos droguos se los paga enviar a sorcar y que si dit Modolell no li'n vol contar responsió que dits companyys ho hajen de tenir a bò, ab que dits mercaderies o droguos no excedessen lo any de quatre a sisches lliures.

Item que sempre que per desordenes o embarrats

mercaderies de la companya o per altres treballis se hauran de pendre per dita companya, convinindrà que dits Claresvalls, Serrabolart y Falguera ajuden o hajen de fer a fi y efecte que tots treballen per lo bé y útil de dita companya.

Item és pactat que si per causa per rebò de algun despaixos succeixis algunes encontres per no ser ben fets los dits despaixos en tal cas les tales despaixos hajen de cobrar per compte de dita companya, encara que qualsevol de dols companys ho hagüés despatxat, y así mateix si en les cases de dits companys y hagüés diners de dita companya com també robes y succeixis robar-los que así mateix tot corre per compte de dita companya.

Item és pactat que en cas (lo que Béu no vulle) moririen dits Bernat Oliver y Pau Ferrer, enxors de dita companya, que en tal cas les heroses de aquella no paguen per causes de dita companya, uns bé venint dit cas tingui elecció los dous companys elegir y nomenar altre company de dita companya per enxor de aquella en lloc de dits Oliver o Ferrer.

Item és pactat que del canvi de dita companya se hajo de pagar lo lloguor de un magatzem haurà de llogar dit Bernat Redoll en Lloret o en altra part.

Item és pactat que si cap dels cinqu anys que finindrà la present companya si aells apareguéssen a dits companys no passar - avant aquella o no continuar-la que les robes que's troben en ix - los efectos de dita companya se hajen de reportar entre los - dits companys.

Et predicta promisorunt pars parti, etc.

Testes sunt, etc.

APÉNDICE XII

Contrato de sociedad destinada a la explotación de una tienda de telas y a la importación de mercaderías.

Dic murió MILLE noncas Segundí anno a Nativitate Domini MDCXV.

En nom de Déu y de la misèl Vergo María sin. Amón.

Tractat és companyia entre Pou Balmares, parayre, Bernat Pianes, bisaguer, y Joan Roger, botiguer de telas, ciutadans de Barcelona, per a tenir botiga de telas y sobre altres diverses mercaderías, en la present ciutat de Barcelona, en lo conté de la Llibreria, ab les pectes y condicions següentes:

Primo lo dit Pou Balmares, Pianes y Joan Roger fan y formen bona y llena companyia per temps de quatre anys y sis mesos, la qual començà a obrir el primer de Juliol de mil sis-centes cinquanta tres, y finirà lo dia de Nadal de mil sis-centes cinquanta set, que serà lo últim de dit any.

Iton és pactat y concordat que los dits Pou Balmares, Bernat Pianes y Joan Roger posin per capital cinc mila cinc centas lliures, qe és: dos mila lliures lo dit Balmares y dos mila lliures lo dit Pianes, mil y cinc centas lliures lo dit Joan Roger, en dobles de or en spécio, a rebò de trenta dos reals cada doble, que son la dita quantitat de cinc mila y cinc centas lliures.

Iton és pactat que per quant dit Joan Roger a de estar y fer abitació en la dita botiga y ha de apartar la administració de aquella, que per lo gasto de manjar y bous

y por tots los fadrins, aprenents y majordoms, lluus y condicions per dita botiga, se li dónia per cada un any tres centas cinquanta lliures ab moneda dobla de or o plata e son just valor durant ditz companya, y de altre part dels eos y comú de ditz companyia se haja de pagar lo lleguer de la casa y botiga aquest osturà ditz botiga y soldados de fadrins y de uns majordoms, y així mateix si ningun e manys paguerà entrada per rebò de sa despesa ajo y dega entrar en lo eos y comú de ditz companya.

Item e per quant la ditz casa sien està ditz botiga és de dit Joan Roger, per se és pactat que en le temps durarà ditz companyia se li paguen per quiscom any de lleguer 150 lliures, moneda corrent en Barcelona, ab quo lo lleguer de aquella obrirà per compte de ditz companya, ab pacte oygès que esta capitulació valga de lleguer.

Item és pactat que ditz botiga y companya tant en los llibres de ditz botiga com en los llibres de Balles, compte de Ranch y Taula y Robes que se envien a cercar de Itàlia y Forn regno, que tot haja de fer en nom de ditz companya y que ningú de ditz companya pague ni dega estar obligat sinó solo fins a la quantitat de ditz capital, respective cada dia per son capital.

Item que està pactat que sempre que vullan ditz companyirar y reganhar los llibres y demés coses de ditz botiga puguen tantas y quantes voltes voldran, y que dit Joan Roger haja de aportar los llibres de ditz botiga regulat de scripture sense que per ex treball puga ni dega pèndre ningun salari de aportar ditz scripture.

Item està pactat que durant ditz companya si ningú dels ditz companya fa ninguna fissa o notacripta vagi per compte sol de qui la faga.

Item està pactat y concordat que si aho importava per obra de ditz botiga aver de pèndre diners a cambi, que lo dit Joan Roger no pague pèndre aquella sinó ab notacripta dels ditz companya, a si y efecte que tinguin noticia de la quantitat pèndre, y quant la prengui sans notacripta dels ditz companya.

xxegue dit cambí per compte de dit Joan Roger y no per compte de dita botiga.

Item està pactat y concordat que durant dita companya ningú de dits companyas pague trébur del capital ni gaudiments cosa ninguna de dita companya fins que sia finida, sinó tan solament la roba que per seu calcer y vestir per ell y per sa casa o famili pendrà, y que de aquella se n'hage de donar débit al Roçer ab moneda dobla ab dobles a rebò de 32 reals, a fi y affecta que acabada la companya sien en desbarach de son capital y gaudiments del que aquell tal company haurà de lavor.

Item està pactat y concordat que en cas que lo dit Joan Roger moris (lo que Deu no vulga) antos de ser acabada dita companya, que en tal cas insomint sa mort sia finida dita companyia y en cas que les darrés companyas con són lo dit Pianes y Dalmau moriscen en tal cas se déua facultat als hereus y successors de aquell tal per a deixar-se lo príncipal que vindrà de dita companya, o si'la apareixerà, sia en llibre alvedrio de continuar la companya com si fos viu lo company, ab pacte que los hereus de aquest tal no puguen faltar's y sien obligats a la obligació que aquell tal company tenia quant vivia.

Item és pactat y concordat que finida dita companya que en príncipal lloch cada company no haja de trébur son capital del millor de dits botiga, respectivament conforme lo que cada hi y te posat, y los gaudiments que Nostre Senyor haurà estat servit donar-i se hajen de partir ab esta forma, ço és a Pau Dalmau un quart y a Bernat Pianes altre quart, y a Joan Roger dos quarts que son la meitat de los gaudiments, rellevant en príncipal lloch lo gaster de menjar y beure, soldades de fadrins y menjadors y lloguer de casa. E per quant lo dit Joan Roger tenia obligació de pagar en dita companyia per a que de dret ganyés la mitat de los gaudiments 2000 lliures, y lo dit ne pòsin sinó 1500 lliures, per se és pactat y concordat que lo dit Joan Roger per aquelles 500 lliures que faltan per se que cada un any se hajen de donar débit en son compte de 50 lliures de plata dobla.

la companya las garanties se hajen de partir ab robes, diners y dèbits que en aquella occasió se trobaran en dita botiga respectivament.

Item és pactar y concordat que cada hun any en las festas de Nadal tingue obligació lo dit Joan Roger de fer balans, fent lo compte de las robes y dèbits ab dobles de or a rahó de 32-reals a si y affecta per a què se veja clarament las garanties se seran fetes, y que si aleshores ningú dels dits companys voldrà assistir a dit balans pague y que, fet y clos que sia dit balans, tinga obligació dit Joan Roger de cridar los dits companys y donar-los una còpia de dit balans a cada hun firmat de sa mà pròpria.

Item és pactat y concordat que si finida la companya hi haigués pòrdua (lo quo Déu no vulga) que en tal cas la pòrdua hajen de pagar los companys per tres cada hun del qual se han (sic) rahó de Joan Roger que encara que lo dit no haje posat sinó 1500 lliures de capital en la pòrdua ve entrar per 2000 lliures.

Item que lo dit Joan Roger tinga obligació de donar crèdit als dits companys de la quantitat peson de capital en lo Llibre Major de dita botiga com ja de dita quantitat los no tò formant àpoca en poder de Geroni Farran, notari de Barcelona, quedaren.

Item que està pactat y concordat que totes y qualsvolcs comptes de robes que's comprenen a pagar a temps per obs y útil de dita botiga y companyia, les chautolas, pòliasses o albarans que per rahó de ditas compras se foren hajen de firmar-los en nom de dits tres companys restant tots tres obligats in solidum per lo qual efecte perquè llur nom puguen firmar qualsvolcs scripturas de compres de robes per dita botiga y companyia.

Item que dit Joan Roger hajo y degn governar dita botiga lo temps durerà dita companya y no puga ocupar-se en negoci algú sinó en útil y profit de dita botiga y companyia, salvo el

los negocis y arrendaments que lo dit Roger pot venir a tenir del Bisbat (sic) de Solsona, son oncle.

Item està pactat que durant le temps de dita companyia no's puga pòndrer ninguna seguritat per compte de dita companyia sinó que los dits companys ne fasson paper firmar apart, ab acte firmat apart, altrament obregan ditas seguretats per compte de què las penderà.

E todas las ditas coses y sengles prometen las ditas parts y quicúna de aquelles atténdrer y complir, tenir y servir y contra de aquellas no fer ni vonir per alguna causa o raó sots pena de tres centas lliures moneda barcelonosa pagadors per la part contrafahent y rebedores per la part obedient, la qual pena pagada o no conessa o ne gratiosament remesa no res menys les ditas parts sien tingudes y obligades en tenir complir y servir totes las cesas sobraditas, e perço atténdrer y complir no obligan la una part a l'altre y endessamps tots y sengles béns llurs nobles y immobles haguts y per haver ab totes remuntacions necessàries y ab jurament que'n fan A Nostre Senyor Déu Jesuchrist y als seus quatre Sants Evangelis.

Testes huius rei sunt Jacobus Llinas pilarius, civis, et Jacobus Serrans, iuvenis pharmacopula, Barchinona habitator.

A.H.P.B. F. Lentiscellá, Cono. IV.

TABLA DE MATERIAS

<u>SERIES ESTADÍSTICAS.</u>	1
I - Matrícula de los hombres de negocio. 1630-1665 . . .	2
II - Matrícula marítima de Cataluña. 1630-1665.	384
III - Contratos de fletamiento. 1630-1664	219
IV - Cambios marítimos. 1630-1653.	246
V - Prima de los seguros marítimos. 1630-1665. . . .	252
VI - Contratos de sociedad. 1630-1670.	267
VII - Correos de importación. 1630-1665.	274
VIII - Correos de exportación. 1630-1665.	299
IX - Embarcaciones salidas de Barcelona. 1630-1665. . .	319
X - Variaciones en el curso de las monedas. 1615-1704	330
XI - Equivalencias métricas.	338
<u>APÉNDICES DOCUMENTALES</u>	339
<u>TABLA DE MATERIAS.</u>	441

Julio Giralt

